

سرمقاله

افغانستان کې د امریکا ناکامه جگړه

د امریکا په بنسټيلا کورنيو هيواد کې تازه نظريو بنسټنه بنسټي، چې د امريکايانو غوڅ اکثريت افغانستان کې دخپلو عسکرو جگړه ناکامه او په فوري توگه ددې هيواده د امريکايي پوځيانو وتل غواړي، د (سي اين اين) تلويزيون او (او آر سي) له لوري په يوه تازه نظريو بنسټنه کې ويل شوي، چې ۸۲ فيصده امريکايانو په افغانستان کې د امريکايانو له پوځي شتون سره مخالفت کړی، چې دا د پنځه کاله پخوا په پرتله په سلو کې (۶۴) زيات دی.

سي اين اين وايي، د نظريو بنسټني پايلې بنسټي، چې په افغانستان کې د امريکا دوولس کلن پوځي حضور د امريکا تر ټولو نامحبوب پوځي عمليات دي او اکثره امريکايان د دې غوښتونکي دي، چې امريکايي پوځيان دې د ۲۰۱۴ ز کال تر دسمبر مخکې له افغانستانه وايستل شي، د (سي اين اين) د نظريو بنسټني مشر (کيتينگ هولند) وويل: «دا نظريو بنسټنه بنسټي چې د افغانستان جگړه تر نورو شخړو خورا لږ ملاتړ کوونکي لري، د عراق له جگړې سره مخالفت هيڅکله تر ۶۹ فيصده زيات شوی نه و، د ويتنام د جگړې په مهال هم د جگړې د مخالفو امريکايانو فيصدي دويمره نه وه لوړه شوې، په هماغه وخت له گلپ په مرکو کې په هرو لسو کسانو کې شپږو د جگړې مخالفت کړی و.» همدا سې يوې بلې ادارې (يو ايس ټوډي پيو ريسرچ سنټر) هم د جنوري د ۱۵ او ۲۰ نېټې ترمنځ يوه نظريو بنسټنه کړې، چې زياتو امريکايانو ورته ويلي چې د افغانستان جگړه افغانستان کې ناکامه ده..... له وروستيو نظريو بنسټنو داسې ښکاري، چې د افغانستان له جگړې سره د امريکايانو ملاتړ مخ په کمېدو دی، ځکه چې اکثره يې فکر کوي، چې دا جگړه ناکامه ده، نو بايد نور ورته د پاي ټکي کښېښودل شي او ژر تر ژره دې امريکايي پوځيان ددې هيواده راوايستل شي.

بلې خواته امريکايي حکومت د کابل گواډگيانو ته پرله پسې گوتځنډنې کوي، چې که دامنيټ په نوم د افغانستان سره د امريکايانو د تلپاتې ميشتيدنې تړون لاسليک نشي، نو گوندي خداي جل جلاله مکړه افغانستان باندې به کومه توره بلا نازل شي او تاسو ټول به وخورې، ددوئ په آند چې ددې تنکې ولسواکۍ ځواني به خاورې ايرې شي، اودا دومره لاسته راوړنې به په سيند لاهو شي، دناتويهودي المذهب سرمنشي (راسموسن) هم يوې خبرې غونډه کې ويلې چې که کرزي دا (د وطن پلورنې وثيکه) سند لاسليک نکړې، نو گوندي حامد کرزي له سره اور سره لوبې کوي!!

اوس پوښتنه داده!! چې امريکايان ولې افغانستان کې دخپلې فزيکي او پوځي بقا پر سرد کابل له واکمنو سره چنۍ وهي، پداسې حال کې چې خپل زيات ولس يې ددې پوځي شتون پر خلاف د بغاوت غږ جگوي، خودوئ خپل غوږونه پرې کاڼه کړي اوددې هيواد څخه دوتلو هوډ نه ښيي؟

ښايې ځواب يې ډير ښکاره او هغه ددوئ استعماري ارادي او ښکيلاکي عزائم وي، امريکايان او ملگري هيوادونه يې، چې زمونږ خپلواک هيواد ته له دومره مدرنو وسلو، څغروالو شوبلو، جنگي الوتکو او سمندري پوځ سره راتلل، همدا اوږده ښکيلاکي اراده او دخپل پوځ د تلپاتې شتون اهداف ورسره لاله پيله مله وه، خودولسونو دا غفال لپاره يې ډول ډول بهانې او حيلې جوړې کړي وي، اوس چې د حقيقت ميدان راغی، نو ددوئ عزائم يو په بل پسې برېښي او دوئ يې نور د پټولو ځواک نلري، که د اتړون وشي که ونشي، دمجاهدينو څخه په غېر بل کوم داسې مادي يا اوسپنيز ځواک نشته، چې غريبان له هيواده په زور وباسي، همدا اوس دادی ددوئ د پوځ طويل المدت چمتوالی له چاپته ندي، او هر څوک پوهيږي، چې امريکان څه غواړي!!؟

داسې ډير کرزيان به لا راواشي، خو ښکيلاکگره به د ليزري وسلو په مټ پاتې وي، خو هغه تاريخي خيانت چې دشمال ائتلاف، کرزي ډوله عناصرو او په مجموع کې، ټولو بې ضميره وطن پلورو ټوپکوالو وکړ، هغه په (۲۰۰۱ز) کال کې د اسلامي امارت پر خلاف داشغالگرو دعوتول او دخپلواک اسلامي هيواد په اشغال کې ددوئ سره عملي مرسته وه، چې پيرۍ پيرۍ وروسته نسلونه به دداسې گواډگيانو د قبرونو شناختې په تېرو وولې اودا جرم به يې معاف نکړي.

خو تر کومه ځايه چې دافغان مسلمان ولس او اسلامي امارت پورې اړه لري، هغه دخپل هيواد د آزادۍ او اسلامي نظام هغه زړه راکنسوونکې ازانگه ده، چې دخپلو مجاهدو اسلافو څخه په وراثت کې ورته پاتې او تر پلې کولو پورې به يې دوسله وال جهاد هوډ اونه سترې کيدونکې مبارزه په څپو وي، کوم زورگير مادي ځواک به يې څپې خاموشه نکړای شي او انشاءالله تعالی دوينو په نذرانو به د حریت پالې جهادي مقاومت بهير گړندي ساتي او تر بشپړې فتحې پورې به دمجاهدينو د قافلو د قيادت جرس وي!

شتاب در تهاجم، تعلل در فرار

ابوصهیت حقانی

در سال ۲۰۰۱م که امریکای جنایت پیشه، علیه مظلومیت ملت رنج‌دیده افغان، به بهانه واهی مبارزه علیه تروریسم، جنگی تمام عیار براه انداخت و هیچ فرصتی برای تحقیق حقیقت، ملاحظه ننمود و از عجله و شتاب کار گرفت؛ آن زمان دولتمردان وقت امریکا، هرگز فکر نمی کردند که سرانجام، روزی به عاقبت سیاه آن حرکت نامیمون شان گرفتار خواهند شد، آنها، افغانستان را فیصله شده می پنداشتند و اکثریت ملت شریف و غیور افغان را بر تعدادی وطن فروش و افغان نما، قیاس می کردند که جز سمعنا و اطعنا کاری نخواهند داشت، ملت افغان را محتاج، تصور می نمودند

که با اندکی متاع پُر زرق و برق خارجی ها دلیل می شوند و تمام خواسته های نامشروع و سُلطه گرانه آنها را با جان و دل می پذیرند، ملت مومن افغان را زندانی و محبوس می پنداشتند که با تسلط بر خاک آن دیار، این ملت رنج‌دیده را از قید بندها و رنج ها آزاد و رها می سازند؛ خلاصه بطور قطع، امریکادون شناخت کافی از ابعاد کلی زندگی و خصوصیات منحصر به فرد این قوم آزاده، در حمله نظامی بالای سرزمین و ملت افغان، بسیار از عجله و شتاب کار گرفت و با همگام ساختن دیگر قدرت های (ظاهری) جهان، و نیز با همکاری و همیاری همه جانبه چند تن اجیران وطن فروش، افغانستان را به اشغال خود در آوردند و به مشوره غلامان حلقه به گوش خود، دست به هر جنایت و خیانتی که دل شان خواست زدند؛ خانه های بسیاری از افغانهای مظلوم را بمباردمان کردند، انسانهای زیادی، قربانی حمله های وحشیانه و ددمنشانه سربازان و عساکر جنایتکار اشغالگران شدند؛ دلهای بسیاری از وطنداران مظلوم، داغدار گردیده و کوه های غم و اندوه، پُشت سرهم بالای شانه های نحیف و ضعیف ملت رنج‌دیده افغان، انباشته شدند و...

اما، پس از تهاجم غرب به سرکردگی امریکا در افغانستان، اوضاع گُلّا بر خلاف جهت و منظور دشمنان رقم خورد و کاملاً برعکس تصور آنها، همه نیرنگ ها و حيله گری های غرب مکار و امریکای حيله گر، نقش بر آب شده و افغانستان بر خلاف خواسته و آرزوی دشمنان، به مکانی جز آنچه که آنها، تصور می کردند تبدیل گردید، رویای خوش امریکا در افغانستان به کابوس وحشتناک مبدل شد، بیشتر از آنچه که گمان کرده بودند جنگ افغانستان ادامه یافت؛ و رفته رفته در خلال این جنگ، بجای افغانستان این

امریکا بود که به طرف زوال و نابودی، سقوط و افول، حرکت کرد و فیصله و نابود شد؛ و جز وطن‌فروشان فرصت بین، قاطبه ملت افغان، شریف، غیور، وطن‌دوست، آرمانی، سلحشور و مجاهد به چشم آمدند که هرگز لحظه‌ای حضور اشغال‌گرا نه غرب متجاوز را تحمل کرده نمی‌توانستند، و گاهی بخاطر متاع پُر غرض کفر مکار، کُرنش ننموده و گردن کج نکردند و مردانه وار به همه دال‌های هدفمند دشمنان، با غیرت مثال زدن پُشت کرده و دنیای پُر زرق و برق خارجی‌ها را ناچیز و دون، دانسته و به آزادی و استقلال کشور خود بالیده و افتخار می‌کردند؛ اینجا بود که آمریکا دانست چه غلط بزرگ، و اشتباه جبران‌ناپذیری در مورد افغانستان مرتکب شده و خود را آماده هر نوع شکست و ذلت نمود؛ آمریکا، اگر بر مظلوم‌ترین‌های سرزمین افغانستان، ظالمانه‌ترین کارهای تاریخی را روا داشت؛ ولی این یک حقیقت روشن است که فرزندان واقعی وطن، و مجاهدین راستین راه عزت و آزادی نیز با حمله‌های تاکتیکی، منظم، دقیق و به موقع، بالای مواضع خاص دشمنان، در جای جای وطن، چنان ضرباتی کوبیده، بر پیکر فرسوده طاغوت اشغالگر وارد کردند که جبران آنها، برای دشمنان از ناممکنات روزگار گردیده و آنقدر جنازه و نعش، (از عساکر وحشی صفت) روی دست اشغالگران گذاشتند که سران استکبار خود مستقیم یا غیر مستقیم، به شکست و ذلت فاحش خویش اعتراف نمودند...

و اما امروز که یوم فرار و خروج با ذلت دشمنان، فرار سیده و بیش از یک دهه اشغالگری، آمریکا و قوای مشترک بین‌المللی به هیچ امید شاخص نرسیده و مصارف جانی و مالی که هزینه جنگ افغانستان شده را بالاتر از تحقق اهداف شان می‌بینند؛ از راه تواضع، صبوری، تعلل و تاخیر کار می‌گیرند و دنبال فرصت مناسب و دلیل قناعت بخش و قابل پذیرش همه، می‌گردند؛ آمریکا، همانطور که برای تهاجم، بهانه‌ی ساختگی درست نمود؛ در صدد آنست که برای پیرون رفت از بحران افغانستان نیز بهانه داشته باشد و -به اصطلاح- آبرومندانه فرار کند؛ اما غافل از اینکه، در تعریف کلمه "فرار" آبرو، هیچ مفهومی ندارد و هر قسمش چه با دلیل و یا بی دلیل، بی آبرویی کامل است؛ اینکه تبلیغات وسیع، تحت مذاکرات و امضای توافق امنیتی با حکومت دست‌نشانده براه انداخته جزو همین پروسه فرار آبرومندانه است، اینکه او باما، در تعداد مشخص عساکر باقیمانده پس از سال ۲۰۱۴م در افغانستان، تا این اندازه با مشاورین نظامی و افسران اردوی خود تشکیل جلسه داده و چانه زنی می‌کند، اینکه مدام می‌گویند از یک کاندید خاص در انتخابات نام نهاد پیش رو حمایت نمی‌کنند، اینکه از طریق رسانه‌ها و مطبوعات جهان به دروغ‌گویی علیه مجاهدین می‌پردازند و از صلح پنهانی بین مجاهدین و حکومت اجیر، حرف به میان می‌آورند، اینکه اسناد حقیقت شکست را از برخی مقامات نظامی خود در افغانستان نادیده می‌گیرند و دقیقاً از واقعیت‌ها طفره می‌رود، اینکه مقامات پنتاگون تحت فشار سناتورهای بودجه و مصرف جنگی در افغانستان همواره مورد استیضاح و بازپرسی قرار می‌گیرند و... همه این موارد، بخشی از حیل‌های آمریکا، جهت دفع شکست در جنگ افغانستان است که خوشبختانه، هیچ یک از موارد فوق تا حال جواب نداده و هرگز در آینده نیز جواب نخواهد داد.

ان شاءالله!

و نیز این تعلل در فرار، پس از شتاب در تهاجم، خود دلیلی واضح مبنی بر شکست است که آمریکایی‌ها نخواهد اشتباه ۲۰۰۱م را مرتکب شود؛ در حالیکه تعلل در ۲۰۱۴م خود یک اشتباه بزرگ است که آمریکا در آینده با مضرات جبران‌ناپذیر آن مواجه خواهد شد؛ ولی آن وقت دیگر دیر است؛ مثل آنکه امروز برای جبران اشتباهات دیروز آمریکایی‌ها بسیار دیر شده است!!!
به امید رسوایی‌های بیش از پیش آمریکا و دشمنان اسلام در افغانستان مظلوم

د مقدساتو سپکاوی ته توجهیه کیږلنکی جرم

میوند سادات

امریکايي يرغلگرو پر افغانستان د تیري له پیل څخه تر اوسه پوري په بې شمېره توگه د اسلامي شعایرو او مقدسه اماکنو سپکاوی دلته ترسره کړی دی. نیواکگرو د تېروخت په دوام تېره اوونۍ یو ځل بیا د مسلمانانو معنویات ژوبل کړل، په جسماني توگه یې شکنجه کړل، تهدید یې کړل، بنديان یې کړل، کورونه په وحشیانه ډول ورتلاشي کړل.

د نوي میلادي کال د لومړۍ میاشتې په ۷مه نیټه اشغالگرو ځواکونو د داخلي عسکرو په ملتیا د میدان وردگ ولایت د سید اباد ولسوالۍ د شینزدرې پرسیرک کلي د چاپې پر مهال لومړی دخلکو کورونه تلاشي کړي بیا د کلي جومات ته تللي د مسجد او قران عظیم الشان بې عزتي یې کړې.

عیني شاهدانو رسینوته ویلي چې يرغلگرو او کورنیو عسکرو د کورنود پلټنې پر مهال سپین ږيري، زنانه او ماشومان له خپلو کورونو څخه وتلوته اړ ایستلي او د ژمي په سره هواکي یې ترسهاره تر شنه اسمان لاندې په داسې حال کې شپه تېره کړې چې د امریکايي وحشي عسکرو او داخلي چاکرانو د ټوپکو شپیلو او لیزرونو ته یې د مظلومیت سترگې نیولي وې. نورو عسکرو بیا په دغه شپه د پلټنې په پلمه د جومات صحن تخریب کړی، د مسجد په الماریو کې د قران کریم او سورت یس گڼې نسخې یې پر مخکې غورځولي او پانې پانې کړي، همداراز د سیمه ییزو خلکو له خولې ویل شوي، سهار چې دوی جومات ته ورغلل وحشي عسکرو په یاد شوي جومات کې چې د حاجي هزارگل په نوم مشهور دی گندگي هم کړې او مسجد یې بیخي په بل مخ اړولی و.

دا اشغالگرو او داخلي اجیرانو پر یاد شوي وحشت او جنایت نه اړگمشر (کرزي) د تمساح او بڼکي توی کړې او نه هم په اصطلاح ازادو او ناپېیلور سنیو همدې ستر جنایت ته پام وړ کتنه وکړه، د همدې لوی وحشت سره مطبوعاتو داسې سوچلند وکړ فقط لکه یوه داسې وړه او عادي پېښه چې رامنځته شوي وي چې په یادولو ونه ارزې.

همدا پيښه که دکابل ادارې چلونکو، ناپېيلي ميديا؟! او غرب زده گانوته پام وړوي يانه ،
خو افغان ولس ته دومره لويه خواشينو نكې پيښه ده چې د عاملينو د محاكمې پرته يې په بل هېڅ
ډول د توجه او قناعت وړ نه ده، خلگو داشغالگرو او كورنيو عسكرو د دغه كرغېړن عمل پر ضد په
مظارو لاس پوري كړ او د كندهار- كابل لويه لاريې د اعتراض او احتجاج په توگه تړلې وه چې د يادي
شوي پيښې عاملينو ته دې سزا ور كول شي.

په ډير تاسف سره چې د كابل ادارې چارواكو، يرغلگرو، اوبې شمېره مدني او بشري
ټولنو او بنسټونو د همدې پيښې غندنه څه چې پرې د خواشيني څرگند لوز حمت!! هم ونه ايست ،
هو! دې ته وايي بشري حقوق، د بيان ازادي او ډيموكراسي!.

ښه شو دا خبره اوس لمر غوندي روښانه شوه چې څوك داشغالگرو په شتون كې
د خپلو مقدساتو او منافعو د ساتني خوبونه ويني په فوق العاده ډول غوليدلي وو او دي، ښايي اوس
دوى هم په هوش شوي وي چې لويديځ په تېره امريكا چې د بيان ازادى، بشري حقونو او..... نارې
سورې وهي يوازي او يوازي دخپل ځان او ځاني گټو لپاره، نه ده ټول انسانيت لپاره، ځكه
نړيوالو وليدل چې لېبيايې د بشري حقونو، بيان ازادى، او ډيموكراسۍ څخه د سرغړونې په جرم په
كروز توغنديو او كلسټر بمونو لولپه كړه، معمر قذافي يې په همدې گناه وواژه، خوپه يمن
او مصر كې يې د دوى د همدې يادو شوو ارزښتونو ناقضينو (علي عبدالله صالح او سيسي والو) ته
مالي، اخلاقي، پوځي او سياسي مرستې پيل كړې، دلته بيا ټول هغه ارزښتونه!! چې نه عملي
كيدل يې د مخالفينو د رانسكور لولپاره مجوز گڼل څه خبره نه ده چې د دوى د گوډاگيانو له لوري
تريپنولاندې شي.

څومره لويه تېروتنه ده چې د همدې متعصبينو، جابرانو او ظالمانو څخه د سولي، عدل او خير
خواهۍ تمه كيږي، څومره د افسوس ځاى دى چې د همدې نړيوالو جنايتكارو څخه د امن
تمنا او غوښتنه كيږي او په همدې خيال پلونو ورسره د امنيتي او ستراتيژيک تړون په نوم د غلامۍ
سندونه منل كيږي.

يرغلگرو كه دلته هر ډول جنايتونه او خرمستۍ وكړې، په مقابل كې يې د افغان ولس
مجاهدو بچيانو هم د دوى لوى او واړه بيسونه ورنسكور كړل، لوړتبه او عادي عسكريې د هلاكت
كندې ته ورټېل وهل، يعنې الله تعالى د مجاهدينو په لاس يرغلگرو ته داسې سخت او نه
هيريدونكي عذابونه وركړل چې تل به يې د عبرت سر مشق وي.

د ديني مشايخو شهادتونه څه پدې توگه كوي؟

جميل مېرني

په دې نړۍ دي ورځو كې د گاونډي هيواد پاکستان د كويتې په ښار كې دوه تنه زېده ، جيد او مجاهد علمای كرام ، شيخ الحديث مولوي عبدالسلام او بل شيخ القرآن مولانا عبد الله ذاكري نور الله مرقدهما ، يو په بل پسې د اسلام د كرغېړنو د بنسټونو له لوري د برید نېسه وگرځيدل او په ډير قساوت يې شهيدان كړل .

ددغو دو سترو علمي او روحاني شخصيتونو لويې ځانگړتياوې او كارنامې دا وې چې د ژوند ټوله برخه يې د الله تعالی د دين په اشاعت ، درس ، تدريس او د اسلامي شعایرو په ساتنه او پالنه مصرف كړه ، افغان ولس او اسلامي امت يې د اسلام د بنسټونو له فریبونو ، د سايسو او حربو څخه په هروخت كې با خبره ساته او تر ټولو ښكاره او تل پاتې وياړ يې دا وو چې د روسي او امريكايي دواړو يرغلونو په مقابل كې د افغان مظلوم ولس تر څنگ لكه غرونه ودریدل ، د جهاد او مبارزې سنگرونه يې تاوده و ساتل او د يرغلگرو ژامې يې د موثر و جهادي فتواوو په زريعه ماتې او كړې وگرځولي .

ښكاري د اسلام او افغانيت د بنسټونو په سترگو كې د يا د ديني مشايخو همدغه جهادي او افغاني كارنامې د سترگو اغزي گرځيدلي و او د هغوی په پليدو زړونو كې يې خنجر ونه وهلي

و، چې بـالاخره يـې دخپلواجيرانو پـه مرستـه درو حـانيت ، تقـوا
او جهاد د غوډنگو منارونو د نړيوالو فجيـع عمل ته لاس اوږد کړ.

د اسلام دلاري ددغو ځلنده مشالونو د ديانت او امانت داري کچه بائيدلې نه معلومه کړل
شي چې د شهادت له نيتي څخه يوه ورځ وړاندې مرحوم شيخ صاحب عبد الله ذاکري په خپل
وصيت کې ځانونه ويلي و چې په ټول عمر کې ترې صرف يو لمونځ قضا شوی ، هغه هم
د جهاد په مهال او د الله په فضل يې د بيت المال يوه روپۍ او يوه پيسه هم په غبن او غصب نده
ترلاسه کړي ، نو که چيرې هغه شهيد شو په قاتلينو پسې يې مه گرځئ ، ځکه د هغه قاتلين لکه
لمر څرگند او ښکاره دي چې امريکايان او دهغوی اجرتي مزدوران دي !!

د مرحوم ذاکري صاحب پورته قيمتي کرښي ددې خبرې لوی حجت دی چې داستکبار په
لاس د شهيد و شوو مشايخو يواځينی جرم ! دهغوی ديني او ملي غرور او په اسلامي ټولنه کې
يې اغيزمن رول او محوري کردار دی.

يعني شيخ ذاکري او شيخ عبدالسلام رحمهم الله ، نه له چاسره شخصي او ذاتي خصومت
درلود ، نه يې د قدرت سيالي او کشمکش هدف وو ، نه يې د مادياتو او شهرت غوښتنه لرله
اونه د کوم بهرني هيواد د استخباراتو غړي ول ، بلکې صرف د خارجي يرغل مخالفت يې کاوه ،
د اسلامي شعایرو او اسلامي تهذيب دفاع يې په ځغرده کوله او مسلمان ولس ته يې د وحدت
او خيرخواهي ذهنيت وربانښه .

د شيخ عبدالسلام رحمه الله په ولس کې د محبوبيت اندازه تردې حده وه چې په جنازه
کې يې د يولکوپه شاوخوا کې افغانانو او انصارو عامو مسلمانانو برخه اخيستي وه ، په ولس
کې د شيخ صاحب د دومره ژوري ميني علت دانه و چې مرحوم کوم لوی سياسي منصب
درلود ، فوځي غښتلی قومندان و او يايې لويه مالي شتمنی او ارگاه بارگاه درلوده ، بلکې
۳۴ کاله يې د رسول الله صلی الله عليه وسلم د مبارکوا حدیثو کتابونه او دوري
زرگونو طالبا نوته ولوستلې ، د ولس د خيرخواهي او روغو جوړو پر فيضه سرچينه وه ، د
کفارو او ددوی د اجيرانو په وړاندې يې د برحق جهاد برالا تائيد او ملاتړ کاوه .

ماد مرحوم شيخ صاحب د ديانت او امانتداري له عبرت نه ډکه کيسه هم اوريدلي ، چې
کله د تير اسلامي امارت په مهال په کابل کې د فاروقيه دارالعلوم مشهوري مدرسي ته
د استاد په صفت بلل شوی و کله چې بيرته کورته روانيده نو د امارت دهغه وخت د معارف
وزیر صاحب ورته ۲۵ زره کلداري د خرچي لپاره ورکړي ترڅو يې په تگ او راتگ

اونوروامورو مصرف کړي ، ويل کيږي چې د امارت له سقوط ورسته کله چې مرحوم شيخ صاحب د امارت دمعارف په هغه وزيرستري ولگيدې نو تر ټولو مهمه خبره يې دا وه ورته چې (زه خوبيا بيرته کابل ته درنغلم تا چې کومه خرچه را کړې وه هغه راسره پاتي ده اوساتلي مي ده اوسخت ورسره تکليف يم چې څه پرې وکړم ؟) وزير صاحب ورته ويلي و چې ته خپله عالم اوزمونږ داستاد په ځای يې شرعا چې څنگه مناسب درته بريښي هغسې يې کړه؛ شيخ صاحب ورته وويل چې ته يې نه راڅخه تسليموي ، نومجاهدينوته به يې ورکړم چې د جهاد په لار کې يې مصرف کړي .

د افغاني مشايخواو متبرکو هستيو ورستي شهادتونه په ډاگه کوي چې دامريکا او اجير رژيم نورې ټولې حربي اوزور ازميايي شنډې او دړې وړې وگرځيدي ، د سنگر له اتلانوسره يې دمقابلې ځواک له تاريخي شکست سره لاس او گريوان شو ، سياسي چالونو او د اسلامي امارت په مستحکم صف کې د درزاچولو ټول نيرنگونه په ابولا هو کړل شول ، نواوس يې دهغو سپين رو بو استادانو او علمای کرامو په شهيدولو پسې راخيستي چې له ولس سره شپه ورځ ناسته ولاړه لري او پنځه وخته د الله دربار ته دعبادت اوسجدي لگولولپاره جوماتونوته ځي او د صليب نوکران ورته د جوماتونولاري څاري او د کليسا د خوشالولولپاره يې د جوماتونو په غولي اولارو کوڅو کې شهيدانوي او غليمانه ججوري او پرې تشوي .

خو زموږ د افغاني مشايخواو روحانيونو د ښمنان اوقاتلين ، بائيد په زور اوزيرپوه وي چې د کومو خلکو شهادت اوله منځه وړلوته دوی لاس اوږد کړي ، دهغوی تعلق اوربط تريوې کورنۍ او محدود قشري پوري نه وو ، بلکې دهيواد او مسلمان ولس نخبگان او مرشدان ياديري ، شاته يې لوی ملت ، مجاهدې پرگني او د اسلام په لکونو سربکفه سپاهيان پاته دي ، هغوی به دخپلو شهيدو مشايخوله نقش قدم اوتاکلي مسير څخه يوه لويشت هم کاره اومخته ورسته نشي اوپه دې خبره دې هم سرونه خلاص کړي چې سرسپارلي مجاهدين به له هغولورو او خلکوسره چې د افغانستان دمشايخوپه وينويې لاسونه سره اوککړدي دهريوه څاڅکي په بدل کې به ورسره پوره پوره حساب کوي اودروند قيمت اوبيه به گالي ، انشاالله تعالی

کرزيه امریکایان خو دې راوستل، که څه هم چې ته وایي چې: امریکایانو کرزی راوست! کرزي امریکایان نه دي راوستلي! په دې معنی چې امریکایان نورو راوستل، خو امریکایانو بیا کرزی راوست، په هر صورت هر څه چې وي، که تار او ستلي وي او که یې ته راوستلی وي، اوس یې دروستلو پر سر د خبرو وخت نه، بلکې د ایستلو پر سر خبرې دي، که امریکایان تار او ستلي او که نورو، په دې کې شک نشته چې ډېر ستر او لوی تاریخي جنایت او خیانت یې کړی، خو لکه څومره یې چې راوستل ستر تاریخي جنایت یې ایستل ستر او لوی تاریخي ویاړ

حمزه رضی الله عنه د شهادت په اورېدلي وي، چې د وحشي په جبير بن مطعم غلام و، او د بدر وژل شوی و، مطعم بن جبير ته وویل چې که دې حمزه په بدل کې په شهادت همغه و چې وحشي عنه ددې لپاره چې خپل ورسولو.

وحشي رضی الله عنه الله علیه وسلم ترې ده ویل هو، وایي ورسولو؟ ده ویل:

څه مو چې اورېدلي دغسې شوي!!، رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته ویل چې کیسه راته وکړه، حضرت حمزه رضی الله عنه دې څه ډول په شهادت ورسولو؟ حضرت وحشي رضی الله عنه ټوله کیسه ورته وکړه! رسول الله صلی الله علیه وسلم چې د خپل اکا چې رضایي ورور یې هم کېدو په شهادت ډېر زیات غورېدلی و، وحشي رضی الله عنه ته یې وویل چې مخ دې رانه لیرې کړه، او نور ما ته په مخه مه راخته! رسول الله صلی الله علیه وسلم ځکه داسې ورته وویل چې دده په لیدو به یې خپل اکا ور یادېدو، وحشي رضی الله عنه هم دا خبره ومنله، هر ځای به چې رسول الله صلی الله علیه وسلم و، ده به کوشش کولو چې ور سره مخامخ نه شي، خو دا یې په زړه کې یو لوی داغ پاتې شو.

کرزيه! ټینگ شه!

سیدولی حامد

دی، همدومره دی، د حضرت اړه خوبه دې نامه یو کس چې د په غزا کې یې اکا خپل غلام وحشي رضی الله عنه زما د اکا ورسولو آزادوم دې، حضرت حمزه رضی الله عنه ځان آزاد کړي په شهادت کله چې حضرت اسلام راوړ، رسول الله صلی وپوښتل چې ته وحشي یې؟ زما اکا حمزه تا په شهادت

کله چې دیمامې غزا شوه، وحشي فکر وکړ چې راشه (مسيلمه کذاب) ووژنه، کېدای شي په دې سره له يوې خوا ستا خپل زړه پنځ او ډاډه شي، او له بلې خوا به د نورو مسلمانانو زړونه هم پنځ شي، او هغه داغ چې د حضرت حمزه رضی الله عنه د شهادت له وجې د ټولو مسلمانانو په زړونو لگېدلی هغه به ليرې شي، په دې معنی چې که مې د الله جل جلاله زمري (حضرت حمزه رضی الله عنه) په شهادت ورساوه دادی د اسلام ستر دښمن مسيلمه الکذاب مې هم ووژلو! يعني په دې سره به هغه جبیره شي، او همداسې يې وکړل، مسيلمه الکذاب يې هم وواژه.

اوس هم کرزيه که تا او ملگرو دې افغان ولس په امريکايانو وواژه! د شپې او ورځې يې کورونه تلاشي کړل، ښځې او ماشومان يې په سپيو ورته وډارل، جنسي تيري پرې وشول، زندانونو ته واچول شول، په شهيدانو يې ميتازې وکړې، د شهيدانو د بدن غړي يې له ځان سره د یادگار په توگه وساتل! کلي، کورونه، مدرسې او جوماتونه، فصلونه او باغونه يې بمبار کړل، پرديو هېوادونو ته يې هجرت کولو ته مجبور کړل، فحشا او عرياني يې پکې رواج کړه، د افغان ولس د نجونو او پېغلو عفتونه يې ولوتل! په بيسونو او دفترينو کې افغان نجونې د وحشي امريکايانو د شهوت رانۍ ښکار شوې، يوازې امريکايانو نه، بلکې تر تاراتاو افغان لنډغرو او وحشيانو هم په پراخه کچه د افغان ولس دلونو عفتونه ولوتل! په وړو څلور کلنو او پنځه کلنو نجونو جنسي تيري وشول! د سپين ږيرو سپکاوی وشو، امريکايانو جنسي تيري پرې وکړل! د افغان ولس نجونې هره ورځ په مختلفو نومونو د فحاشيو او بدکاريو ښکار کېږي، په تلویزيونو کې نڅېږي! افغاني غيرت او شهامت يې تر پښو لاندې شو! او دا ټول هم ته او هم دې ملگري د سر په سترگو گوري! بلکې د همدې لپاره کار کوي!

تاسو په حقيقت کې نه يوازې دا چې امريکايان د افغان خاورې ته راوستل، بلکې د افغان ولس، غيرت، شهامت، عفت، ننگ او ناموس مو د دوی په پښو کې ور وغورځول! ډېر سخت د افسوس ځای دی چې ای کاش داسې نه وای شوي!

دا چې وشول، او اوس په تا کې يو څه غيرت را پيدا شوی، غواړې چې له دې وروسته دا ډول ناکردې تر سره نه شي، خير يوسې! الله دې وکړي چې په خپلو خبرو کې او دريځ کې ريښتونی وي، داسې نه چې د ځينو ځانگړو موخو لپاره دا کار کوي! که ته په رښتيا په خپل دريځ تر پايه ودرېږې، او د راتلونکي لپاره ولس او هېواد له دغه تاريخي شرم او ناوړين څخه وژغورې يقينا چې خپل تېر جنايتونه او خيانتونه به دې يو څه مينځلي وي.

ته بايد پوه شي چې ستا دغه اوسنی دريځ يو درست دريځ دی، که دې تر پايه وساته نو ولس در سره ولاړ دی، آن طالبانو هم ستا د دريځ ستاينه وکړه، گوره تا د امريکايانو په واسطه په طالبانو او ولس څه ونه

کړل؟ ته خپله ښه پوهېږي چې څه دې ونه کړل؟ خونن چې دې دا ډول اسلامي او ملي دریځ غوره کړ، طالبانو هم شین څراغ در کړ! چې که خارجیان پاتې شول مونږ به جگړې ته ادامه ور کوو، او که ووتل نو جگړه به بس کړو! ته باید هوښیار و اوسي، ته وایې چې زه په خپل هېواد کې سوله غواړم، آرامي غواړم، د هېواد او ولس پرمختګ غواړم، او د همدې لپاره له امریکایانو سره تړون لاسلیکوم، او وایې چې خدا وراستي اګه غیرت ماقبول کنه! خو مجبور استیم! پس کله چې ستا دغه غوښتنه او آرمان د خارجیانو په وتلو تر سره کېدای شي آیا دا ستا لپاره یو تاریخي او طلايي فرصت نه دی؟ ته ولس او خاوره ځکه په امریکایانو خرڅوې چې سوله راشي، او په دې شرمېږي هم چې دا کار کوي، خو کله چې دغه سوله د خارجیانو له موجودیته پرته، او پرته له دې چې خاوره او ولس پرې خرڅ کړي راتلای شي! آیا دا په رښتیا یو تاریخي او طلايي چانس نه دی؟ او که ته بیا هم تړون لاسلیکوي نو په حقیقت کې ته درواغزن یې، خپل ضمیر ته درواغ وایې، خپل ولس ته درواغ وایې، له خپلې خاورې او هېواد سره خیانت کوي!

ته باید پوه شې چې که افغانان په خپلو کې سره جوړ شي، هېڅ خارجي نشي کولی چې ددوی تر منځ اور بل کړي، او که افغانان په خپلو کې سره جوړ نه شي، نه امریکا اونه کوم بل څوک ددې توان لري چې هېواد ته سوله او آرامي راولي.

اوس خبره تر تا پورې تړاو لري، که دې دا تاریخي کار وکړ، هم به دې خپله توره ماضي سپینه کړي وي، او هم به د راتلونکو نسلونو لپاره ویاړ او افتخار جوړ شي! لکه تا چې خپله له آزادۍ رادیو سره په مرکه کې ویل چې زه غواړم راتلونکي نسلونه مې د خارجیانو لپاره زمري او دخپلو خلکو لپاره پسه وېولي! که په رښتیا همداسې غواړې نو بیا ټینګ شه! تړون لاسلیک نه کړې! که هر څو فشارونه در باندې راشي، تر ټولو سختین فشار به د مرګ گواښ وي، که دې ووژني او که ژوندی پاتې شې په دواړو حالتونو کې دې مېړه ده! که ژوندی وې ټول به دیو اتل په سترګه درته گوري، او که یې ووژلې او نیت دې د الله جل جلاله لپاره و، د دنيوي اتلولۍ تر څنګ به دې د آخرت لوی ویاړ او افتخار هم گټلی وي! لنډه دا چې ستا په دواړو کې ګټه ده، که ژوندی وې د عزت ژوند به کوي، یوازې ته نه بلکې ټول ولس او هېواد، او که دې ووژني نیکمرغه مرګ به دې نصیب شي! تر دې لوی او لوړ بخت! کرزيه الله جل جلاله ډېر لوی تاریخي او طلايي فرصت په لاس در کړی، خو که ته سمه استفاده ور څخه وکړې!

والي تخار محترم مولوي باز محمد (حميدي) در مصاحبه اختصاصي با ماهنامه مورچل :

مصاحبه کننده: شاهد

ولایت تخار دارای (۱۷) ولسوالی اند، که دوازده (۱۲) ولسوالی این ولایت فعلاً تحت تصرف مجاهدین امارت اسلامی میباشند، و تشکیلات اداری ما در آنجا فعال میباشند

جغرافیه و تاریخ ولایت تخار

ولایت تخار یکی از ۳۴ ولایت افغانستان است. این ولایت در شمال افغانستان واقع شده و مرکز آن شهر تالقان است.

تخار از جمله ولایات زراعتی و سرسبز بوده، در حدود ۴۰۰ کیلومتری کابل واقع است و از جمله ولایات درجه دوم محسوب میشود.

به طرف شمال شرق تخار، ولایت بدخشان، به طرف غرب آن ولایت کندز، به طرف جنوب آن ولایت بغلان و به طرف شمال آن تاجکستان موقعیت دارد. مساحت تخار بیش از ۱۲۴ هزار کیلومتر تخمین زده شده است.

ولسوالی ها:

تخار بر اساس توزیع واحد های اداری (۱۲) ولسوالی دارد.

شهر تالقان مرکز تخار است و ولسوالی های آن شامل ورسج، فرخار، کلفگان، خواجه غار، خواجه بهاوالدین، بهارک، هزار سمج، دشت قلعه، ینگ قلعه، چاه آب، رستاق، بنگی، اشکمش، چال، نمک آب و درقد میباشند.

درین ولایت اقوام مختلف مانند ازبک، تاجک، پشتون و هزاره زندگی میکنند.

بیشترین ساکنین آنرا از بکها و کمترین آنرا هزاره ها تشکیل میدهد.

آبدا ت تاریخی:

تخاریکی از ولایات تاریخی بوده و قدامت آن به زمان اسکندر مقدونی بر میگردد. جغرافیه نگاران یونانی (استرابو) و (بطليموس) در آثارشان در تقریباً ۲۳۰۰ سال قبل از امروز از اسکندریه آمودریا یا اسکندریه اوکسیانا خبر داده بودند. اما تا این اواخر معلوم نبود که این شهر افسانوی اسکندر مقدونی در خاک کدام یک از کشورهای آسیا مدفون و گمنام مانده است.

سالها بود که باستان شناسان و مورخین جهان بخصوص اروپایان به جستجوی رد پای سپاهیان اسکندر در شرق برآمده بودند. تا اینکه راز بزرگی برملا شد و شهر معمایی اسکندر در شرق یا همان سکندریه آمودریا در ناحیه شمال شرق افغانستان (تخار) امروزی از زیر گرد قرون متمادی نمایان گردید که با کشف آن معما های زیاد تاریخی و باستان شناسی حل و پرتو جدیدی بر زوایای تاریک تاریخ میهن معمر و مدنیت پرور ما - افغانستان عزیز افکنده شد.

ساحه باستانی (اسکندریه آمودریا) در قریه کوچکی که بنام آی خانم شهرت دارد واقع گردیده که در ارتباط به آن باستان شناسان مربوط نام آن شهر یونان و باختری یا آن اسکندریه آمودریا را - آی خانم - یعنی ساحه باستانی آی خانم گذاشتند.

سوال: خواهشمندیم که از روی لطف خود را با خواننده گان مجله جهادي مورچل معرفی نمایید!

جواب: فله الحمد رب السموات ورب الارض رب العلمين وله الكبرياء في السموات والارض وهو العزيز الحكيم والصلوة والسلام على خاتم النبياء والمرسلين وعلى آله واصحابه من تبعهم الى يوم الدين اما بعد. از مسؤولين مجله وزين وكفرشكن (مورچل) يك جهان سپاس گذاريم، كه بما وقت دادند، تا در مورد حالات جهادي ولايت تخار و اوضاع سياسي كشور به خواننده گان اين مجله اظهار نظر نمايم.

نام بنده مولوی باز محمد (حمیدی) و لد صوفی لعل محمد ساکن قریه پنجرى ولسوالی اشکمش ولايت تخار می باشد، و در قریه مذکور در سالی (۱۳۴۷) هجری شمسی چشم به

دنیا باز نمودیم، تعلیم ابتدایی در قریه مذکور حاصل نمودیم، بعداً انقلاب خونین قوی سورخ شوروی در عمرده (۱۰) سالگی صورت گرفت، که بعد از سپری شدن دو سال از وطن عزیز به هجرت مجبور شده، در مملکت همجوار پاکستان هجرت نمودم، باقی تعلیمات خویش در مدارس مختلف پاکستان تا فراغت دوره کلان در دارالعلوم حقانیه اکوپه ختک به رحمت الهی فائز گردیدیم.

سوال: از وقتی که مسئولیت ولایت تخار بدوش شما سپرده شده، آیا می توانید احصائیه تلفات دشمن را معلومات دهید.

جواب: از وقت که وظیفه مسئولیت ولایت تخار را به بنده سپرده شده اند، از آن وقت تا الحال عملیاتهای مبارک مجاهد امارت اسلامی در ولایت تخار خیلی دقیق و بجا بودند، عملیات امسال ولایت تخار تقریباً در حدود چهل (۴۰) می باشد، که به دشمن ضربه سنگین و شدید وارد نموده اند، راپورهای دقیق که صورت گرفته تحت ذیل قرار دارند، که بیست و هفت نفر اردوی ملی و پولیس اداره اجیر کابل و چهارده (۱۴) نفر اربکیها و هشت (۸) نفر متجاوزین اشغالگرهای امریکایی و دو (۲) نفر جاسوسان خاص امریکاییها نیز به قتل رسیدند، که مجموعه شمار مقتولین به تعداد پنجاویک (۵۱) میرسند، و در میان مقتولین نیز سه قومندانان مشهور و یک وکیل شورای ولایتی عضو مهمی جنبش عبدالرشید دوستم بودند، و تعداد چهل و پنج (۴۵) نفر از اردوی ملی و پولیس و اربکیهای اداره کابل مجروح گردیدند، و ایضا در این عملیاتهای مبارک مجاهدین ولایت تخار تعداد هفت (۷) موتر رینجر تخریب شدند، و به تعداد هشت (۸) نفر اردوی ملی و پولیس اداره کابل حقائق امارت اسلامی افغانستان را درک نموده، به صفوف مجاهدین ولایت تخار تسلیم و یک جاشدند.

سوال: در ولایت تخار قوت مجاهدین امارت اسلامی را چطور ارزیابی می کنید؟

جواب: الحمد لله والمنه، مورال مجاهدین ولایت تخار نهایت عالی و بلند است، و در همه وقت در برابر دسیسهای دشمن و فریب های شیطانی آنها در کمین و دفاع است، امیدوارم که در آینده مورال شان بالاتر و عالی تر باشد.

سوال: در مجموع صفحات شمال خصوصاً ولایت تخار که اشغالگران مرکز خود میدانند اهالی ولایت تخار به همراه مجاهدین کدام اندازه همکار است؟

جواب: الحمد لله والمنه مردم غیور و متدین ولایات سمت شمال خصوصاً اهالی ولایت تخار به همکاری مجاهدین قهرمان امارت اسلامی خیلی متوجه اند، و میخواهند که همکاری خود را از مجاهدین دریغ نه نمایند، لیکن ولایت تخار مرکز مخالفین امارت اسلامی است، لهذا علانیه به همکاری مجاهدین امارت اسلامی دلچسپی ندارند، اما خفیه به معاونت مردم غیور و متدین ولایت تخار مجاهدین الحمد لله والمنه خیلی فعالیت عالی دارند، روز به روز اهالی غیور ولایت تخار از اداره دست نشاندۀ غرب نفرت رو به افزایش است، چنانچه در وقت تجاوز صلیبی و قوایی سرخ روس مردم قهرمان و غیور ولایت تخار توانستند، که اداره مزدور خلق و پرچم را سرنگون ساختن و توانستند، که ولایت خود را فتح نمودند، چنانکه تاریخ شاهد است، و انشاء الله عنقریب است که مردم قهرمان ولایت تخار نیز اداره مزدور غرب را سرنگون سازند، و شانه به شانه به همکاری مجاهدین استاده شوند.

سوال: در بعضی اوقات در ولایت تخار هنگامهای گوناگون به پیش می آیند، و در بعض اوقات خاموش میشوند علت شان چیست؟

جواب: مردم قهرمان و متدین ولایت تخار زمیندار، دهقان و غریبکار هستند، لیکن در بعضی اوقات از طرف شیطانهای داخلی و خارجی جلسه های دائر میگردد، که در آن جلسها سخنرانیهای خود مردم به طرف قومیت و سمتیت دعوت میکند، که از تاثیر سخن های آنان متأثر میشوند، و دست به تشنج میزنند، و حالات هنگامی را ایجاد می نمایند، کدام وقت که غرض و مقاصد آنها پوره شوند، حالات خود بخود بطرف اطمینان رو می دهند، و در بعض اوقات اغراض قومندانان رو به زوال میشوند، به خاطر نجات دادن اغراض خویش مردم متدین ولایت تخار به هجوم باعث می نمایند، لیکن حالاً مردم غیور ولایت تخار به اغراض شوم آنها واقف شدند، و انشاء الله در آینده چنین حالات بوجود نه می آیند.

سوال: بعد از آمدن دیمو کراسی غربی و شعارهای کاذبانه شان در زندگی مردم این ولایت چطور تغیر را محسوس می نماید؟

جواب: مردم قهرمان و متدین ولایت تخار از آمدن دیمو کراسی در جامعه اسلامی عموماً در افغانستان و ولایت تخار خصوصاً خیلی نفرت و بغض دارند، چونکه مردم افغانستان بالخصوص اهالی ولایت تخار به قانون اسلامی و شریعت غراء محمدی صلی الله علیه وسلم محبت دارند، لهذا کدام قانون غیر اسلامی که در هر جا رائج شوند، بالخصوص در وطن مالوف شان اشد انکار می نمایند، و مخالفت خود را به آن قانون غیر اسلامی اعلام

می نمایند، چونکه در هر زمان و هر مکان بعضی عناصر مفسد وجود دارند، و قانون غریبهها را استقبال می نمایند، همچنان در ولایت تخار چنین اشخاص وجود دارند، لیکن نهایت در اقلیت است، عموماً مردم متدین ولایت تخار به هر قانون که مخالف اسلام است و از کلتور افغانها مخالف است، اشد بغض دارند.

سوال: اگر اداره کابل به همراه امریکایها بنام امنیت توافقنامه امنیتی را امضاء نمایند، عکس العمل اهالی ولایت تخار چطور می باشد؟

جواب: اگر اداره کابل با حکومت امریکا توافقنامه امنیتی را امضاء کنند، مردم متدین افغانستان و بالخصوص به مردم ولایت تخار هیچ حیثیت ندارند، زیرا که این چنین امضاء بحیث غلامی نمودند مردم متدین افغانستان و ولایت تخار است، و این امضاء اداره کابل با امریکا در تاریخ افغانستان چیزی جدیدی نیست، زیرا که قبل ازین ببرک کارمل با روسها، و شاه شجاع با انگلیس ها کرده بودند، و کدام حالات که در آن زمان ایجاد شده بود، درین زمان نیز ایجاد میشود، زیرا که مردم افغانستان عموماً و بالخصوص ولایت تخار غلامی انگلیس ها را به هیچ صورت قبول نخواهند کرد، مجاهدین شانه به شانه در مقابل غریبهها و اداره مزدورشان به جهاد خویش ادامه می دهند.

سوال: آیا برسیدن هوای گرم پلان های جنگی دارید؟ اگر دارید چطور می باشد؟

جواب: طبق معمول به رسیدن هوای گرم سال به سال پلانهای مجاهدین از نگاه تجربه جدید و زیرک اهداف مهم را در نظر گرفته اقدام مینماید، که خسارات سنگین را به دشمن وارد گردد، لهذا مجاهدین امارت اسلامی افغانستان از مهارتهای جنگی برخوردارند.

سوال: اولتر مسولیت شما در ولایت تخار کارهای جهادی بودند یا حل نمودن مشکلات مردم عوام؟

جواب: مسولیت بنده در مورد کارهای جهادی نهایت متمرکز بودند، و نیز به مجاهدین هدایت داده بودیم، که به حل نمودن مشکلات مردم منطقه طبق فرامین امارت اسلامی افغانستان اقدام لازم نمایند.

سوال: تشکیلات اداری امارت اسلامی در ولایت تخار فعال و تطبیق نموده میتوانید؟

جواب: بلی الحمد لله ولایت تخار دارای (۱۷) ولسوالی اند، که دوازده (۱۲) ولسوالی این ولایت فعلاً تحت تصرف مجاهدین امارت اسلامی میباشند، و تشکیلات اداری ما

در آنجا فعال میباشند، انشاء الله العزیز در پنج (۵) ولسوالی دیگر هم تصمیمی داریم، که تشکیل را در آنجا هم پیاده نمایم، و نظم را فعال سازیم، که عموماً در تمام ولسوالی ها ولایت تخار انشاء الله العزیز دست بکار شویم، الحمد لله مجاهدین غیور این ولایت بانظر و مفکوره رسیدند، که جهد و جهد خود را در مقابل دشمن و همکارانش استعمال نمایند، تا اینکه کفر را سرنگون و شکست دهند.

سوال : به آهالی و اقوام ولایت تخار چه پیغام دارید؟

جواب: پیام بنده به تمام مردم متدین ولایت تخار این است، که هر شخص وجیبه خویش را که عبارت است از تقوی، پرهیزگاری، تقرب الی الله و درست ساختن عقاید، عبادات و معاملات طبق شریعت غرای محمدی صلی الله علیه وسلم که سبب کامیابی دارین میگردد.

خلاصه بنده گی رب العزت امثال نمودن به او امر خداوند جل جلاله و اجتناب از نواهی، مثلاً نماز در آن وقت فرض میگردد، که وقت نماز داخل شوند، و روزه گرفتن در آن وقت فرض میگردد، که شهر رمضان مبارک داخل شوند، و جهاد در آن وقت فرض عین میگردد، که کفار بر حریم مسلمانان تجاوز نموده، مانند انگلیسها، شورویها و امریکاییها، آن روز به تمام مسلمانان واجب است، که در مقابل امریکاییها و همکارانش مقابله نمایند، تا کفار از خاک مقدس افغانستان محوه و نابود، و نظام اسلامی سراسر افغانستان برپا گردد.

دیگر این که به همراه مجاهدین دست به وحدت و اتفاق زند، از چند جمله مکار دشمن خودداری کند، زیرا که دشمن فریب کار روبه تزلزل است، نباید از مکر و فریب دشمن شکار شوند.

باز هم در مقابل علیه کفر و دشمن عقیده راسخ و عظیم و اراده محکم و فولادی داشته باشید. و در آخر میگویم به رسپاند الله رب العزت و رسول پیوندید، تا که مصداق این ایت کریمه بگردد

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا

ومن الله توفيق

والسلام

د شرعي او غیر شرعي امیر ترمنځ توپیر

مولوی سیلاب (عمر)

د شرعي امیر او غیر شرعي امیر توپیر د نظام په توپیر پوري تړلی دی، په نړۍ کې عامه دوه نظامونه دي چې قوانین، تگلارې او عقائد یې یو له بل څخه بېل او ځینې یې په نهایی تضاد کې واقع دي، چې یو یې اسلامي نظام او بل یې دیموکراسي نظام دی.

اسلامي نظام د انفرادي، اجتماعي، عدلي حقوقي، جزائي، تجارتي، تعلیمي، صحي، او انتخابي چارو قوانین یې د شرع له څلورو اصول: کتاب الله، سنت رسول الله، اجماع د امت او قیاس دمجهدینو څخه سرچینه اخلي، یا په یقیني ډول ورسره تضاد ونلري، چې دغه اصول د اسلامي عقیدې د بنسټ په توګه هم پېژندل کېږي.

خلاصه داسې ده: چې د حق او باطل، روا او ناروا، مقبول او مردود، ترمنځ د امتیاز میزان او مدار د لوی خدای جل جلاله سپېڅلی او روښان شریعت دی، چې دهغه ټولې پریکړې طي شده او مقطوعي دي، نه کومې رایې ته اړتیا لري او نه کوم نوي پیوند ته ضرورت لري. ددغه نظام د چلولو او ساتلو سرواک ته شرعي امیر، سلطان، پاچا، یارئیس ویل کېږي.

دیموکراسي یو مستقل کفري نظام دی، چې د اسلامي نظام په مقابل کې تشکیل شوی دی، د قوانینو یوه برخه یې له عیسوي دین څخه سرچینه اخلي، د بېلګې په توګه د بنځینه او نارینه رایه په انتخاباتو کې یو د بل مساوي ګڼل کېږي، د فاسق شخص او یو سپېڅلي انسان شاهدي یو د بل مساوي ګڼل کېږي او یوه برخه یې له یهودي دین څخه سرچینه اخلي، د بېلګې په توګه د بانکدارۍ او تجارت بنسټونه یې په سود ولاړ دي، او یوه برخه یې په عقلي تخمینونو ولاړه ده.

خلاصه یې داسې ده: چې د حق او باطل، روا او ناروا، مقبول او مردود، ترمنځ د امتیاز میزان او مدار د خلکو رایه ده، ظاهراً دیموکراسي نظام دغه عنوان د ساده لوحه خلکو په نظر جالب دی، ځکه له دوی څخه د

یوشئ په انتخاب کې پوښتنه کېږي، په حقیقت کې نهایی کاره او بنیاد یې بې کچې ضعیف دی، ځکه فیصله په اکثریت درایو باندې کېږي، طبعاً اکثریت خلک د امور و عواقب نشي سنجولای، نو دیموکراسي د بې سنجه خلکو په سنجش ولاړ نظام دی.

نتیجه داسي شوه، چې په دیموکراسي نظام کې د قبول یارد حکم د مخلوق درايي او غوښتنې له مخې کېږي، او په اسلامي نظام کې د یوشئ قبول یا رد حکم د لوی خدای Ψ د شرع له مخه کېږي، نو جوته شوه چې په دیموکراسي کې د خالق د حکم په مقابل کې د مخلوق حکم ته ترجیح او اعتبار ثابت دی، په نړۍ کې د کافرانو له خوا د دیموکراسي نظام ایجاد په دغه غرض شوی دی، چې د خدای Ψ حکم له منځه یوسي او دیموکراسي ته ترویج ددې لپاره ورکول کېږي، چې اسلامي نظام په شا تېل وهل شي او ځای یې دې دیموکراسي ونیسي، د پورتنی تشریحاتو په نظر کې نیولو سره موږ داسي ویلای شو، چې دایموکراسي یو مستقل کفري نظام دی، د اسلامي نظام په مقابل کې وضع شوی، ددغه نظام د چلولو، ساتلو او تنفیذ او تعميل سرواک ته غیر شرعي امیر یا رئیس جمهور ویل کېږي.

زموږ د هیواد ډېری وګړي نالوستي دي، ځینې خلک کله داسي لفظ استعمال کړي: اسلامي دیموکراسي دا عظیمه سهوه ده، څوک داسي نشي ویلای چې اسلامي عیسائیت یا اسلامي یهودیت، ځکه په اسلام کې یهودیت او عیسائیت نشته همداراز په اسلام کې دیموکراسي نشته، په اسلام کې حریت شته.

شرعي امیر اطاعت د فقهاؤ له نظره

{إِذَا أَمَرَ السُّلْطَانُ... بِمَا لَيْسَ بِمَعْصِيَةٍ وَلَا مُخَالَفَ لِلشَّرْعِ يَبْقَيْنَ فَيَصِحُّ الْأَمْرُ وَتَجِبُ الطَّاعَةُ لَهُ} {لَأَنَّ طَاعَةَ الْإِمَامِ فِيمَا لَيْسَ بِمَعْصِيَةٍ وَاجِبَةٌ} البحر، بَابُ الْبَغَاةِ ج (٥) ص (١٥٢). درالمختار ج (٤) ص (٢٦٤). البدائع، الْبَغَاةُ ج (٧) ص (١٤٠). شرح مجلة للاتاسي ج (٥) ص (١٦٨). ردالمحتار الْبَغَاةُ، مطلب تجب طاعة الإمام ج (٢) ص (١٧٢). درالحکام ج (٤) ص (٥٤٩) ط بیروت.

ژباړه: سلطان چې د یو داسي کار حکم وکړي، چې په هغه کې معصیت نه وي، او په یقیني ډول د شرع سره په تضاد کې نه وي، امر یې صحیح او اتباع یې واجب ده. له دې امله چې د امام اطاعت په هغو کارو کې چې معصیت نه وي واجب دی.

یعنې سلطان چې د کوم مصلحت له مخه د انتظامي امور و دانسجام لپاره د نظامي، اداري، تعلیمي، قضایي، مالي، زراعتي، وغیره امور و اړوند کوم ځانګړي قوانین وضع کړي، چې له شرع سره په تضاد کې نه وي، دهغه په اجراء او تعميل مامورین یا رعیت مکلف کړي اتباع یې واجب ده او ترې سرغړونه ګناه او جرم دی،

د مجله الاحكام العدلية [المادة (١٨٠٠)] القاضي وكيل من قبل السلطان بإجراء المحاكمة والحكم .
 اتلس سومه (١٨٠٠) ماده د محكومو د قاضيانو اړوند حكم كړى دى چې : د محاكمې په اجراء او حكم كې
 قاضي د سلطان له خوا وكيل ټاكل شوى .

[المادة (١٨٠١)] القضاء يتقيد ويتخصص بالزمان أو المكان واستثناء بعض الخصومات الخ
 په اتلس سوه يوومه ماده كې يې وکالت شرح كړى دى (قضاء په زمانه، مكان، او استثناء د ځينې
 احكامو مقیده کيږي) .

له پورتنیو عبارتو څخه جوته شوه چې یوازي قاضي نه بلکي د حکومت ټول وزیران، رئیسان، آن تر
 ټیټ رتبه مامورینو پوري یو د بل له خوا د امیر المؤمنین یا سلطان په اجازه د سلطان وکیلان ټاکل شوي دي
 د وکالت حکم د فقهي احکامو په لړ کې مشهور او معلوم حکم دی، چې د موکل له خوا وکیل ته ټاکلی
 صلاحیت و سپارل شي، نو وکیل له دغه ټاکلي صلاحیت څخه د باندې د دغې قضیې اړوند هېڅ صلاحیت نه
 لري، که کوم رئیس د سلطان له خوا د ورسپارل شوي صلاحیت د باندې خپل ځاني صلاحیت وکاروي، حکم
 یې نافذ نه دی او اتباع یې واجب نه ده، که کوم کتونکی زیات معلومات غواړي د پورتنیو دواړو مادو مربوط
 بحث دي په دررال حکام شرح مجله الاحکام کې تر ژوري مطالعې لاندې ونیسي .

نتیجه : داسي شوه چې د انتظامي، اداري، قضائي او نورو امور اړوند د امير له خوا توشیح شوي اصول او
 قوانین چې له شرع سره په تضاد کې نه وي، د فقهاؤ له نظره ټولي مربوطې څانګې او ادارې په هغه چوکاټ
 کې په اجرا آتو او تعميل شرعا مکلفې دي، که څوک ترې سرغړونه وکړي نو شرعا او قانونا مجرم دی او د
 تعزيري سزاستحق دی .

د شرعي امير د اطاعت انتخاب

عَنْ عَلِيٍّ قَالَ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَرِيَّةً وَاسْتَعْمَلَ عَلَيْهِمْ رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ
 وَأَمَرَهُمْ أَنْ يَسْمَعُوا لَهُ وَيَطِيعُوا فَأَغْضَبُوهُ فِي شَيْءٍ فَقَالَ اجْمَعُوا لِي حَطَبًا فَجَمَعُوا لَهُ ثُمَّ قَالَ أَوْقِدُوا
 نَارًا فَأَوْقَدُوا ثُمَّ قَالَ أَلَمْ يَأْمُرْكُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تَسْمَعُوا لِي وَتَطِيعُوا قَالُوا بَلَى
 قَالَ فَادْخُلُوهَا قَالَ فَنَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ فَقَالُوا إِنَّمَا فَرَرْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ
 النَّارِ فَكَانُوا كَذَلِكَ وَسَكَنَ غَضَبُهُ وَطَفَّتِ النَّارُ فَلَمَّا رَجَعُوا ذَكَرُوا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 فَقَالَ : { لَوْ دَخَلُوهَا مَا خَرَجُوا مِنْهَا إِنَّمَا الطَّاعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ } رواه مسلم في وجوب طاعة الأمراء ،

وللفظ له برقم (۳۴۲۴-۳۴۲۵) وايضا رواه البخارى فى السمع والطاعة برقم (۶۶۱۲-۶۷۱۶).
وغیرهما.

ژباړه : حضرت على كرم الله وجهه وويل : رسول الله صلى الله عليه وسلم (د مجاهدينو) يوه ډلگۍ يوځای ته وليږله، د انصارو يو سړى يې د امير په توگه وړپاڅه، رسول صلى الله عليه وسلم دوى ته حكم وكړ چې دده خبر منئ او اطاعت يې كوو (د سفر په جريان كې امير) په يوشى دوى ته سخت په غصه شو، حكم يې وكړ لږگي راغونډ كړئ، دوى راغونډ كړل، حكم يې وكړ اور بل كړئ دوى اور بل كړ، له دې وروسته يې وويل : ايا !!! تاسو ته رسول الله صلى الله عليه وسلم امر نه دى كړى، چې زما خبر به منئ او زما اطاعت به كوو ؟ دوى په ځواب كې وويل : هو دغه حكم يې كړى دى، ده حكم وركړ چې اور ته ورگډ شئ !! دوى يو بل ته وكتل، ځينو وويل : موږ له اور څخه د نجات په تمه له رسول صلى الله عليه وسلم سره بيعت وكړ، اوس په كوم دليل اور ته ور ودانگو ؟ په همدې جريان كې د اور لمبې خاموشه شوي او دده غصه هم ارامه شوه، كله چې راستانه شول رسول صلى الله عليه وسلم ته يې كيسه وكړه [اوس پوښتنه داده چې د اطاعت اقدام غوره دى او كه د مخالفت اقدام ؟] رسول صلى الله عليه وسلم وفرمايل : كه چيرې دوى اور ته داخل شوي وي، هيڅكله به ترې وتلي نه واى، بې شكه اطاعت په روا كارو كې دى .

پورتنى حديث شريف د امير اړوند ټوله مسئله واضح كړه، د امير اطاعت هلته واجب دى، چې حكم يې له شرع سره موافق وي، او هلته يې اطاعت حرام دى چې حكم يې په يقيني ډول د شرع په خلاف وي، ځكه د امير امر شرعي حرام نشي جائز ولاى، كه ممكن واى نور رسول صلى الله عليه وسلم بيا ولي ورته ويل : كه اور ته داخل شوې واى بيا به هيڅكله ترې وتلي نه واى، ځكه د خپل نفس ناروا قتل و، د اسلام د دفاعي او تعرضي جهاد دواړو برخو اړوند يو ډول نفعه نه پرې مرتب كېده. په هغو امورو كې چې اطاعت يې حرام وي، د شرعي امير په توگه نه پېژندل كېږي، كه په حرام او ناروا عمل باندي د امير اطاعت څوك وكړي او په همغه كې ووژل شي، شهيد نشي گڼل كېداى، ځكه رسول صلى الله عليه وسلم وويل : كه اور ته داخل شوې واى بيا به هيڅكله ترې وتلي نه واى .

نتېجه داسي شوه كه كوم امير د داسي قوانينو لمخه ياد داسي چا له خوا وټاكل شي، چې هدف پكښې د اسلام د احكامو، ديني مقدساتو، ديني عقائدو، اسلامي عنعناتو او ارزښتونو له منځه وړل او توهينول وي، هيڅكله شرعي امير نشي گڼل كېداى، اطاعت يې واجب نه دى، ځكه رسول صلى الله عليه وسلم وفرمايل : {

إِنَّمَا الطَّاعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ }، بې شكه اطاعت په روا كارو كې دى .

{ فَإِنْ أَمَرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ } . بخارى ومسلم .

ژباړه : بې شکه په نارواکې نه منل شته او نه اطاعت شته .

د حضرت علي رضي الله له پورتنی روایت څخه د دریو مسئلو احکام جوت شول :

(۱) - دامیر حکم عمل ته جواز نشي ورکولای ، بلکې د جواز حکم به له فقهي احکامو څخه ترلاسه کوي .

(۲) - په ناروا عمل باندې دامیر د حکم اطاعت واجب نه دی ، بلکې په نارواکې اطاعت گناه او حرام دی .

(۳) - کوم څوک چې تر ناروا قومندې لاندې یا په کوم معصیت کې ووژل شي شهید نشي گڼل کېدای .

(۴) - امیر اطاعت په روا کارو کې واجب دی .

له واک څخه معزول شوي شخص ته نبوي ﷺ توصیې

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ، فَلْيَصْبِرْ، فَإِنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ يُفَارِقُ الْجَمَاعَةَ شَبْرًا، فَيَمُوتُ إِلَّا مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً هَذَا حَدِيثٌ مُتَّفَقٌ عَلَى صِحَّتِهِ.

ژباړه : حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما وويل : رسول الله صلى الله عليه و فرمايل : که څوک له خپل امير څخه داسې کار چې دده نه خوښېدنه وويني نو صبر دي پرې وکړي ، ځکه څوک چې د مسلمانانو له ډلې څخه د يوې لوبښتې په واټن جلا شي ، که په همغه جلاوالي کې مړ شي ، نو هغه د جاهليت په مړينه مړ دی .

د پورتنی حديث مطلب دادی چې د ناخوښه کار په ليدو سره که صبر ونکړي نو شيطان يې بېلتون پالې ته هڅوي خدای مکړه که د شيطان اتباع وکړي ځان له خدای پالې ډلې جلا کړي بيرته پېښمان نشي ، توبه ونه باسي او دبېلتون په دريځ اصرار وکړي د صالحانو په يو موټې ډله کې اختلاف او بې اتفاقي وغورځوي نو دوڅ ته به ولاړ شي .

ځکه اصل اهداف ، نظريه ، عقیده او ددغه بريالپاره پوځ دريځ دی ، نه خپل امتيازات او دځان تسلط او په قدرت کې پاتې کيدل ، مقصد اهدافو ته د رسيدو لپاره مشترکه مبارزه او مجاهده ده ، د بې اتفاقي او تشت په صورت کې اهداف لمنځه ځي نو همدا لامل دی چې اختلاف مذموم او دوڅ ته د تللو سبب دی .

قَالَ حَدِيثُهُ بْنُ الْيَمَانِ: قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَسْمَعُ وَتَطِيعُ لِلْأَمِيرِ وَإِنْ ضَرَبَ ظَهْرُكَ وَأَخَذَ مَالُكَ فَاسْمَعْ وَأَطِعْ». رواه مسلم، باب الأمر بلزوم الجماعة، برقم (٤٨٩١). ورواه الحاكم في المستدرک برقم (٨٥٣٣-٨٣٣٢) وسنن الكبرى للبيهقي برقم (١٧٠٦٠) والجامع بين الصحيحين برقم (٣٩٨).

ژباړه : حضرت حذیفه ابن الیمان رضی الله عنه وویل : رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل : د امیر خبره ومنه او اطاعت یې وکړه ، که څه هم ته ووهل شي او ستا مال در څخه واخیستل شي ، خبره یې اوره اطاعت یې کوه .

له پورتنیو دواړو حدیثو څخه جوته شوه چې دمسلمانانو له ډلي سره اجتماعي ژوند د دنیوي او اخروي نیکمرغي او بریا زېږی دی ، ترې بېلېدل او جلاوالی د دنیوي او اخروي بدمرغي او تباهي پیلامه ده .

نبوي توصیه : نوکه امیر د کوم مصلحت دپاره رئیس ، والي ، ولسوال ، محاذ مشر ، ډلگۍ مشر له خپلي رتبې او منصب څخه معزول کړي یا آن وسله او وسائل ټول ترې واخلي ، معزول کس ته رسول الله صلی الله علیه وسلم داسي توصیه وفرمایله [که څوک له خپل امیر څخه کومه ناخواله وویني نو صبر دي پرې وکړي] [که څه هم ته ووهل شي او ستا مال در څخه واخیستل شي ، خبره یې اوره اطاعت یې کوه] [ځکه څوک چې د مسلمانانو له ډلي څخه د یوې لوېشتي په واټن جلاشي ، بیا په همغه جلاوالي کې مړ شي ، نوهغه د جاهلیت په مړینه مړ دی] .

نبوي توصیه : ځینې مجاهدین دناپوهي اوسادگي له امله چې د دیني زدکړي سويه یې ټیټه وي ، کله کله داسي اقدام وکړي چې شرعاً دگټې په ځای له لوی زیان سره مخ شي ، د مثال په ډول کله چې له رتبې څخه معزول شي ، یا وسله ترې واخیستل شي ، نو دا ډېر مایوس اوناھیلی شي ، شیطان یې تحریک کړي د مسلمانانو له ډلي سره پرېکون وکړي یا د دنیوي تمې اومفاداتو په خاطر څنگ بدل کړي آن د کافرانو په لیکه کې داخل شي ، داسي کس ته رسول الله صلی الله علیه وسلم داسي توصیه وفرمایله [څوک چې دمسلمانانو له ډلي څخه د یوې لوېشتي په واټن جلاشي ، که په همغه جلاوالي کې مړ شي ، نوهغه د جاهلیت په مړینه مړ دی]

له نیکانو څخه په بېلتون کې جنت نشي موندل کیدای

په انفرادي توگه الله جل جلاله جنت ته څوک نه پرېږدي تر څو د نیکانو په ډله کې شامل نشي ، الله جل جلاله په دې اړوند داسي فرمایلي دي :

{ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (۲۹) وَادْخُلِي جَنَّتِي (۳۰) } سورة الفجر .

ژباړه : زما د صالحو بندگانو په ډله کې شامل شه ، بیا له هغو سره یوځای زما جنت ته ننوځه .

له پورتنی آیت څخه واضحه شوه ، چې یوځل به نیکانو په ډله کې شاملیږي بیا جنت ته تللای شي ، نو ترې څرگنده شوه که څوک په دنیوي ژوند کې دمسلمانانو له اجتماع څخه ووزي یا د نیکانو له ډلي څخه مړه وړ شي پرېکون ورسره وکړي نو په یوازي والي کې جنت نشي پیدا کولای ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم

په صراحت سره وفرمايل : [څوک چې د مسلمانانو له ډلې څخه د يوې لوېشتې په واټن جلاشي ، که په همغه جلاوالي کې مړ شي ، نو هغه د جاهليت په مړينه مړ دی] .

د جاهليت په مرگ مړ دی واضح مطلب يې همدغه دی چې دنيکانو له ډلې څخه د بېلتون په حال کې مړ شي له جنت څخه محروم دی .

قال الله تعالى : { اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ } اِذَا ارَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُوْنِهِ مِنْ اَوْلٍ (۱۱) { الرعد .

ژباړه : بې شکه الله چې د لورېني له مخه کوم قوم ته نعمتونه ورکړي تغير نه ورکوي تر څو چې دوی (د خدای له حکم څخه) سرغړونه ونکړي ، الله چې کومې ډلې ته د سزاوړ کولو اراده وکړي ، هيڅوک يې بېلا مخنيوی نشي کولای ، له خدای څخه پرته کوم بل دوست د دوی نشته چې خیر ورته راجلب اوله شر څخه يې وژغوري .

له سواد اعظم څخه جلا شوی کس شیطان اختطاف کړی دی

د مسلمانانو اجتماعي قوت او خپل منځي اتفاق یو له هغو نعمتونو څخه دی چې په پورتنۍ آیت کې د نعمت ذکر وشو او د زرگونو نورو نعمتونو سرچینه ده ، د مسلمانانو په لومړیو ضرورتونو کې د لوی خدای جل جلاله له خوا دهغه نصرت دی رسول صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې د الله نصرت د مسلمانانو له اجتماع او اتفاق سره مل دی :

عَنْ اَسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ ، فَإِذَا شَذَّ الشَّاذُّ مِنْهُمْ اخْتَلَفَهُ الشَّيْطَانُ كَمَا يَخْتَلِفُ الذُّبُّ الشَّاةَ مِنَ الْعَنَمِ . رواه المعجم الكبير للطبراني برقم (۴۹۱) . وفي رواية (وَأَنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ) . وفي رواية (وَالشَّيْطَانُ مَعَ مَنْ خَالَفَ الْجَمَاعَةَ يَرْكُضُ) . وفي رواية (فَمَنْ شَذَّ عَنِ يَدِ اللَّهِ لَمْ يَضُرَّ اللَّهُ شَذْوَهُ) . وفي رواية (اتَّبِعُوا السَّوَادَ الْأَعْظَمَ يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ مَنْ شَذَّ شَذَفَ فِي النَّارِ) . حديث ابن عمر : أخرجه الحكييم (۴۲۲/۱) ، والحاكم (۱۹۹/۱) ، رقم (۳۹۱) .

حديث ابن عباس : أخرجه الحاكم (۲۰۲/۱) ، رقم (۳۹۸) .

ژباړه : حضرت اسامه ابن شریک رضی الله عنه وویل : رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایلي : د الله نصرت له ټولني سره مل دی ، که څوک ترې بېل شوو هغه کس شیطان اختطاف کړیدی لکه څه راز چې ليوه له رمې څخه جلا شوی پسه اختطاف کوي .

په نورو روایاتو کې د حدیث دغه برخه په بېل بېل لفظونو روایت شوی دی چې لفظونه یې پورته ذکر دي او ژباړه یې داسې ده : له عامې ډلې څخه (د جلا شوې کس شیطان ملگری دی) (له اجتماع څخه مخالف کس شیطان هڅوي) (څوک چې د الله له نصرت څخه جلا شي ، بېلېدل یې الله ته هیڅ ضرر نشي رسولای) د مسلمانانو له (لویې ډلې سره یوځای شئ د الله نصرت له جماعت سره مل دی ، څوک چې ترې بېل شي نو د ورځ ته به ولاړ شي).

عَنْ عَرْفَجَةَ بْنِ شَرِيحٍ الْأَشْجَعِيِّ قَالَ : رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمَنْبَرِ يَخْطُبُ النَّاسَ فَقَالَ إِنَّهُ سَيَكُونُ بَعْدِي هَنَاتٌ وَهَنَاتٌ فَمَنْ رَأَيْتُمُوهُ فَارْقَ الْجَمَاعَةَ أَوْ يُرِيدُ يَفْرُقَ أَمْرَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَأَنَّا مَنْ كَانَ فَأَقْتُلُوهُ فَإِنَّ يَدَ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ يَرْكُضُ رواه سنن النسائي بشرح السيوطي وحاشية السندي ج (٧) ص (١٠٦) رقم الحديث (٤٠٣٢). وايضارواه مسلم برقم (٣٤٤٢) ومسنند احمد برقم (١٨٢٣٠). الهنات : الشرور والفساد ، والشدائد والأمر العظام.

ژباړه : حضرت عرفجه ابن شريح اشجعي رضي الله عنه وويل : نبي صلى الله عليه وسلم مي په منبر باندي د خطبې ويلو په حال کې وليده چې ويې فرمايل : له ما څخه وروسته به فتنې او فسادونه راشي ، که تاسو څوک وليد چې له جماعت څخه جلا کيده ، او يا يې د محمد صلى الله عليه وسلم امت ته د تيت او پرک کيدو اراده کړې وه ، هر راز چې وه ويې وژنئ ، بې شکه د الله نصرت د اجتماع مل دی ، د جلا شوې کس سره شیطان ملگری دی هغه يې هڅوي .

پورتنیو احاديثو ته په کتو سره کوم مسلمان چې په خداى جل جلاله او دهغه د رسول صلى الله عليه وسلم په خبرو عقیده لري او په دې فکر وي ، چې په خپل ژوند کې الله ﷻ راضی کړي ، نو د صالحو مسلمانانو له عامې ټولنې دې ځان نه بېلوي ، کوچنیو گيلو ، او بې ارزښته نفسي خواهاشاتو ، شخصي امتيازاتو ته دې دومره اهميت په سترگه نه گوري چې له اجتماع څخه ځان جلا کړي ، ژوند يې په معصيت کې شي ، دنيوي او اخروي تباهيو ته ځان ور ټېل وهي .

ومن الله التوفيق وافوض امرى الى الله .

نور بيا.....

ذیح الله مجاهد

خو شېبې له خپل ولسي سره

محترم مجاهده وروره السلام عليکم!

ايا تاسې ويلای شئ چې په افغانستان کې دننۍ نامنۍ علتونه څه دي؟ او ولې صلح پدې هيواد کې نشي راتلاى؟ نعيم خان

غواب: وعليکم السلام! وروره ډيره ښکاره مسئله ده، ننۍ بې امنۍ خو د امريکايي اشغال له امله ده، تاسو خبر ياست چې له نن نه دولس کاله وړاندې د افغانستان مسلمانو خلکو د خپلو شهيدانو يو ممثل اسلامي حاکميت درلود، اسلامي امارت د علماء کرامو په فيصله او د زر هاوو علماءو په قرباني او شهادت سره د دې ملت لپاره، سوله راوسته، له ډير سخت بد حال نه يې ملت او هيواد ته نجات ورکړ، له ډيرو ظالمانو څخه يې د مظلوم حق واخيست او هغه نامطلوبه، شرير او ټوپکمار مخلوق چې د مختلفو تنظيمونو په چوکاټ کې غاى په غاى شوي وو او بيا يې د خپلو خلکو مالونه، عزت او حيا هرڅ لوتل، پاتکونه يې اچولي وو، لارې يې بندې کړي وي، د هيواد ښارونه يې د جر مونو او جناياتو په مراکز بدل کړي وو، شخصي جنگون، کور په کور بدۍ، د پيسو په بدل کې انسان وژنه، غلا، چور او سل رنگه جنايات يې په ورځ کې تر سره کول، زموږ د جهاد او مجاهدينو رنگ يې بد کړ، زموږ د شهيدانو اروا يې ناراحته کړې، زموږ د افتخارات يې په اوبو لاهو کړل، د هلکانو سره يې ودونه وکړل، د انسانانوته يې سپي جوړ کړل او بيا يې نور پرې ودانول، د خلکو ناموسونه يې په ښکاره او برېښه يې عزت ته کړل، عفيفو ښځو يې له وجهې ځانونه د

مکررويانو له خوم منزل نه راو غورځول، دانسانانو په سر کې يې په ژوندونې ميخونه ټک وهل، د خلکو نېغې يې لوڅې او بر بندې زندانونو او تاخانوته واچولې، رقص موده يې اجرا کړ او داسې نور جنايات..... د هيواد بادرکه علماوو، طالبانو، مخلصو مسلمانانو، ريښتونو مجاهدينو، شهيدانو وارثانو او نیکو خلکو يې په وړاندې قيام وکړ او په الله تعالى باندې په محض توکل سره يې په ډيره لنډه موده کې د ټولو شرېرو عناصرو کمپله د هيواد له ډيرې برخې ټوله کړه او داسې مثالي امن او آرام يې راووست چې د افغانستان په تاريخ کې د هيڅ ناآرامۍ او اړدوړ پسې هم چانه وو راوستی.

کله چې امريکا په افغانستان کې د اسلامي نظام ژوندۍ نمونه وليده او په دې هم پوه شول چې دنړۍ مظلوم ولسونه او مسلمانان به ترې تقليد وکړي او هر څوک به په خپل ملک کې د همداسې اسلامي نظام په هڅه کې شي او ورسره به ټولې سيکولرستي هيلې خصوصا د امريکا نارواگتې او د ملتونو د زيبښلو لړۍ به پای ومومي، نو يې په افغانستان وار منځ کې کړ او د ځمکې په منځ يواځنی سوچه اسلامي نظام يې له خنډونه سره منځ او هيواد يې ورته اشغال کړ.

افغان مسلمان او ميرني ولس هم چې د اسلامي نظام لپاره يې خورا ډيرې قربانۍ په دوو لسيزو کې ورکړي وي، همداراز يې د خپل شرعي مسئوليت درفع لپاره بيا په سپيڅلي جهاد لاس پورې کړ، چې طبعاً ناامنی ورسره ټول هيواد ته وغځيده، په هر ځای کې په يرغلگرو بريدونه پيل شول، له غلامانو او لاسپوڅو سره يې چې په پخوانيو ټولو ناخوالو کې مخامخ دخپل وو هم جگړه پيل شوه او ترننه پورې دوام لري، زموږ په عقیده، جهاد ځانته سپيڅلي او لوړ مرام لري، چې دهغه مرام او هدف لپاره د جهاد ټولې ناخوالې، خرابۍ، درپه درۍ، هجرتونه، زحمتونه او تکاليف برداشت کيږي؛ نو زموږ جهاد هم د خپل آرمان د تحقق لارڅاري، ترڅو به دوام لري چې ټول اشغالگر هيوادونه له هيواده وشړل شي، مجرمينو او دکفارو اجنتانوته سزا ورکړل شي او بيرته اسلامي حاکميت چې نږدې د دوو مليونو شهيدانو آرمان ترې جوړ شوي په هيواد کې پلي او عملي کړل شي، هغه مهال به ان شاءالله بيرته هيوادته امن راضي، سوکالۍ به راضي او افغان مسلمان ملت به د سکون او آرام په فضا کې آبرو مندانه ژوند ته مخه کوي، د اشغال له هر اړخيزې خاتمې مخکې په هيواد کې د امن طمع کول بې ځايه دي، له الله تعالى نه غواړو چې نور ډير ژر زموږ د کړيدلي ولس کړاونه ختم کړي، دښمنان مو خجالت او مات کړي او دهغو ټولو شهيدانو دوينو او قربانيو په برکت زموږ هيواد ته اسلامي حاکميت راولي چې دالله په لاره کې يې خپل ټول خواږه ترخه، مور پلا، نېغې او اولادونه، ژوند او راحت پريښودل او په سرو اورونو ننوتل او دکفارو سره يې ډغري ووهلي او بيا شهيدان شول، تقبلهم الله.

*****

مننه

مجاهده وروړه سلامونه او احترامونه مې قبول کړه! لوی الله جل جلاله دې دکفر او صلیب په مقابل کې همداسې غږ ولږه. بله خبره داده چې زموږ ډیری مجاهدین وروڼه د انټرنټ څخه استفاده کوي، خو که سالمه او مبارزه استفاده ترې وکړي دا به ډیره ښه وي. سوال مې دادی چې ایاتاسې داسې کوم پلان لرئ چې مجاهدینو ته وښيي چې باید څرنگه له انټرنټه کار واخلي؟ او په فیسبوک کې ډیری خلک دمجاهدینو په نامه آیدانې (IDS) لري.

خوداسې خبرې، عکسونه او مقالې پورته کوي چې دمجاهدینو له شان سره نه ښایي که مهرباني وکړي د دوي د کنټرول په هلکه معلومات راکړي؟ مننه حافظ عبدالله پنجوايي، تلوکان، پیرو زو کلی

ځواب: ستاسو سوال ډیر قیمتي و، مامو پوښتنه د چارو له مسئولینو سره شریکه کړه، هغوی یې په اړه وویل چې موږ د مختلفو لارو نه هڅه کوو، چې ټول مجاهدین د نوي تکنالوژۍ نه په سالمه استفاده تریه شي، تر ډیره مو ملګري او مخلصین روزلي هم دي چې د انټرنټ او نورو معاصرو وسایلو نه د هیواد او اسلامي ارزښتونو نه د دفاع په لاره کې کار واخلي او سالمه استفاده ځینې وکړي، خو یو څه دي چې د فیسبوک او ټیوټر دایره دومره پراخه او سوږوره ده، چې سړی هر څه وکړي بیا هم نشي پسې رسیدلی، ځکه تاسو په انټرنټ کې دا مخلصین او ګډون کونکي گورئ چې دنړۍ له مختلفو هیوادونو څخه د فیسبوک او ټیوټر نه استفاده کوي، څوک په پوهنتونونو کې دي، څوک په شخصي تجارت او کار بوخت دي، څوک د نورو ستونزو له امله مسافرت ته اړ شوي او له بهرنیو هیوادونو نه فیسبوک استعمالوي او د مجاهدینو له داعیې او خپل هیواد د آزادۍ له هدفه دفاع کوي، نو په دا اوسنیو سختو شرائطو کې چې موږ د هیواد په هېڅ لوی ښار کې چې انټرنټ او نورو وسائلو ته لاسرسی په کې آسانه وي بېرته فعالیت نشو کولای، دفتر نشو خلاصولی، اداره نشو پاللی نو په دا ډول حالاتو کې اوس هم چې صرف له آنلاین طریقې نه ملګري په نظم او نسق کې راولو، له جهادي صف سره یې ملګري کوو دا هم ډیر کار ده، خو په راتلونکې کې ستاسو ارزښتمنو مشورو ته چې د پوښتنو په ضمن کې مو راکړي دي هم متوجه یو، الله تعالی دې وکړي چې شرائط او ظرفیتونه را سره مرسته وکړي. آمین یارب العلمین

دمورچل دارالافتاء

دتعزير په اړه ديوې استفتاء تفصيلي ځواب :

الاستفتاء :محترم مفتي صاحب ! دلاندي پوښتنو ته كه تفصيلي ځواب راكړئ ضرورت موهم ده ، او في الحاله ور ته اړيو : پوښتنې دادې :

۱=يو مجرم تعزير ا قتل كيدلای شي ؟

۲=اودسياسة او تعزير فرق شته ؟ مثلا : مور داوايو چې ددې مجرم قتل سياسة روا دی ، يا يې امير سياسة قتل كولاى شي ؟

۳=همداراز دغه قتل تعزير يوازې امير كولاى شي او كه يې افراد هم كولاى شي ؟

۴=همداراز دتعزير دنورو اقسامو په اړه كه موږ ته معلومات راكړئ چې په تعزير كې كومې جزاوي داخلي دي مهرباني به مووي . المستفتي مولوي عبدالله .

الجواب حامدا ومصليا وبعد : دذكر شويو پوښتنو له جملې څخه دلمړۍ پوښتنې ځواب دادى : چې مسلمان حاكم يا امير ، مجرم ته دسزا وړ تعزير ور كولاى شي خو چې دمجرم دجرم او حالاتو سره مناسب تعزير وي ، او تعزير په پنځه قسمه دى :

تعزير بالقتل . يعنې دمجرم قتل كول .

تعزير بالجلد . يعنې په درو اچې دوهلو يوه آله ده يا په ور ته آله سره دمجرم وهل ،

تعزير بالحبس . يعنې دمجرم لپاره قيد او حبس چې له موده يې له جزاء سره مناسب ټاكله كيږي .

تعزير بالنفي عن الوطن . يعنې له وطن څخه معينې مودې لپاره تبعيد كول .

تعزير بالمال . يعنې په پيسو جريمه كول .

البته : دا حنافو په نزد دقتل تعزير هغه مهال وړ كول كيدلاى شي چې جنايت په متكرر ډول وشي ، او بل داچې دهغه جنايت په جنس كې سزا په قتل سره مشروع وي ، د مثال په ډول احنافو فقهاو ليكلې دي : چې كه يو تن مكرر لواطت كړى وي ، يا يې امير يا قاضي تعزير ا قتل كولاى شي ، ځكه دلواطت په سزاو كې قتل راغلى

دی . همداراز که یو تن په مکرر ډول یو څوک په مثقل ادرانه اشي وژلی و او چې قتل یې شبه عمد گڼل کیږي اوقصاص نه په کې راځي البته دپه په کې شته انو په جنس قتل کې یې سزا قتل شته لکه په عمد کې نو ځکه امیر دغه سړی تعزیر ا قتل کولی شي .

او که دغه وړانديني دوه قیدونه نه وي نویيایې په جرم تعزیر نه شي قتل کولی .

وَأَجَازَ أَبُو حَنِيفَةَ التَّعْزِيرَ بِالْقَتْلِ فِيمَا تَكَرَّرَ مِنَ الْجَرَائِمِ، إِذَا كَانَ جَنْسُهُ يُوجِبُ الْقَتْلَ، كَمَا يَقْتُلُ مَنْ تَكَرَّرَ مِنْهُ اللَّوْاطُ أَوْ الْقَتْلُ بِالْمَنْقَلِ. أَحْكَامُ الْفِرَاقِ لِلْجِصَاصِ ١ / ٦١، وَابْنُ عَابِدِينَ ٣ / ١٨٤ - ١٨٥، وَالْقُرْطُبِيُّ ٦ / ١٥١ - ١٥٢ وَالْمَوْسُوْعَةُ ١٢ / ٢٦٤

اوداستفتاء ددوهمې برخې ځواب دادی : چې تعزیر ا قتل ته سیاسته قتل هم ویل کیږي : دسیاسته اوتعزیر ا قتل فرق نشته : لکه دشامي ددي عبارتو څخه چې معلومیږي :

ويحملون ما جاء عن النبي (ص) وأصحابه من القتل في مثل هذه الجرائم على أنه رأى المصلحة في ذلك ويسمونه القتل سياسة.

وكان حاصله أن له أن يعزر بالقتل في الجرائم التي يعظم بالتكرار وشرع القتل في جنسها، ولهذا أفتى أكثرهم بقتل من أكثر من سب النبي (ص) من أهل الذمة وإن أسلم بعد أخذه، وقالوا يقتل سياسة اه...

ومن ذلك ما سيذكره المصنف من أن للإمام قتل السارق سياسة: أي إن تكرر منه.

وسياتي أيضا قبيل كتاب الجهاد من تكرر الخنق منه في المصر قتل به سياسة لسعية، بالفساد، وكل من كان كذلك يدفع شره القتل. الموسوعة الفقهية

حاشية ردالمحتار) ٤ ج / ص ٢٣٠

داستفتاء ددرېمې برخې ځواب دادی : چې تعزیر دفسق دمباشرة په حالت کې دهر چاوظیفه ده، یعني هر مسلمان بل مجرم ته دفسق په حالت کې تعزیر ور کولای شي ، اودفسق دفعل څخه وروسته له حاکم ،زوج اخواوند دخپلې میرمنې په حق کې ااووالد ا پلار دخپل اولاد په حق کې اڅخه پرته بل څوک دتعزیر حق نه لري .

اوداهم باید وپيژنو چې تعزیر بالقتل یواځې امام پوري تعلق لري ، البته درنء حالت کې زوج هم په شوقیودو سره قتل دزاني یادمنیې هم کولی شي .

کما في الشامي ٧٩٠٤ قلت : ومقتضى التعليل بالأمر أن ذلك غير خاص بالإمام، فقد مر أن لكل مسلم إقامة التعزير حال مباشرة المعصية؛ لأنه مأمور بإزالة المنكر إلا أن يفرق بأنه يمكنه الرفع إلى الإمام فلم تتعين الإقامة عليه، بخلاف الإمام تأمل

وايضافيه ٤٠٧\١ قال في البحر : وهو يفيد أن لكل مسلم التعزير بالضرب فإنه لم يقيد به بالقاضي الخ بحث عورة الفخذ .

وفي الدر المختار والشامي ٦٥\٤ (ويقيم كل مسلم حال مباشرة المعصية) قنية (و) أما (بعده) ف (ليس ذلك لغير الحاكم) والزوج والمولى كما سيجيء .

وفي الشامي ٦٣\٤ باب التعزير : وزاد بعض المتأخرين أن الحد مختص بالإمام والتعزير يفعله الزوج والمولى وكل من رأى أحدا يباشر المعصية ،

اوداستفتاء دخلورمي برخي خواب : تعزير په پنځه قسمه دی لکه وړاندي چې پي بيان وشو ، مگر په دغه اقسامو کې یو قسم تعزیر بالمال دی ، او تعزیر بالمال بیا په لاندي بر خویشل شوی دی ،

١= حبس المال عن صاحبه . اذخه وخت لپاره دمجرم خخه دهغه دمال یوه معلومه برخه راگرځول اویا بیرته ورکول

٢= اتلاف المال . ادمجرم دمال اتلاف

اودغه اتلاف بیا په څوډوله سره کیدلی شي :

- بالاحراق ادمال سوزول
- بالتمزيق اڅپرل
- بالاراقه اتيول
- بالتخريب اتيويول
- بالكسر ا ماتول
- بالتصدق اخيراتول
- وغيرها : اوداسې نور .....

٣= التغير .

٤= التملك

دتعزير بالمال په دي اقسامو کې امام ابو يوسف رح يواځې دلمړي قسم قائل دی . يعنې : دخه مودي لپاره دمال حبس سره چې بيا به يې بيرته مالک ته ورکوي .

اودطرفينو امام ابو حنيفه او امام محمد رحمهما الله تعالى ا په نزد دتعزير بالمال اقسام مشروع نه دي .

البته : دعلامه ابن تیمیہ ، ابن قیم ، اوزمور د مذهب ځینو متاخرینو علماؤ د تعزیر بالمال ددوهم قسم اتلاف المال تحریق ، تخریب او ځینی نور صور تونه هم جائز گڼلي دي .

کما في نصاب الاحتساب : ٢٦٤ : والاصل في احراق آلات السيات قوله تعالى : | وانظر الى الهك الذي ظلت عليه عاكفا لحرقة ثم للنسفة . الآية . فكان احراقه سنة موسى عليه السلام فيجوز لنا ايضا لان ما كان مشروعا في الامم الماضية فهو مشروع لنا الان ثبت نسخه ولم يثبت الخ

همداراز په الدر المختار اور دالمختار ١٩٨٣ کي ليکلي : عن عمر رضى الله تعالى عنه انه احرق بيت الخمار وعن الصغار الزاهدي الامر بتخريب دار الفاسق الخ

ومثله في الهندية ٢٥٣/٥

اوپه منهاج السنن ١٥٠٢ کي ددې حديث لاندې : د تعزیر باهلاک المال د جواز قول هم ذکر کړی دی . قال النبي صلى الله عليه وسلم لقد هممت ان آمر فتيتي أن يجمعوا حزم الحطب ثم آمر بالصلوة فتقام ثم احرق على اقوام .... فيه حجة على جواز التعزير باهلاك المال بخلافه باخذ المال فانه منسوخ الخ .

د کافر ستاينه

الاستفتاء : په نني عصر کې که يو کافر مړ شي نو پير خلک يې ستاينې کوي ، تر دې چې مسلمانان يې هم ستاينه کوي ، نو پوښتنه دارا مينځ ته کېږي چې ايا مسلمان ته د کافر ستاينه روا ده او کنه ؟ المستفتي ملاحمد

الجواب حامدا ومصليا وبعد : هو حربي يعني يرغلگر کافر څخه پر ته دېل کافر ستاينه دهغه د ځينو بنو اخلاقو يا صفاتو له امله روا ده ، خو دا په دې معنی نه چې گوندي دغه کافر مقبول عند الله دی ، ځکه د قبوليت عند الله لپاره ايمان ضروري دی ، بلکې له دې امله دهغه مدح روا ده چې اصلا بنه اخلاق او صفات دستايني وړ څيزونه دي ، که څه هم دا په يوه بي ايمانه شخص کې موجود وي .

في احكام القرآن للتهانوي رح ٢٧٠٢ تحت قوله تعالى : ومنهم من ان تأمنه بدینار لا يؤده اليك ..... وفي الآية جواز مدح الكافر بما فيه من خلق حسن ، لانه تعالى مدح اهل الامانة من اهل الكتاب وذم الخائنين منهم ، وليس مدحهم من حيث القبول عند الله فانه لا قبول بدون الايمان ؛ بل من حيث أن الخلق الحسنه حسن في نفسه ولو في كافر ، فانه لم ينتفع به من حيث القبول عند الله فسيستفد في الدنيا بسعة المال ..... الخ

وفي المسلم ١٩٦١ م ش : عن عائشة قلت : يا رسول الله ، ابن جدعان كان في الجاهلية يصل الرحم ، ويطعم المسكين ، فهل ذاك نافعه ؟ قال : " لا ينفعه ، إنه لم يقل يوما : رب اغفر لي خطيئتي يوم الدين

د اسلامي تاريخ د يوه نوماند شېكار خاطر

آيا داسې انځور به بيا پيدا شي؟

استاد محمد نعيم

حضرت خالد بن الوليد ټپه ډېره ميرانه پرله پسې فتوحات وکړل، د فتوحاتو لړۍ د عراق څخه پيل او تر شام ورسیده او په پای کې يې د یرموک په جگړه کې بری تر لاسه کړ.

کله چې د خلافت چارې حضرت عمر ټ ته وسپارل شوې، د هغه لومړی کار دا و چې حضرت خالد ټ د لښکر له مشرۍ څخه گوښه کړي، او د هغه پر ځای حضرت ابو عبیده بن الجراح ټ د لښکر مشر وټاکي، سوال دادی چې ولې حضرت خالد ټ وروسته لدې چې ستر برياليتوبونه يې لاس ته راوړل له دندې گوښه کړل شو؟

په دې اړه د هغه خلکو لخوا چې هرڅه او په تيره هغه واقعات چې د صحابو تر منځ پېښ شوي دي، په مادي معيارونو تلي، زياتې خبرې شوې دي.

استاد عقاد د گوښه کولو لامل بيانوي:

(ځينې خلکو د گوبنه کولو لامل دا په گوته کړی، چې گواکې دا د سيالانو سيالي وه، ځينې نور وايي چې حضرت خالد پرته له کومې خطا او تيروتنې څخه گوبنه کړل شو، او ځينې بيا داسې وايي چې دا د حضرت عمر او حضرت خالد تر منځ پخوانۍ کومه ستونزه پرته وه، او لدې پرته د هغه د گوبنه کولو لپاره هيڅ کوم ښکاره لامل نه و، او له هغه څخه کومه داسې خطا صادره شوې نه وه، چې ټول مسلمانان د هغه له دغه ميراثو او پرله پسې برياليتوبونو څخه د هغې په بدل کې محروم شي.

بيا وايي (که څوک غواړي چې د خپلو گمانونو نيلى په دې ډگر کې وځغوي، کولای شي چې دا هم ومنې چې حضرت عمر هغه له کومې خطا څخه پرته گوبنه کړ، ځکه چې حضرت عمر ددغه ستر سرلښکر حيثيت او کرامت په خپله خوندي کړی دی او وروسته لدې چې د هغه د گوبنه کولو په اړه راپورته شوې غوغاوې غلې شوې، خلک يې په دغه پيښه کې له غرېدو څخه منع کړل او ټولو ښارونو ته يې دا وليکل، چې هغه يې د کوم خيانت او يا بل ناوړه لامل پر اساس ندی گوبنه کړی، بلکې ددې لپاره يې گوبنه کړ، چې خلک د هغه د پرله پسې برياوو په کتنه په فتنه کې ونه لويږي)

بيا يې دا وفرمايل: زه وويرېدم چې خلک به په ده دومره ډاډه او غره شي چې په فتنه کې به ولويږي او د بري اصلي لامل به همدی وگڼي، لدې کبله مې وغوښتل چې خلک په دې وپوهوم چې د برياوو اصلي څښتن الله تعالى دی او هرڅه د الله تعالى لخوا کيږي.

کله چې حضرت خالد د لامل پوښتنه وکړه، حضرت عمر رضی الله عنه ورته وفرمايل: خلک ستا په اړه په فتنه کې وغورځيدل، زه وويرېدم چې د خلکو د ويناوو لامله په فتنه کې ونه غورځيږي، حقيقت خو دادی چې خبره ډېره آسانه وه، هيڅ ډول غوغا نه وه راپورته شوې، نه د حضرت خالد لښکر کوم سرغړاوی کړی و، او نه هم حضرت خالد کومه انديښنه رامنځ ته کړې وه، دا ځکه چې حضرت خالد د حضرت عمر په اړه پوره ډاډمن و، هغه پوهيده چې عمر رضی الله عنه د مسلمانانو چارواکی دی، او پر ده لازمه ده چې د هغه خبره ومنې او غاړه ورته کيږدي، ترڅو چې ده ته يې د گناه او معصيت امر نه وي کړی. بل پلوه حضرت خالد دغه ټول کارونه او اعمال يوازې د الله تعالى د رضا د لاس ته راوړلو په خاطر سرته رسول او د هيڅ ډول منصب او مشري غوښتنه يې نه درلوده، که د لښکر په وروستۍ برخه

کې به و، او که په لومړي سر کې، دا ټول ورته یو شان وو، ددې خبرې هیڅ پروایې نه درلوده، چې هغه مشر دی او که د لښکر عادي غړی، همدا د اخلاص نښه وه او همدا د آخرت د کامیابۍ غوښتنه ده او په دې کې هیڅ شک نشته چې د حضرت خالد په زړه کې لدې پورته د بل شي غوښتنه نه وه، له همدې کبله یې خپل لښکر ته د خپل زړه حال پدې ټکو کې څرگند کړی دی) :ماته له هغه شپې څخه چې یوه ښکلې ناوې راته په کې ډالۍ شي، داسې ناوې چې زه ورسره مینه لرم، او یا له هغه شیبو څخه چې ماته په کې د زوی زیری راکړل شي، ډېر غوره بریښي چې د الله تعالی په لار کې د مهاجرینو د یو لښکر سره یوه داسې سره شپه تیره کړم، چې سهار وختي پر دښمن یرغل وکړم، نو تاسې جهاد مه پرېږدئ (امام احمد بن حنبل په یو روایت کې د عبدالملک بن عمیر څخه ددې موضوع په اړه راانقلوي) :حضرت عمر ابو عبیده بن الجراح د شام د لښکر مشر وټاکه، او خالد بن الولید یې ګوښه کړ، حضرت خالد وویل :تاسې ته یې ددغه امت امین را استولی دی. ما دا خبره له رسول الله څخه د ابو عبیده په اړه اوریدلې ده، حضرت ابو عبیده وویل :ماله رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اوریدلي دي چې فرمایلي یې) :خالد د الله تعالی له تورو څخه یوه توره، او د خپلې کورنۍ غوره ځوان دی،

امام طبري په خپل تاریخ کې روایت کوي) حضرت ابو عبیده د خالد د ګوښه کیدو مکتوب سل ورځې وروسته لدې چې ابو عبیده ته ورسید، خالد ته وسپاره، کله چې حضرت خالد ولوسته را روان شو او ابو عبیده ته ورغی ویې فرمایلي:

الله تعالی دې تاته ښه وکړي تاته د امیرالمؤمنین مکتوب رارسیدلی دی او ته ما نه خبروي او په ما پسې لمونځ کوي پداسې حال کې چې مشري خوستا ده؟ ابو عبیده وفرمایلي: الله تعالی دې تاته هم ښه وکړي ما غوښتل چې زما څخه وړاندې بل څوک تاته دا خبر در کړي ما نه غوښتل چې تا (د ابوبکر صدیق د مړینې په خبر سره) (لازیات غمجن کړم، غوښتل مې چې حالات عادي شي بیامې اراده وه چې تا خبر کړم. زه د دنیا مشري نه غواړم او نه د دنیا لپاره کار کوم، دا څه چې گوري ټول له منځه تلونکی دي، ما او تاسره وروڼه یو او د الله د امر ساتنه او پلي کونه راسپارل شوې ده. دا هیڅ پروا نلري، چې د یو شخص دیني او دنیوي چارې د هغه یو مسلمان ورور ته وسپارل شي، بلکې کیدای شي چې

دغه مشر تر ټولو زيات فتنو ته ورژدې وي ،او په خطا او تيروتنه کې پريوزي ،مگر هغه چې الله تعالى يې په خپل احسان سره وساتي ،او داسې خلك ډېر لږ دي .

کله چې د خالد ٢ او ابو عبیده ٣ په خير د اتلانو ترمنځ دغه پيښه وگوري ،زړونه ورته رپيږي ،او سترگې اوښکې بهوي دا هغه اتلان دي ،چې د اسلام دښمنان غواړي ،زمونږ په ذهنونو کې يې تت او پيکه کړي او ددوی په اړه زمونږ ډاډ او اطمینان متزلزل کړي .او په خواشینی سره داهم وايو چې يو شمير په نامه مسلمان ليکوالان هم د همدوی په پل روان دي په داسې حال کې چې د اسلامي تاريخ په اړه هيڅ ډول معلومات نلري ،دا هرڅه ددې لپاره کيږي ترڅو مسلمانان د خپل وياړلي تاريخ څخه وشلوي او د ځان لپاره د اقتداء او پيروي بيلگه ونه مومي .

له دې وروسته مونږ په ډاگه د اوایو چې عمر فاروق رضی الله عنه ددې لپاره حضرت خالد ٢ له دندې گوښه کړ ، چې ځينې د ضعيف ايمان لرونکي مسلمانان د هغه په دغه اتلوليو تيرنه وځي او داگمان ونکړي چې که خالد د لښکر مشر نه وي نو دغه برياليتوبونه به هم نه وي او دا خبره د اسلام د سوچه عقيدې سره اړخ لگوي او حضرت عمر ٢ خورا زيات باريک بين و ، هغه دا نشوه زغملای چې په دې سره دې د مسلمانانو عقيدې ته څه زيان ورسېږي له همدې کبله يې خورا په آسانی سره حضرت خالد گوښه کړ له هغې وروسته هم د مسلمانانو برياليتوبونه روان و او حضرت خالد د ابو عبیده په لښکر کې د يو ټولي مشر و هيڅ ډول سستي په کې پيدا نشوه او نه يې خپل احساسات او انگيزه له لاسه ورکړه او لږ وروسته به د دمشق په فتح کې د هغه دريځ وگورو .

کله چې د روميانو لښکر ماتې وخوړه هغوی د دمشق خواته ولاړل او هر قل انطاكيې خواته په شا شو ،د روميانو لښکرې کرار کرار د اردن لوري ته وخوځيدې او تقريباً اتيا زره لښکر د اردن فحل په سيمه کې راټول شو ، ابو عبیده حيران شو ، چې اوس کوم پلوته ولاړ شي ؟ د دمشق په لور وخوځيږي او هلته مرکز ونيسي او که د فحل لوري ته راوگرځي .

اميرالمومنين حضرت عمر ته يې دغه ستونزه وليکله او له هغه څخه يې لارښوونه وغوښته ، د حضرت عمر له خوا ورته يو داسې ځواب راغی ، چې گواکې هغه دغه دريځ له ډېر نژدې څخه تعقيب کړی دی هغه ورته وليکل) په دمشق پيل وکړه ، ځکه چې هغه د شام

کلا ده او درومي سلطنت اساسي خونه بلل کيږي ، د هغې لوري ته و خوځيږه اود فحل په سيمه کې راټول شوی لښکر په يو څو آسونو بوخت وساته ، چې د هغوی مخې ته ځان وربنکاره کړي ، که چيرې الله تعالی له دمشق څخه وړاندې دغه سيمه فتحه کړه ، نو همدا خو زموږ خونه ده او که چيرې دمشق ترې مخکې فتحه شو ، هلته څوک سرپرست پرېږده او ته د خپل لښکر سره د فحل خواته ولاړ شه ، د فحل د فتحه کيدو وروسته ته او خالد ټيو ځای د حمص لوري ته و خوځيږئ ، عمر و بن العاص او شرحبيل بن حسنه د اردن او فلسطين په سيمو کې پرېږدئ.

په رښتيا چې حضرت عمر او د هغه د شوری غړو د جگړې حالات په ډېره دقيقه توگه څارل ، اود جگړو د پراختيا سره سره يې پر هغې ډېر ژور نظر ساته.

د لويديځ يو نامتو تاريخ پوه "ارنولد توبني" په خپل کتاب "اسلامي دعوت" کې ددې جگړې په اړه ليکلي دي : کله چې اسلامي لښکر د اردن سيمې ته ورسيد او ابو عبيده د فحل په سيمه کې واپول د سيمې مسيحي اوسيدونکو عربو مسلمانانو ته وليکل : اي مسلمانانو ! تاسې زموږ لپاره د روميانو څخه غوره ياست ، که څه هم چې د روميانو سره زموږ دين شريك دی ، تاسې له موږ سره وفادار ياست ، تاسې پر موږ ډېر زړه سوی لرئ او پر موږ ظلم او تيری نه کوئ ، ستاسې حکومت زموږ لپاره ډېر ښه دی ، خو دوی زموږ په سيمو او چارو غلبه کړې ده...

د حمص د ښار اوسيدونکو د هرقل د لښکر پرمخ د ښار دروازې وتړلې ، او مسلمانانو ته يې وليکل چې ستاسې حکومت او عدالت د دوی لپاره د روميانو د ظلم او تيرې څخه ډېر غوره دی.

"اسلامي تاريخ گام په گام "څخه

ددعوت، ارشاد، جلب اوجذب کمیسیون

دجنوري دمیاشتنې راپور

دروان (۲۰۱۴م) کال دجنوري په میاشت کې هم دتېرو میاشتو په شان داسلامي امارت ددعوت، ارشاد، جلب اوجذب کمیسیون په هڅو او دځایي مجاهدینو په ملاتړ دافغانستان په مختلفو ولایاتو کې ۲۸ تنه چي د کابل ادارې اړوند بیلابیلو ارگانونو کې په کار بوخت وو د حقایقو په درک کولو د دغه فاسد او ګوډاګي رژیم څخه راووتل او داسلامي امارت دمجاهدینو سره یوځای شول.

ګرانو لوستونکو همداهم د تسلیم شوو کسانو تفصیلي میاشتنی ارقام :

۱	پکتیکا	۱۰ تنه عسکر ،
۲	کنډز	۵ تنه عسکر ،
۳	ننګرهار	۴۸ تنه عسکر ،
۴	بدخشان	۱ تنه عسکر
۵	لوګر:	۳ تنه عسکر ،
۶	کنړ	۸۱ تنه عسکر ،
۷	غزني:	۱۱ تنه عسکر
۸	فراه:	۲ تنه عسکر
۹	ارزګان:	۱۵ تنه عسکر
۱۰	فاریاب:	۱۵ تنه عسکر
۱۱	دایکنډي:	۱۲ تنه عسکر
۱۲	بادغیس:	۱ تنه عسکر
۱۳	کندهار:	۷ تنه عسکر

۱۴	زابل:	۴ تنه عسکر
۱۵	سرپل:	۴۶ تنه عسکر
۱۶	هرات:	۳ تنه عسکر
۱۷	هلمند:	۴ تنه عسکر

د اسلامي امارت د اتلو مجاهدينو سره يوځای شوو بادرکه هيوادوالو مختلفه النوع لويې اووړې وسلې، مخاېرې، وسايط او يوزيات شمېر مهمات مجاهدينو ته وسپارل.

د کابل د منفور رژيم څخه را جلا شوو او د اسلامي امارت له مجاهدينو سره يوځای شوو هيوادوالو وعده وکړه چې نوره دخپل د دين او وطن د خارجي او داخلي مزدورانو سره هيڅ راز تعلق نه ساتي، دخپل مظلوم ولس او مجاهدينو وروڼو سره به همکاري کوي، ترڅو لوی خدای جل جلاله ژر تر ژره زموږ له وياړلې خاورې څخه دکفر، فسق،، اشغال، فحشاء او گمراهيو کرغېړن تېرېتول کړي او د مسلمانانو د خونې يوسو چه اسلامي واکمني رامنځته کړي چې د ټول افغانان پرې راټول شي.

د اسلامي امارت د دعوت، ارشاد، جلب او جذب کميسيون مشرتابه دوی ته هر کلی ووايه، انعامونه او جايزې يې ورکړې او د دوی همدانیک اقدام يې ډيرو ستايه چې دير غلگرو اولاسپوڅي رژيم څخه يې راووتل او د افغانستان اسلامي امارت د مجاهدينو سره يې خپل پيوستون اعلان کړ.

د افغانستان اسلامي امارت د گران هيواد څخه د وحشي يرغلگرو د شړلو او د اسلامي او ملي نظام د رامنځته کولو په موخه دران سپېڅلی مقاومت په لږکي د نظامي فعاليت ترڅنگ سياسي، فرهنگي، تعليمي او دعوتي هڅي هم گړندۍ کړي دي د اسلامي امارت غښتلي مجاهدين د پراخو پوځي لاسته راوړنو څخه علاوه هره مياشت د هيواد په بيلابيلو ولايتونو او ولسواليو کې د دعوت او ارشاد کميسيون په هڅولکه پورته چې ذکر شول د کابل ادارې څخه په سلهاو و تنه کارمندان راوړي او د اسلامي امارت غيږي ته پناړاوپري.

د اسلام غزوات اوسرايا

ابو ظهير

احد جنگ

شلمه برخه

امام شافعي (رحمته الله عليه) وايي: هم دلته (الشيخين كې) در رسول الله (ﷺ) په وړاندې هغه اوولس صحابه وړاندې شول دچا عمر ونه چې له خوارلس كلونو ټيټ وو، رسول الله (ﷺ) هغوی ټول دنا بالغوپه زمره كې و شمارل او بير ته يې وليږل (زرقانی ٢٥٦ مخ، سيرة المصطفى مولانا كندهلوي ٢ برخه ٥٣١ مخ)

په هغوی كې رافع بن خديج (AA) هم و، دهغه عمر هم د خوارلس كلو شاوخوا و خو هغه داهو بنياري و كړه چې كله رسول الله (ﷺ) ته ورغی دخپلو پښو دگوتو په سرونو ودریده، خو له ونې جگ ښكاره شي. رسول الله (ﷺ) هغه ته اجازت وركړ او بير ته يې ونه ليږه، هم دا راز دهغه په باب رسول الله (ﷺ) ته دا هم وويل شول چې نوموړی د غشو په ويشتو كې بې پناه مهارت لري.

عمر بن عبد العزيز (رحمه الله) يو ځل له نافع نه وپوښتل:

عبد الله بن عمر (رحمه الله) په كومو غزواتو كې له رسول الله (ﷺ) گډون كړی دی؟

نافع وويل:

ماته پخپله ابن عمر (رحمه الله) ويلي: كله چې دبدر غزوه كېده زه هغه مهال ديارلس كلن وم او كله چې د احد جنگ پيښ شو، زه خوارلس كلن وم، مابدر ته دتلو اراده نه وه كړي، خو احدثه مي غوښته لاړ شم او په جنگ كې گډون وكړم، له رسول الله (ﷺ) مي غوښتنه وكړه، خو دكم عمری پروجه يې ځما غوښتنه ونه منله، هم داسي زیدبن ثابت او عرابه بن اوس (رضی الله عنهما) دكم عمری په وجه بير ته وليږل او رافع بن خديج ته

دجگ قد په وجه اجازه ورکړه، کله چې د خندق غزوه کېده، ځما عمر پښځلس کاله پوره شوی و، ماته رسول الله (_) پکې د گډون اجازه راکړه او ما درسول الله (_) سره یوځای په خندق کې گډون وکړ.

ددې حدیث په اوريدو عمر بن عبد العزيز (رحمه الله) کاتب ته حکم وکړ ژر دا حدیث ولیکه، کوم خلک چې خپلو ځامنو او ورونو لپاره له بیت المال نه دوظیفې غوښتنه کوي، دپوره تحقیق وروسته پښځلس کلن ځوانان دې دمجاهدینو او مقاتلینو په فهرست کې ځای کړای شي او هم دې له بیت المال نه هغوی ته وظیفه مقرر شي او چې څوک دپښځلس کلو نه کم عمر لري، دهغوی نومونه دي د "ذریه" ماشومانو فهرست کې ولیکل شي (عیون الاثر ۲۳۳)

کله چې رافع بن خدیج (م) ته رسول الله (_) دتگ اجازه وکړه، سمره بن جندب (●) خپل علایي پلار "مری بن سنان" (●) ته دډېر حسرت او افسوس په لهجه وویل:

ای پلاره! رافع ته یې اجازه وکړه او زه دهغه نه قوي یم او رافع څم لوم!
مری بن سنان (●) وویل:

یار سول الله (تارافع ته اجازه وکړه، او ځما ځوی دي بیر ته ستون کړ، حال دا چې ځما ځوی هغه څملوي رسول الله (_) هغوی (رافع او سمره رضی الله عنهما) دواړه په غېږه وروستل رښتیا سمره رافع څملاوه، په دې سره رسول الله (_) سمره "ته هم ورسره دتگ اجازت ورکړ (طبری ۳ ټوک ۱۲ مخ)
ابن سعد لیکي: په دې کې لمر پریوت او ماښام شو، بلال (●) اذان وکړ، رسول الله (_) دصحابه ووسره یوځای دماښام لمونځ اداکړ او په الشیخین کې یې شپه شوه.

رسول الله (_) خپله بنی النجار ته لاړ او بیر ته یې دپنځوس تنو صحابه وو په سر محمد بن مسلمه (_) د پهرې او گزمې لپاره امیر مقرر کړ، هغوی ټوله شپه دلښکر څلور خواته په پهره او گزمه تیره کړه.

مشرکان خبر شول چې رسول الله (_) هم روان شوی، هغوی ټول غونډ شول او عکرمه بن ابی جهل یې دنورومشرکانو د یوې ډلې لپاره د پهرې او گزمې مشر مقرر کړ.

رسول الله (_) د همدې شپې په وروستی برخه کې "له الشیخین" څخه روان شو "ابو حثمه الحارثي" ورسره دلارښود په توگه ته، دسهار لمانځه وخت کیده چې احد ته ورسید، بلال (_) ته یې وویل: بلاله! اذان وکړه هغه اذان او اقامت وکړ، ییارسول الله (_) صحابه صف، صف ودرول او دسهار لمونځ یې وکړ.

د منافقانو تیښته:

احدته له رسيدو وروسته ر ئس المنافقين "عبد الله بن ابی" ځان سره درې سوه کسيزه ډله بيولې وه، هغوی دابن ابی په حکم بير ته ستانه شول چې هغه ويل:

تا ځما رايه رد کړه! او د څو تنو ماشومانو خبره دې اومنله! مونږ ولې بې ځايه ځانونه دمرگ په خوله کې وتړو، مونږ دا جنگ نه گڼو، که گڼلی مونو له تاسره مو پکې ملگر تيا کوله.

دهمدوی په باره کې دا ايت نازل شو:

وَلْيَعْلَمِ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْ فَاْتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعُنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفَرِ يَوْمًا أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ (ال عمران ۱۶۷ ايت)

دهغوی د تېبستې وروسته له رسول الله (_) سره اووه سوه صحابه پاتې شول. په هغوی کې سل تنو ځانونه په زغرو پوښلي وو او په ټول لښکر کې ايله دوه اسونه وو، يو اس در رسول الله (_) واوبل د "ابو بردة بن نيار حارثه" (●) و (طبقات ۱ ټوک ۲۲۹ مخ طبري ۳ ټوک ۱۲ مخ)

د "خزرج" قبيلې نه "بني سلمه" او له "اوس" نه "بني حارثه" هم دبیر ته تېبستې اراده وکړه، خو دا دواړه دلښکر دواړو غاړو ته وي، په دې سره الهي قدرت له مسلمانانو مرسته وکړه چې هغوی ته په يو ځای دبیر ته تېبستې موقع په لاس ورنغله، دهغوی په اړه دا ايت نازل شو:

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۲۲)
ياد کړئ هغه وخت چې کله همت دلاسه ورکړ له تاسو نه دوه ډلو، الله (ک) دهغوی مددگار و، په دې سره هغوی له بير ته تگ نه خوندي پاتې شول او مسلمانانو ته په الله (ک) باندې توکل پکار دی

دلښکر صفونه تړل:

رسول الله (_) دلښکر په وړاندې راغی او صحابه يې په صفونو کې ودرول دغه مهال له اس نه ښکته شو او دلښکر ليکې جوړولې، ميمنه اومي سره يې وټاکلي، رسول الله (_) دلښکر لپاره داسې موقعيت غوره کړ چې احد غر يې شاته او مدينې منوره يې مخې ته راغله، دغه مهال در رسول الله (_) په مبارک تن دوه زغرې وې او په سربار کې يې دوسېنې "مغفر وييضه" خولې وه، د "عينين" په نوم د غره چول چې دلښکر کين لور ته راته، دهغه له بره رسول الله (_) پنځوس تنه غشي وېشتونکي کينول، عبد الله بن جبير (●) دهغوی لپاره امير غوره کړ هغوی يې پوه کړل چې تاسې به په دې ځای اوسنکر کې وئ او له شاه به زمونږ دفاع کوئ، که تاسو

وليدل چې مونږ د غنيمت مالونو په ټولولو لگيايو هم تاسو به مونږ ته نه راځئ او که ليدل مو چې مونږ وژل کېږو هم تاسو به زموږ سره مرسته نه کوئ!

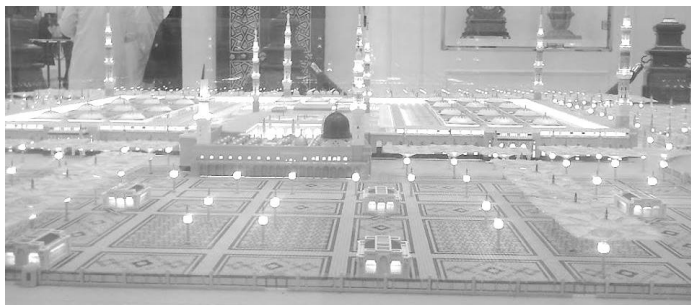
مشرکان هم راغلل او دخپلو صفونو په جوړولو لگيا شول، هغوی په میمنه "خالد بن ولید" او په میسره "عکر مه بن ابی جهل" مقرر کړل، په دواړو یې دوه سوه اسونه هم وگومارل، په سپرو یې "صفوان بن امیه" مشر مقرر کړ او "عمر بن العاص" یې په غشو ویشتونکو مشر کړ، رسول الله (_) وپوښتل دمشرکانو بیرغ چا سره دی، صحابه وو وویل: "عبد الدار" سره رسول الله (_) وفرمایل: مونږ په عهد تر هر چا زیات د وفا کولو حقداریو "مصعب بن عمیر" ته یې غږ کړ راشه! ته بیرغ پور ته کړه! هغه بیرغ پور نه کړ او در رسول الله (_) نه مخکې لاړ ودریده!

دقریشو دلسکر شمیر:

دهغوی لښکر کې درې زره جنگیالي وو، اووه سوه تنو زغرې اغوستې وې او دوه سوه په اسونو سپاره وو، درې زره اوبنان وو، دمکي دپنځلس مشرانو میرمنې هم راغلي وې، هغوی دشعرونو په ویلو نارینه وو ته جوش او جذبه ورکوله (زرقاني ۲ ټوک ۲۶ مخ)

له هغوی (قریشو) سره چې کومي میرمنې راغلې وې پکې دځینو نومونه په لاندې ډول دي:

- ۱- هنده بنت عتبه حکیم
  - ۲- فاطمه بنت ولید
  - ۳- برزه بنت مسعود
  - ۴- ریطه بنت شیبه
  - ۵- سلافه بنت سعد
  - ۶- خناس بنت مالک
  - ۷- ام حکیم بنت حارث بن هشام
  - ۸- عمره بنت علقمه
- دابوسفیان میرمن او د معاویه مور
- دحارث بن هشام میرمن
- دصفوان بن امیه میرمن
- دعمر بن العاص میرمن
- دطلحه بن ابی طلحه میرمن
- دمصعب ابن عمیر (●) مور

کرم الله
وجهه

المرتضى

دامير المؤمنين على ابن ابی طالب • کورنی ژوند لیک

اوپه راتلونکي يې (غېزي):

ليکوال د اسلامي نړۍ مفکر عالم مولانا سيد ابوالحسن علي ندوي (رح) ژباړه: شهاب 'منصور' ۷ برخه

د حضرت فاطمه او علي (عليه السلام) عقد:

دهجرت په دويم کال رسول الله (ﷺ) دخپلې گرانې لور (فاطمه رضي الله عنها) د نکاح عقد د علي بن ابی طالب (ع) سره وکړ، دغه مهال رسول الله (ﷺ) هغې (حضرت فاطمه رضي الله عنها) ته وفرمايل: ماستا نکاح پخپلو اهل بيتو کې له يو غوره سړي سره کړي، بيا يې دعا وکړه او په دواړو يې اوبه وشيندلې (ازالة الخفاء ۲۵۴ مخ)

ابوعمر له عبيد الله بن محمد بن سماک بن جعفر الهاشمي نه داروايت کړې چې: رسول الله (ﷺ) دخپلې لور (حضرت فاطمه رضي الله عنها) نکاح د حضرت علي (ع) سره د احد جنگ نه وروسته وکړه، دغه مهال هغه (حضرت فاطمه رضي الله عنها) د پنځلس کالو او پنځونيمو مياشتو په عمر وه او حضرت علي بن ابی طالب (ع) عمر يو يشت کاله او پنځه مياشتې و.

حضرت شاه ولي الله محدث دهلوي (رحمه الله) ته ددې روايت په منلو کې تردد شته، په دې چې د احد غزوه دهجرت په دريم کال شوال کې پېښه شوې او د همدې (احد) غزوې وروسته حضرت علي (ع) حضرت فاطمه (رضي الله عنها) ته وويل: "اغسلي عني الدم" ځما له بدنه دوينو داغونه ووينځه، چې د دواړو نکاح نه وه شوې بيا څنگه دا ممکن ده (ازالة الخفاء ۲۵۴ مخ)

صحيح داده چې له احد غزوې وړاندې ددواړو نکاح شوې وه، ددې تر ټولو لوی دليل دادی چې دا خبره له تاريخي پلوه هم منلې ده، چې د حضرت حسن (●) زوکړه، دهجرت په ۳ کال دشعبان په منځ کې (په بل قول: رمضان کې) شوې، د احد وروسته دنکاح په اړه روايت په هېڅ صورت صحيح او دمنلو ندی

حضرت فاطمه (رضی الله عنها) او حضرت علي (ع) دنکاح په لړ کې مفصل حديث په "مسند علي" کې راغلی، حضرت علي (ع) در رسول الله (ﷺ) په وړاندې خطبه (پيغام) څه ډول وليږه؟ هغه وايي:

ماغوستل رسول الله (ع) ته په دې اړه پيغام وليږم، خو په زړه کې به مي ويل چې اوس خوزه تش لاس يم هېڅ راسره نشته! څنگه پيغام وليږم؟ بيا به راته له رسول الله (ﷺ) سره خپل قربت او نيرديوالی راپه زړه شو، ولې هغه محبت اوشفقت چې در رسول الله (ﷺ) په ما باندې و، ډېر زيات و، يوه ورځ مي همت وکړ، ورغلم رسول الله (ﷺ) ته مې وويل، رسول الله (ﷺ) وفرمايل: تا سره څه شته؟ ماعرض وکړ: هېڅ نشته راسره، وي فرمايل: تاته په فلاني وخت کې چې ما د "حطيمه" په نوم زغره در کړې وه هغه در سره ده؟ ماعرض وکړ هو! هغه راسره شته، وي فرمايل: هغه دې (فاطمه رضی الله عنها) ته ورکړه (ما هغه ورکړه) (يعني دمهر په توگه) (مسندالامام احمد بن حنبل مسند علی بن ابی طالب ●)

عطاء بن السائب له خپل پلار او هغه له حضرت علي (ع) روايت کوي: چې رسول الله (ﷺ) حضرت فاطمه (رضی الله عنها) په يوه ټيکرې کې رخصت کړه او په جهيز کې يې ورته يو مشک، يوه دڅرمني تکیه ورکړه، چې د "اذخر" له پاڼو ډکه شوې وه، کوم چې يو خوشبويه وابنه دی او په عربو کې موندل کېږي

خبر نه:

دمعتبر و او ثقه روايتونو څخه معلومېږي چې حضرت ابوبکر (صديق ع) حضرت علي (●) ته له حضرت فاطمه (رضی الله عنها) سره دواده سامان او نورو څېزونو په اړه هم مرسته وکړه، چې شيعه عالمان هم په دې اعتراف لري (وگورئ الامالی شيخ ابی جعفر اطوسي ۱ ټوک ۳۹ مخ نوی چاپ نجف اشرف عراق)

د علي ع او فاطمه رضی الله عنها اقتصادي وضعیت:

علي او فاطمه (رضی الله عنها) (په رسول الله (ﷺ) زيات گران ول اور رسول الله (ﷺ) (چې الله ګر ته تر هر چا زيات گران و) ژونديې ساده او له صبر ډک و، "هناد" له "عطاء" نه روايت کوي چې ماته ويل شوي: حضرت علي (ع) فرمايل: په مونږ داسي ډېرې ورځې راغلي چې په کور کې مو دخوراک لپاره هېڅ هم نه لرل اونه به دني (ﷺ) سره څه وو، په همدې زمانه کې يوه ورځ بيرون له کوره ووتم، لار کې مي يو دينار پروت وليد، ټکان مي وخور او ودرېدم، په زړه کې مي داسوچ کاوه، چې راپورته يې کړم کنه؟ خو ولېږه راباندې دومره قوي وه چې دپورته کولو فيصله مي وکړه، راپورته مي کړه، دهغو اوبسانو له خښتانو مي اوږه واخيستل کومو

چې له بیرونه مدینې ته اوږه راوړل. بیا مې هغه اوږه راوړل فاطمه (رضی الله عنها) ته مې ورکړل، خو ترې ډوډۍ پخه کړې، هغه یې په اغېرلو لگیا شوه، خو د زیاتې ولېرې نه دومره کمزوري وه چې د اغېرلو دوران کې به یې لاسونه له لوبښي خطا کیدل او خوږیدل، په څه تکلیف یې واغېرل او ډوډۍ یې پخه کړه، ما رسول الله (ﷺ) ته راوږه او ټوله کیسه مې ورته عرض کړه وی فرمایل: وی خورئ الله (ﷻ) داروزې ستاسې له لارې مونږ ته هم راکړه (کنز العمال للعلامة المتقی برهانپوري ۷ ټوک ۳۲۸ مخ) دارویت ابوداود له سهل بن سعد نه په یوه اوږده حدیث کې نقل کړی دی (۱ ټوک ۲۴۰ مخ)

علي (●) فرمایل: ما فاطمه بنت محمد _ سره په داسې حالت کې نکاح وکړه چې نه ماسره اونه دهغې سره له یوې څرمنې پرته بله بستره نه وه، مونږ په هغه دښې ویده کیدوبه او دورزې به مواوزې ته وابښه اچول ددې پرته نه مونږ سره خادم و، (کنز العمال ۷ ټوک ۱۳۳ مخ)

طبراني په معتبرو اسنادو (اسناد حسن) نقل کړې چې حضرت فاطمه (رضی الله عنها) ویل: یوه ورځ رسول الله (ﷺ) د دوو کره راغی وی وفرمایل: څما بچیان چیرې دي یعنې حسن او حسین (علیهما السلام) ما فاطمه (ﷻ) ورته وویل: نن چې مونږ سهار راپورته شوي یو، زمونږ کور کې دومره څه نه وه چې دغابښ لاندې مې مو کړي وای، دهغوی پلار ویل: دواړه زه ددې لپاره بیرون بوځم، که کور کې وی بیا تاته ژاړي او تاسره خوشه نشته، هغه دفلاني یهودي خواته لاړ، رسول الله (ﷺ) پسي هلته ورغی، وی لیدل چې ماشومان دیوې "صراحي" سره لوبیدل او په مخ کې یې له نورو دخوږو پاتې دغدارې شان خرماوي ایښي وی، رسول الله (ﷺ) وفرمایل: علي! ماشومان کور ته بوځه گر مې په زیاتیدو ده، هغه وویل یا رسول الله! نن سهار راهیسي زمونږ کور کې هیڅ هم نشته، که ته لږ ځنډ تم شي، زه فاطمه (رضی الله عنها) لپاره به لږ خرماوي ټولې کړم، رسول الله (ﷺ) کیناست، تر دې چې فاطمه (رضی الله عنها) لپاره یې لږ خرماوي ټولې کړې، علي (ﷻ) هغه په ټوټه کې وټرلې او بیا دهغوی دواړه په غیږ کې پورته کړل او کور ته لاړل.

امام بخاري رح دحضرت علي (●) نه روایت کوي: چې حضرت فاطمه (رضی الله عنها) دپرلپسي میچنې گرزولو له امله چې هر وخت سترې وه، خبره شوه رسول الله (ﷺ) ته غلامان راغلي، رسول الله (ﷺ) ته ورغله لیکن رسول الله (ﷺ) نه وه، هغې حضرت عایشه (رضی الله عنها) ته خبره یاده کړه، حضرت عایشه (رضی الله عنها) رسول الله (ﷺ) ته عرض کړه، بیا رسول الله (ﷺ) زمونږ کور ته راغی، زمونږ د خوب تر ځایه راغی، مونږ پورته شولو، وی فرمایل: پخپل ځای کینې پورته کېږي مه، دغه مهال ما د رسول الله (ﷺ) دمبارک قدم یخوالی پخپله سینه کې محسوس کړ، بیا رسول الله (ﷺ) وفرمایل: تاسو دواړو چې دکوم څیز غوښتنه کړیده زه تاسو ته یو بل غوره څیز ونه ښایم؟ هر کله چې تاسې څملاستې نو ۳۴ ځله، الله اکبر، ۳۳ ځله الحمد لله او د ۳۳ ځله

سبحان الله لولئ دابه تاسو دواړو ته له هغه څه نه زيات كومك در كړي دكوم چې غوښتنه كوي (بخاري كتاب
الجهاد باب الدليل على ان الخمس لنواب رسول الله -)

هبل روايت كې دا واقع داسي راغلي: رسول الله (-) وفرمايل: زه "اهل صفه" پريږدم څوك چې زياتې
لوړې ډېر كمزورې كړي؟ تاسو ته غلام نشم دركولى، ماسره داهل صفه وو دخوړو لپاره څه نشته، غلامان
پلورم ورباندې دهغوئ لگښتونه پوره كوم.

درسول الله (-) داسانتيا لپاره زيار:

د دومره زياتې فاقي، لوړې او تنگ لاسۍ باوجود
علي (●) درسول الله (-) دراحت لپاره، او دالله
(ﷻ) لور ته د دعوت او جهاد لپاره يوه دقيقه هم په
غفلت كې نه تيروله او نه يې ځان وروسته كاوه.

ابن عساكر له حضرت عبد الله بن عباس (رضي الله عنه) نه
روايت كړى وايي: يوه ورځ درسول الله (صلى الله عليه

وسلم) په كور كې فاقه وه، حضرت علي (●) ته معلومه شوه، هغه دمزدورۍ په تلاش له كوره ووت، څو دومره
شى پيدا كړي چې درسول الله (-) ضرورت پوره شي، په دې پلټنه كې د يوه يهودي باغ ته ورغى، دهغه باغ ته
له كوهې نه داوبور او يستو ذيموارې يې واخيسته، او ديوې بو كې اوبو راويستلو اجوره يوه خرماوټا كله،
حضرت علي (●) اوولس بو كې اوبه وويستي، يهودي ور ته واک وركړ چې هر قسم خرماوي خوښوي ترې
اوولس دانې پورته كړه، علي (AA) عجوه خرما خوښه كړه اوولس دانې پورته كړي اورسول الله (-) ته يې
راوړي، رسول الله (-) وفرمايل: علي! دا دي كوم ځايه راوړي؟ علي (AA) عرض وكړ: يا نبى الله! ماته معلومه
شوه، چې نن تاسو دفاقي سره مخ ياست! له دې وجې زه په مزدورۍ پسې ووتم، چې يو څه دخوراك پيدا كړم،
رسول الله (-) وفرمايل: ته دېته دالله او دالله درسول سره محبت تيار كړي؟ هغه عرض وكړ: هو! يا رسول الله!
رسول الله (-) وفرمايل: دالله اورسول الله سره محبت كوونكى داسي څوك نشته، چې په هغه افلاس دومره
تيز نه وي راغلى لكه دسيلاب اوبه چې پخپل لور تونډې بهيږي او څوك چې دالله او دهغه درسول سره محبت
كوي هغه ته پكار دي چې دمصايبو په مخنيوي كې ډال شي، يعنې دسانتي اسباب برابر كړي ځيرنه: عجوه
دمدينې منورې په ښو او خوږو خرماوو كې شمار ده، خلك هغه تبر كاغوره گڼي نور بيا

جنگي جنايتونه (جنوري)

سيد سعيد

دروان (۲۰۱۴ز)، کال دجنوري په ۲مه نيټه رسنيو خبر ورکړ چې: دکاپيسا ولايت داله ساي ولسوالۍ په بازار کي دطالبانو داخلي عسکرو ترمنځ تر نښتي وروسته دکورنيو عسکرو په ډزو کي ديوې ميرمني او يوه ماشوم په ځپون څلور وتنو ملکي هيوادوالو ته مرگ ژوبله اوښتې ده .

دجنوري په ۴مه فراه ولايت دبالابلوک ولسوالۍ د شيوان سيمه کي داستخباراتو اړوند عسکرو او اړيکيانو څلويښت تنه ولسي وگړي بنديان اوشکنجه کړي دي ، همدارولسي خلگ په دغه سيمه کي دطالبانو له لوري ديواريکي دنيول کيدو په جرم ! بنديان شول ، وروسته خلگو د ولسوال او اړونده ارگانو د دغه عمل پر ضد پراخي مظاهري وکړې او دخپلو خلگو د ژر تر ژره خوشي کيدو غوښتنه يې کوله .

دجنوري په ۶مه نيټه اشغالگرو ځواکونو د داخلي عسکرو په ملتيا دميدان وردگ ولايت د سيد اباد ولسوالۍ د شينز درې پر سيرک کلي د چاپې پر مهال لومړی دخلگو کورونه تلاشي کړي بيا دکلي جومات ته تللي دمسجد او قران عظيم الشان بې عزتي يې کړې .

عيني شاهدانو رسينوته ويلي چې يرغلگرو او کورنيو عسکرو د کورنود پلټني پر مهال سپين ږيري ، زنانه او ماشومان له خپلو کورونو څخه وتلو ته اړايستلي او د ژمي په سره هوا کي يې ترسهاره ترشنه اسمان لاندې ايسار کړي وو ، نور و عسکرو بيا په دغه شپه د پلټني په پلمه د جومات صحن تخریب کړی ، دمسجد په الماريو کي دقران کریم اوسورت يس گڼې نسخې يې پر مخکڅ غورځولي او پاني پاني کړي ، همداراز د سيمه ييزو خلگو له خولې ويل شوي ، سهار چي دوی جومات ته ورغلل وحشي عسکرو په يادشوي جومات کي چي د حاجي هزارگل په نوم مشهور دی گندگي هم کړې او مسجد يې بيخي په بل مخ اړولی ؤ . خلگو د يرغلگرو او داخلي عسکرو د يادشوي عمل پر ضد لويه مظاهره وکړه او د همدې پيښي دعاملينو د محاکمې غوښتنه يې وکړه .

دجنوري په ۷مه يرغلگر وخواکونودشپښو عملياتوپه لړ کي دميدان وردگ ولايت دچک ولسوالۍ په بمبايوکلي کي د عامو خلکو په کورونو چا په وهلي او خلور تنه کليوال يې له ځان سره دبنديانوپه توگه وړي دي .

دجنوري په ۱۱مه امريکايانو دهلمندولایت دمرکز لښکرگاه په بولان سيمه کي يو خلور کلن ماشوم په دې تورچي گواکي مخالف جنگيالي دی شهيد کړی دی ، همدغه پيښه دهلمند والي نعيم بلوخ هم تائيد کړې ده .

دجنوري په ۱۳مه دکندهارولایت دميوندولسوالۍ دسنگين درواهي په سمه کي يرغلگر واداخلې عسکرويو سړی اويوه ښځه چي ددوی له قرارگاه سره نژدې تيريدل شهيدان کړي دي .

دجنوري په ۱۵مه اربيکي ملېشو د کاپيسا ولايت دتگاب ولسوالۍ په جوبيار سيمه کي يو ۱۴کلن هلک شهيد کړی دی .

دجنوري په ۱۵مه دتخار ولايت ددرقد ولسوالۍ کي کورنيو عسکرو دولسي خلگو پر کورونو دچاپې په ترڅ کي لس تنه ملکي وگړي بنديان کړي دي .

دجنوري په ۱۵مه اشغالگر وخواکونودميدان وردگ ولايت د سيداباد ولسوالۍ دتنگي درې په دولت خيلو کلي کي دضابط شربت خان په کور دچاپې په ترڅ کي دنوموړي کور ته ډير مالي تاوان رسولی اويوتن محصل يې دبندي په توگه ځني بيولی دی .

دجنوري په ۱۵مه يرغلگر وخواکونودافغان عسکرو په ملتيا دپران ولايت دسپاگر دولسوالۍ په وازغر درې کي دولسي خلگو پر کورونو بمبار کړی ، په دغه بمبار کي دښخواو ماشومانوپه گډون اته ويشت تنو ولسي وگړو ته مرگ ژوبله اوښتې ده ، سيمي ته دکابل ادارې داستول شوي پلاوي مشراود ولسي جرگې غړي (عبدالستار خواصی) ازادي راډيو ته وويل چي : « بهرني پوځيان دې گناه افغانانوژوندته احترام نه لري ، دسپادگر دولسوالۍ په وازغر دره کي يې ټوله شپه بمباري کړې ، ۱۷تنه ولسي وگړي پکي شهيدان شوي اويوشمېر ټپيان شوي ، همدارنگه شپراووه کورونه هم په دغه بمبار کي وران شوي دي . » خواصی وويل چي : بهرنيو عسکرو دتلاشي پر مهال دکورونودروازې هم په بمونوالوزولي اوخلگ يې ځورولي دي .

دجنوري په ۱۶مه دميدان وردگ ولايت دچک ولسوالۍ په قرباني سيمه کي ډير غلگرو دې پيلوټه الوتکي په بريد کي يوملکي سړی (زين الله درحمت الله زوی) شهيد شوی دی .

دجنوري په ۱۷مه داروزگان ولايت دچنارتو ولسوالۍ دشلفغ مانده په سيمه کي ددخلي عسکرو دهاوان گولۍ پر يوکور لگيدلې ، يوه نجلۍ پکي شهیده شوې اوبله ژوبله شوې ده .

دجنوري په ۱۹مه يرغلگر وخواکونودشپښو عملياتوپه لړ کي دميدان وردگ ولايت دسيداباد ولسوالۍ دتنگي په رحمان خيلو کلي کي دولسي وگړي (احمدجان) په کور چا په وهلي ، دتلاشۍ پر مهال يې په دغه کور کي هيڅ تخريبي توکي نه دي موندلي خومالي زيان ورته اړولی اودرې تنه ملکي هيوادوال (شفيع ، سيف الرحمن اور فېع) يې بنديان کړي دي .

دجنوري په ۱۹مه يرغلگروځواکونودهلمندولایت دگرشک ولسوالۍ دقلعه گز دريگن مانده په سمیه کي دچاپې پرمهال درې تنه ولسي وگړي بنديان کړي دي .

دجنوري په ۲۰مه دزابل ولایت دنوبهار ولسوالۍ په کرم خېل ، چينو والواو فیض اباد سیمو کي يرغلگرواوداخلې عسکرودتلاشي په پلمه ولسي خلک ځورولي اوپه پنځه تنه ولسي وگړي يې بنديان کړي دي .

دجنوري په ۲۰مه دغورولایت دشینکوټ ولسوالۍ په تشک سیمه کي اربکیانو پریوکوریرغل کړی او دوه تنه ولسي هیوادوال یې پکي شهیدان کړي دي .

دجنوري په ۲۰مه نیته دهلمندولایت دنوزادولسوالۍ دگورجستانی عسکروکمپ سره څېرمه افغان عسکرو دخبریالانوپه مخ کي یواووه کلن ماشوم وژلی ، دهلمندولایت مدني ټولني چي دغه پېښه یې له نژدې څارلې ویلي چي یادشوی هلک په داسي حال کي په نښه شوی چي عسکروته یې دسلام په دودلاس پورته کړی ؤ .

دجنوري په ۲۱مه رسنیودهلمنددچارواکوله خولې خبرورکړچي دنهرسراج په الکوزوښاخ سیمه کي وسله وال مخالفین (طالبان) داختر محمد په نوم یو کس کورته ورغلي اودنوموړی په گډون یې دهغه میرمن اوماشوم زوی درې واړه دخوب پرمهال وژلي دي ، دهلمنددامنیه قوماندانۍ دمطبوعاتي امرسمونوال عبدالاحدچوپان په ویناطالبانوهمداکسان ددلت سره دهمکاری اوپه دې خاطر وژلي چي په دغه سیمه کي دسفر محمدپه نوم یو کس یو کال مخکي دطالبانوپر ضدپاڅون وکړ اودپولیسودلومړي کنډک په مرسته یې دغه سیمه له طالبانوتصفیه کړه .

ددې پېښي په سبادوژل شوي کس (اختر محمد) زوم عبدالولي دپېښه اصلي واقعیت په دې ډول روښانه کړچي : «زماخسر ،خوانې اوکوچنی زوی یې طالبانوته دي وژلي ، دوی په دغه کلي کي داربکیانودقوماندان سفر محمدوراره او ساتونکي په ډیره بې رحمانه توگه وژلي دي» . دهلمندولایتي چارواکوهم داربکیانوله لوري دهمدې درې تنوولسي وگړو وژنه منلې ده ، دوی ویلي چي ددغي پېښي عاملین به نیسي اودقانون منگولوته به یې سپاري ؟!

دجنوري په ۲۱مه دزابل ولایت دشینکۍ ولسوالۍ په مرکز کي په سلهاووتنوقومي مشرانو ، علماوواعاموخلگوداربکیانوپر ضدمظاهره وکړه ، لاریون کونکوچي (مردابادامریکا) نارې یې وهلې دکرزي درژیم څخه وغوښته چي داربکیانوله شره یې خلاص کړي ، دوی ویل چي اربکیانو دخلگودځورولواوتهدیدولوسریبره اوس دوکانداران مجبور کړي چي دمیاشتي زررافغانۍ ورکړي ، څه وخت مخکي یې داسحاقزي په نوم یوتن په همدې خاطر چي اربکیانوته یې پیسې نه ورکولې شهید کړ ، همدا رازخلگوداربکیانوڅخه په دې هم شکایت کاوه چي قومي جنجالونه رامنځته کوي .

دجنوري په ۲۱مه دکاپیساولایت دنجراپ ولسوالۍ په افغانیه دره کي دداخلې عسکرودهاوان دچړوله امله شپږتنه ولسي وگړي ټپیان شوي اویوه اته کلنه نجلی شهیده شوې ده .

دجنوري په ۲۲مه د هلمند ولايت د مارچې ولسوالۍ د دستتاني په سيمه کي داربکيانو قومندان (عبدالمالک) يونهه کلن ماشوم شهيد کړی، همدغه پيښه د هلمند ولايتي چارواکو هم منلې ده.

دجنوري په ۲۳مه اشغالګرو عسکرو د لوګر ولايت د برک ولسوالۍ د چلوږيو په مهمندو سيمه کي د چاپې پر مهال دوه تنه ولسي وگړي بنديان کړي دي.

دجنوري په ۲۴مه ماښام د غزني ولايت د گيلان ولسوالۍ په پيتاو کلي کي سيمه ييزو اربکيانو يو دوکاندار (بسم الله) په دې گناه چي ولي په دوکان کي نشه يي توکي نه خرڅوي په وهلو کي شهيد کړی دی. وروسته بيا خلکو د گيلان په بازار کي د همدې پيښي اوداربکيانو د نورو ظلمونو پر ضد لويه مظاهره وکړه.

دجنوري په ۲۵مه د لغمان ولايت د لينگار ولسوالۍ په لوکات سيمه کي د داخلي عسکرو په مخامخ ډزو کي درې تنه ماشومان شهيدان شوي او يو بل ژوبل شوی دی، همداکوم چينان په داسي حال کي وژل شوي چي په لوبوبوخت وو.

دجنوري په ۲۶مه د کنډز ولايت د علي اباد ولسوالۍ په دوهم او دريم لاله ميدان سيمه کي دارو عسکرو او اربکيانو د خلکو پر کورونو چاپې وهلي، د تلاشۍ پر مهال يې خلکو ته مالي زيانونه اړولي، ميايلونه اونور شيان يې ځني وړي اودرې تنه ولسي وگړي يې بنديان کړي دي.

دجنوري په ۲۶مه د زابل ولايت د شملزو ولسوالۍ په مختلفو سيمو کي اربکيانو ولسي خلګ و هلي دوکانونو يې چور کړي، د دوکانونو او کورونو څخه يې ۶ لکه افغانۍ، زيوارت اونور قيمتي شيان غلا کړي او پنځه تنه کليوال يې هم له ځان سره د بنديانو په توګه بيولي دي.

دجنوري په ۲۹مه د بدخشان ولايت د جرم ولسوالۍ په کيب کلي کي د داخلي عسکرو په ډزو کي درې تنه ملکي وگړي چي دوه يې ماشومان دي شهيدان شوي دي.

دجنوري په ۲۹مه د کاپيسا ولايت داله ساي ولسوالۍ په مرکز کي د کورنيو عسکرو د هاوان مرمۍ په يو کور را پرېوتې چي امله يې يو ملکي وگړی شهيد شوی اودوه تنه ژوبل شوي دي.

دجنوري په ۳۰مه ماښام اشغالګرو عسکرو د ميدان وردګ ولايت د سيد اباد ولسوالۍ د شنيز درې په صدو خيل کلي کي پر ولسي خلکو د چاپې پر مهال دوه وروڼه (نجيب او حامد) اودرې تنه ميلمانه يې چي د مور د فاتحې له پاره يې راغلي وو له ځان سره بنديان کړي دي.

مأخذونه: [بي بي سي راډيو، ازادي =، افغان اسلامي اژانس، پښواک، خبريال ويبپاڼه، لراوبر =، نن ټکی اسيا = او بينوا =]

د جهاد فقهي مسایل

شپږمه برخه

مفتي ابو محمد "حقاني"

بيت المال

د بيت المال سالميت او فساد

لکه مخکې موچې ورته نغوته وکړه، د بيت المال مکان نه بلکې جهت معتبر دی، همدا سې د اهرم د پټولو نډه، چې ووايو چې بيت المال کله نا کله د ځينو منافي عوارضو او نا جايزو جوهراتو په بناء له صحت او سالميت څخه د فساد خواته هم ځي، دې صورت کې بيا د بيت المال د جوړښت اصلي غرض چې د مسلمانانو د مصالحو په نظر کې دي، له منځه ځي او اصلي مقصود يې فوت کېږي، دلته به هغه لاملونه وڅيړو، چې له امله يې په بيت المال کې فساد رامنځته کېږي.

چې کله امام يا حاکم عادل وي، نو بيت المال له فساده بچ وي، له خلکو څخه د بيت المال حقوق را اخلي او مستحقو خلکو ته يې ورکوي، خو چې دوخت حاکم عادل نه وي، نو د خلکو نه به اموال په نا حقه را اخلي او يا به يې په حقه را اخلي، مگر د مسلمانانو له مصالحو پرته به يې بل ځای او په غير شرعي وجه کې لگوي، دبيلگې په توگه د بيت المال پيسې په خپلو شخصي مصالحو لگول، يا په نا مستحقو اقاربو او خپلوانو مصرفول، همدا سې د بيت المال متولي يو نا انصافه او نا عادل شخص ټاکل، دا هم د بيت المال د تضییع هڅه ده، او هغه چې علامه شامي رح ورته نغوته کړې داده چې دا هم د بيت المال فساد دی، چې د بيت المال د يوې خونې مال له بلې خونې سره خلط او گډ شي، ځکه احناف دا د واجباتو څخه بولي، چې د بيت المال د هر بيت يا خونې اموال به سره بيل بيل وي، که گډ شي بيا د بيت المال فساد رامنځته کېږي، چې د الموسوعې په لاندې عبارت کې چې همدا تشریح شوی مفهوم نغښتی دی:

يَكُونُ بَيْتُ الْمَالِ مُنْتَظَمًا إِذَا كَانَ الْإِمَامُ عَدْلًا يَأْخُذُ الْمَالَ مِنْ حَقِّهِ ، وَيَضَعُهُ فِي مُسْتَحَقِّهِ . وَيَكُونُ فَاسِدًا إِذَا كَانَ الْإِمَامُ غَيْرَ عَدْلٍ ..... وَمَنْ أَوْجَهَ فَسَادَ بَيْتِ الْمَالِ أَيْضًا مَا أَشَارَ إِلَيْهِ ابْنُ عَابِدِينَ : أَنْ يَخْلِطَ الْإِمَامُ أَمْوَالَ بَيْتِ الْمَالِ الْأَرْبَعَةَ بَعْضُهَا بِبَعْضٍ ، فَلَا تَكُونُ مُفَرَّزَةً (ابن عابدين ٥٢ / ٢) .

د بیت المال دفساد په صورت کې پرې مرتب احکام

کله چې بیت المال کې دمذکورو وجوهاتو په اساس فساد رامنځته شو، نولاندیني احکام پرې مرتب کېږي الف: که چیرته پریوه شخص دبیت المال حق تشییت و، خودده هم دبل کوم جهت څخه بیت المال کې حق جوت و، مگر چایې حق نه ورکاوه، دا شخص کولای شي چې دخپل حق په اندازه دبیت المال څخه حق ځانته ستون کړي، څوکه بیت المال کې یې حق نه و، خو پرده دبیت المال حق و، دبیت المال دفساد په صورت کې دا شخص مذکور کولای شي، چې دبیت المال حق دبیت المال په مصارفو کې لکه دجومات یا رباط جوړولو غوندي ځایونو کې مصرف کړي، ب: که چیرته دیوچا بیت المال کې حق و، سلطان یې حق نه ورکاوه او دا پدې کامیاب شو، چې له بیت المال څخه خپل حقوق ترلاسه کړي، نودځینو فقهاوو له نظره یې جواز شته. چې دامام غزالي رح له څلورو اقوالو څخه یو قول همدا دی، دویم قول یې دادی چې هره ورځ خپل خرڅ یا قوت له بیت المال څخه اخستلای شي، دریم قول یې، دکال کفایه هم له بیت المال څخه اخستلای شي، څلورم قول یې دادی چې بې له اجازې هیڅ شی هم نشي اخستلای، مالکیان بیا وایې چې له بیت المال څخه په هیڅ صورت کې چې سالم وي که فاسد غلانه روا، خود احنافو نظر دادی چې دیانۀ خپل حق له بیت المال څخه پداسې حالاتو کې اخستلای شي، مگر دبیت المال له هغې خونې به یې اخلي، چې چیرته دده حق پکې جوت دی، البته دضرورت پروخت، لکه نن سبا یې له بلې خونې هم اخستلای شي، ځکه دبیت المال ټولې خونې سره مختلطې شوي دي، او دده داستحقاق خونې ته انتظار کول ناشونې دي لکه چې علامه ابن عابدين شامي رح پرې فتوی هم ورکړي ده

أَنْ لِمَنْ عَلَيْهِ حَقٌّ لِبَيْتِ الْمَالِ - إِذَا لَمْ يَطْلُعْ عَلَيْهِ - أَنْ يُمْنَعَ مِنْ ذَلِكَ الْحَقِّ بِقَدْرِ حَقِّهِ هُوَ فِي بَيْتِ الْمَالِ ..... إِلَى أَنْ قَالَ: إِذْ لَوْ لَمْ يَجْزُ أَخْذُهُ إِلَّا مِنْ بَيْتِهِ لَزِمَ أَنْ لَا يَبْقَى حَقٌّ لِأَحَدٍ فِي زَمَانِنَا ؛ لِعَدَمِ إِفْرَازِ كُلِّ بَيْتٍ عَلَى حِدَةٍ ، بَلْ يَخْلُطُونَ الْمَالَ كُلَّهُ . وَلَوْ لَمْ يَأْخُذْ مَا ظَفَرِ بِهِ لَمْ يُمَكِّنْهُ الْوَصُولُ إِلَى شَيْءٍ ، كَمَا أَفْتَى بِهِ ابْنُ عَابِدِينَ (العذب الفاضل / ١٩) .

پربیت المال تیری کول

فقهاء پدې اختلاف نلري، چې که چا د بیت المال کوم شی نا حقه تلف کړ، د تلف شوي مال ضامن به وي، همداسې که په نا حقه یې کوم مال ترې واخست، بیرته یې ورکول پرې لازم دي، که مثلي و، مثل به یې ورکوي، که قيمي و، قیمت به یې ورکوي، دا اتفاقي خبره ده، اختلاف صرف پدې کې دی، چې د بیت المال نه دغلا کوونکې لاس پریکول څه حکم لري، د حضرت ابن عباس ؓ دروايت او حضرت عمر ؓ د حکم په استناد احناف، شوافع او حنابله وايي: چې د بیت المال څخه دغلا کوونکې شخص لاس غوڅول نشته، خو مالکیان د سرقې د آیت د عموم په استناد وايي چې د بیت المال له غله څخه هم قطع الید شته لکه د الموسوعې په لاندیني عبارت کې راغلي:

وَلَهُمْ فِي ذَلِكَ اتِّجَاهَانِ: أَحَدُهُمَا - وَإِلَيْهِ ذَهَبَ الْحَقْفِيَّةُ وَالشَّافِعِيَّةُ وَالْحَنَابِلَةُ: أَنَّ السَّارِقَ مَنْ بَيَّتَ الْمَالَ لَا تُقْطَعُ يَدُهُ..... وَتَانِيَهُمَا - وَإِلَيْهِ ذَهَبَ الْمَالِكِيَّةُ أَنَّ السَّارِقَ مَنْ بَيَّتَ الْمَالَ تُقْطَعُ يَدُهُ

د بیت المال د مصرف لومړیتوبونه

دامام مالک رح او امام شافعي رح د مذهب د علماوو نظردادی، چې د بیت المال په مصرف کې د حضرت عمر ؓ د اقتداء په اساس مستحب داده، چې درسول الله ﷺ او لادې ته لومړی (دیوان العطاء) څخه عطایا ورکړل شي، بیا وروسته واجب داده، چې د سیمې د اوسیدونکيو په مصالحو لکه د جوماتونو په جوړیدو، سرحداتو کې د استحکامې مورچلونو په تعمیر، د قاضیانو او مؤذنینو په روزي، د دوو د پورونو په خلاصیدو او د جنایاتو په دیتونو او هم د دوو په کلنۍ کفایه ولگول شي، او که چیرته د دې سیمې یا ښار چې بیت المال حقوق ورکوي، فقراء پکې کم وو، نو څه به دوی ته او نور به بیا بل ښار ته یوسي. حنابله وايي چې که چیرته بیت المال کې د دوو حقوقو گنجایش نه و، نو هغه ته دې ترې ورکړي، کوم چې په بیت المال پوروي، لکه د عسکرو معاشات یا نفقات، او د دوو وسلې او نور تجهیزات او دا نور مصالح دي وروسته کړي لکه د (ابو یعلی په احکام السلطانيه) کې داسې راغلي:

يَرَى الْمَالِكِيَّةُ وَالشَّافِعِيَّةُ أَنَّهُ يُنْدَبُ الْبَدَاءُ بِالصَّرْفِ لِكُلِّ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِينَ..... ثُمَّ بَعْدَ ذَلِكَ يَجِبُ الْبَدَاءُ بِمَصَالِحِ أَهْلِ الْبَلَدِ الَّذِينَ جُمِعَ مِنْهُمْ الْمَالُ، كِبْنَاءِ مَسَاجِدِهِمْ وَعِمَارَةِ ثُغُورِهِمْ..... الْأَحْكَامُ السُّلْطَانِيَّةُ لِأَبِي يَعْلَى ص ٢٣٧).

لکه مخکې مو چې وویل امام به بیت المال کې هر ډول مشروع تصرف تصرف کولای شي ، خو دامام برخورد به له بیت المال سره داسې وي ، لکه ولي چې دیتیم له مال سره کوم منزلت لري ، او دا ډول منصفانه اوله بنیګنې ډک برخورد ورسره کوي ، لکه چې حضرت عمر p فرمایي : ما خپل ځان ددې مال په مورد کې دیتیم دولي په منزله نازل او ګڼلی ، نودده تصرف به داسې وي ، لکه یو ولي چې دیتیم په مال کې کوم ډول تصرف کوي ، همداسې به په بیت المال څار هم کوي او هم به یې په تکرار وپړوالي کې هم ژور فکر کوي او د خیر کوشش به یې کوي ، لکه د المکتبه الشامله دې عبارت کې :

وَالْقَاعِدَةُ فِي ذَلِكَ أَنَّ مَنْزِلَةَ الْإِمَامِ مِنْ أَمْوَالِ بَيْتِ الْمَالِ مَنْزِلَةُ الْوَلِيِّ مِنْ مَالِ الْيَتِيمِ ، كَمَا قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ : إِنِّي أَنْزَلْتُ نَفْسِي مِنْ هَذَا الْمَالِ مَنْزِلَةَ وَلِيِّ الْيَتِيمِ (١) . فَلَهُ فِيهِ مِنَ التَّصَرُّفِ مَا لَوْلِيِّ الْيَتِيمِ فِي مَالِ الْيَتِيمِ .

بیت المال کې د عامل ، عاشر او حکومتي مامور د حقوقو څومروالی

د حنفي مذهب د معتبرو کتابونو (متونو ، شروح او فتاواو) څخه چې عبارتونه یې لاندې متناً لیکل شوي دي ، دیوه عامل او حکومتي کارمند دروزی ، هستوګنځي ، سپرلی او نورو اړتیاوو په باره کې داسې لیکل شوي ، چې یو دولتي مامور یا کارکونکی چې ورته کومه دنده ورسپارل شوي وي ، او ده ته له بیت المال یا له کوم حکومتي ارګان څخه کوم میاشتیني لګښت ورکول کیږي ، هغه باید ((کفایه)) وي ، یعنې دومره باید وي ، چې ددې مامور او اولاد دې د لباس ، خوراک ، هستوګنځي ، وسلې او که اړتیا وه د سپرلی یا مرکب په شمول پکې دده ګردې اړتیاوې او اقتصادي مشکلات حل شي ، دې ته په شریعت کې (کفایه) وايي ، چې دې میاشتیني معاش ته اجرت نه ویل کیږي ، ځکه ددې عامل یا مامور د عمل او کار کومه ټاکل شوې اندازه نده معلومه ، څومره چې دې عامل یا مامور ته ضرورت او حاجت وي ، عام ددې څخه چې دده اړتیا شخصي وي او که یې د اهل و عیال وي ، نویو حکومت او دولت به یې ورته ورکوي ، له بیت المال څخه به ورته داسې کم تعیین شوی معاش نه ورکوي ، چې دده د اړتیاوو ځواب نشي ویلای ، بلکې (کفایه) به ورکول کیږي ، دا ځکه چې ده خپل ځان ددې کار لپاره فارغ او محبوس کړی دی ، دا کفایه یو غني عامل چې اړ وي هم اخستلای شي ، ځکه چې

هغه دې عمل ته ځان فارغ کړی دی، نو د نفس احتباس په وجه یې غني هم مستحق کیدای شي

!

حضرت ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه به په خپل دور خلافت کې د بیت المال عطایا مساویانه تقسیمولې، خو حضرت عمر رضی الله تعالی عنه په خپل دور خلافت کې درې شیان ورته معیار ګرځول، الف: حاجت، ب: فقاها او دیني پوهه ج: فضیلت او غوروالی، لکه چې (قنیه) کې همدا غوره بلل شوی ((وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يُعْطِيهِمْ عَلَى قَدْرِ الْحَاجَةِ وَالْفَقْرِ وَالْفَضْلِ وَالْأَخْذُ بِمَا فَعَلَهُ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي زَمَانِنَا أَحْسَنُ فَتُعْتَبَرُ الْأُمُورُ الثَّلَاثَةُ هـ.))

د موضوع په باب د فقهي کتابونو د عبارتونو خلاصه :

ستر فقيه علامه ابن عابدين شامي رح په خپله مشهوره حاشیه ردالمحتار کې داسې ليکي

:

...قَالَ فِي الْبَحْرِ: أَيُّ بَأْنٍ صَرَفَ غَالِبَ أَوْقَاتِهِ فِي الْعِلْمِ وَلَيْسَ مُرَادُ الرَّازِيِّ الْاِثْتِصَارَ عَلَى الْعَامِلِ، أَوْ الْقَاضِي، بَلْ أَشَارَ بِهِمَا إِلَى كُلِّ مَنْ قَرَعَ نَفْسَهُ لِعَمَلِ الْمُسْلِمِينَ قَيْدًا خُلِّ فِيهِ الْمُفْتِي وَالْجُنْدِيُّ، فَيَسْتَحِقُّانِ الْكَفَايَةَ مَعَ الْغَنِيِّ
(حاشية ردالمحتار/ج ١٢ ص ٢٣٩)

خلص مطلب او ژباړه: له امام رازي څخه چاوپوښتل چې آیا په بیت المال کې د شتمنو برخه شته؟ ده ورته وویل چې نه! مګر که عامل او قاضي وي بیا شته، او فقهاو و ته په بیت المال کې برخه نشته، خو که د قرآن کریم او فقه درس ته یې ځان فارغ کړی وي بیا شته. په بحر الرایق کې راغلې: یعنې چې ده خپل زیات وخت په علم کې مصرف کړي وي، د امام رازي رح مراد په عامل او قاضي کې حصر ندی، بلکې دده اشاره هر هغه چاته ده چې د مسلمانانو کار او خدمت ته یې ځان فارغ کړي وي، نو پدې کې مفتي او پوځي هم داخل شول، دوی هم د شتمن سره د کفایي مستحق دي..... همداسې پکې واعظ، طالب، محتسب، قاضي، مفتي او معلم چې اجوره ورته نه وي ټاکل شوي شامل دي.....

شرح الوقایه کې داسې لیکل شوي چې:

(وَعَامِلُ الصَّدَقَةِ) وَهُوَ مَنْ يَبْعَثُهُ الْإِمَامُ لَجَبَايَتِهَا (فَيُعْطَى بِقَدْرِ عَمَلِهِ) أَيِ مَا يَكْفِيهِ وَأَعْوَانُهُ ذَهَاباً وَإِيَاباً، لِأَنَّهُ فَرَعَ نَفْسَهُ لِعَمَلٍ مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَيَسْتَحَقُّ الْكَفَايَةَ، كَالْمَقَاتِلَةِ وَالْقَضَاةِ. وَلَيْسَ مَا يَأْخُذُهُ أَجْرَةً، لِأَنَّهُ لَا تَكُونُ إِلَّا عَلَى عَمَلٍ مَعْلُومٍ، وَمُدَّةٍ مُعَيَّنَةٍ، وَلَا صَدَقَةً، لِأَنَّهُ يَأْخُذُ وَإِنْ كَانَ غَنِيًّا. (شرح الوقاية لعلی الحنفی / ج ۲ / ص ۱۵۷)

ژباړه او خلص مطلب: او د صدقاتو عامل هغه څوک دی چې امام یې د جباياتو او بیت المال د حقوقو پسې ولېږي، نو ده ته به د دوه څه ورکوي چې دده او مرستندویانو یې د تلو او راتلو پس او کافي شي، ځکه ده ځان د مسلمانانو د کارونو لپاره فارغ کړی دی، نو دالکه د غازیانو او قاضیانو د کفایې مستحق دی، دا اجرت یا مزدورې نده، ځکه چې نه پکې کار اونه موده معلومه ده او صدقه هم ځکه نده چې شتمن یې هم اخستلای شي.

د هدايې په شرح العناية کې داسې راغلي دي چې:

...لَا بَأْسَ أَنْ يُعَيَّنَ لَهُ رِزْقًا بِطَرِيقِ الْكَفَايَةِ لَا أَنْ يَشْتَرِطَ ذَلِكَ فِي ابْتِدَاءِ التَّقْلِيدِ " {لَأَنَّ النَّبِيَّ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ بَعَثَ عَتَابَ بْنِ أَسِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِلَى مَكَّةَ وَقَرَضَ لَهُ أَرْبَعِينَ أَوْقِيَّةً فِي السَّنَةِ { (العناية شرح الهداية / ج ۴ / ص ۳۰۴)

لنډه ژباړه: لدې امله چې رسول الله ﷺ عتاب بن اسيد مکې ته وليږه او څلوېښت اوقيې چې هره اوقیه څلوېښت درهمه کيږي ورته یې وټاکلې، نو که د وخت حاکم څوک قاضي مقرر کړي، نو د رزق په وجه کفایه اخستلای شي.

علامه زين ابن نجيم رح د کنز الدقائق په شرح البحر الرائق کې داسې ليکي:

وَلَمْ يُقَدَّرْ فِي ظَاهِرِ الرِّوَايَةِ قَدْرُ الرِّزَاقِ وَالْأُعْطِيَةِ سِوَى قَوْلِهِ مَا يَكْفِيهِمْ وَذَرَارِيهِمْ وَسِلَاحُهُمْ وَأَهْلِيهِمْ....

وَقِي الْقُنْيَةُ وَمِنْ كِتَابِ الْوَقْفِ كَانَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يُسَوِّي فِي الْعَطَاءِ مَنْ بَيَّتَ الْمَالَ وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يُعْطِيهِمْ عَلَى قَدْرِ الْحَاجَةِ وَالْفَقْهِ وَالْفَضْلِ وَالْأَخْذُ بِمَا فَعَلَهُ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي زَمَانِنَا أَحْسَنُ فَتُعْتَبَرُ الْأُمُورُ الثَّلَاثَةُ أَهْ.

البحر الرائق / ج ۳ / ص ۴۲۸..... د دې عبارت خلص مطلب: د انواع به د والیانو او مرستندویانو یې، د قاضیانو، مفتیانو محتسبینو مسلمانانو او هر هغه چالپاره مصرفیږي، چې د مسلمانانو د اموراتو چارې ورپه غاړه وي او هم د مسلمانانو صلاح پکې مضمره وي، دا امام صلاحیت دی، چې چاته ډیر ورکوي که لږ، مساوي کوي که نه، خو شرط دادی چې دده میلان به

خواهشاتو ته نه وي ، او هغه چې ده او معاونينو ته يې روادى هغه صرف كفايه ده ، ددې نه زيات ورته نده روا ..... په ظاهر الروايع كې ددرزق او عطياتو كوم معلوم مقدار ندى بنودل شوى ، صرف دومره ويل شوي دومره به وركوي چې هم ددوى بس شي او هم يې دا ولادې ، وسلې او اهاليو ، حضرت ابوبكر ته مساويانه دبيت المال څخه خلكو ته عطيات وركول مگر حضرت عمر ته پكې دارتيا ، فقاها ته او فضيلت يا غوراوي صفات گڼل ، نوبيا به يې پدې صفاتو ورته عطيات وركول چې همدا نن سبا ښه كار او ښه تگلاره ده .

شرح الوقايه كې على الحنفى داسې ليكي :

الكفاية ..... وَبِمَعْنَى : سَدُّ الْحَاجَاتِ الْأَصْلِيَّةِ لِلشَّخْصِ مِنْ مَطْعَمٍ وَمَلْبَسٍ وَمَسْكَنِ وَغَيْرِهَا . مِمَّا لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ عَلَى مَا يَلِيقُ بِحَالِهِ وَحَالِ مَنْ فِي نَفَقَتِهِ مِنْ غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا تَقْتِيرٍ (الموسوعة الفقهية)

ژباړه : كفايه دې ته وايي چې ديوه شخص دخوراك ، لباس او هستوگنځي په گډون نور هغه اړتياوې پكې پوره شي چې ورڅخه يې چاره نه وي ، دده دخپل شخصي ژوند ، او دهغه چا چې دهغوئ نفقه دده پر غاړه وي .

په (اللباب فى شرح الكتاب) كې داسې وايي :

(والعامل يدفع إليه الإمام بقدر عمله) : أي ما يسعه وأعوانه بالوسط ، لأن استحقاقه بطريق الكفاية . (اللباب فى شرح الكتاب ج ٨ / ص ٧٩)

لنډه ترجمه : عامل يا مامور ته به امام دده دعمل په اندازه دومره څه وركوي ، چې دده او معاونينو اړتياوې يې پوره شي ، دا ځكه چې دده استحقاق كفايه ده ، نو ځكه خو يې شتمن هم اخستلاى شي ، مگر دا چې دصدقې شك پكې شته نو هاشميان به يې نه اخلي .

بيت المال كې دسابقه دار حقوق تر نوروزيات دي

شك نشته چې يو څوك چې په اسلام قبلولو كې ترهر بل چا قدامت لري او داسلام له پيغمبر سره يې پداسې حالاتو كې داسلام تنگه كړي وي چې نور خلك دشرک او نفسي خواهشاتو په درياب كې غرق وو ، خلك دې پيغمبر ته ددښمن ، ليوني او يا جادوگر په سترگه گوري او دې پيغمبر ته صابي وايي ، خو دا شخص يې طرفداري كوي ، او دلولى خداى Ψ حقاني

رسول يې بولي، بيا يو وخت خلک حقيقت درک کړي، په رسالت يې ايمان راوړي او په خپلو کړو پېښمانه شي، فتوحات وشي غنايم پيدا شي اوبيت المال جوړ شي، نو عقلاهم داسې شخص چې دومره ستړياوې يې گاللې او په سختو او تنگو حالاتو کې يې دځان او مال نذرانې وړاندې کړي، تر هغو په معنوي او مادي امتيازاتو کې فوق العاده فوقيت لرلای شي، چې هغودده په نسبت کم تکاليف گاللې او وروسته يې دې داعيې ته لبيک ويلی وي، قران کریم کې همدا مفهوم داسې راغلې (والسابقون الاولون) صحابه کرام رضی الله تعالی عنهم که څه هم ټولو په ښه اخلاص داسلام په منلو، نشر و اشاعت کې مخلصانه منډې ترړې کړي او مونږ اهل سنت والجماعت د ټولو صحابه وو په فضيلت کوم تردد نه لرو، او د هريوه مقام په خپل ځای کې د قدر وړ بولو، هماغه چاته چې دامت د اجماع له مخې دخلافت د لومړيتوب فضيلت ورکړل شوی، بس هغې اجماع پسې مو اقتداء ده او همدا مونظر دی، خودلته چې خبره د مادي امتيازاتو دویش ده او د حضرت ابوبکر صدیق ؓ اجتهاد داسې و، چې ټولو ته مساويانه بايد ورکړل شي، د ديني خدماتو او قدامت اجرې په الله ﷻ دی، او د حضرت عمر ؓ اجتهاد داسې و، چې يو څوک چې در رسول الله ﷺ سره غزوه کې پاتې شوی وي، او فضيلت، علم او اړتيا ولري، دهغه حق تر نوروزيات دی، نو همدې ته په کتو زموږ فقهاوو هم دې عصر حاضر کې د دوهم خليفه حضرت عمر ؓ پريکړه ښه گڼلې، او دا يې نن سبا گټوره گڼلې چې د (الاشباه والنظائر) په عبارت کې به لاندې همدا مفهوم رانقل شي، خو هغه چې هيرول يې ندې پکار هغه داده: چې نن سبا هم دا قدامت په سبب د يو چا ما فوق گڼلو عمري ؓ فيصله د جهادي حرکتونو په منځ کې د نفاذ وړ ده، که يو څوک له پيله د ډيرو قربانيو علمبردار وي، او ډيرې سړې تودې يې د جهاد او شريعت لاره کې تيرې کړي وي، د هجرتونو وياړ لا له لومړيو څخه لري، لازم داده چې جهادي مسئولين او امارتي منسوبين يې تر هغو ډير درناوی وکړي، چې هغه ډير وروسته او افغانستان کې له ډيرو خوږنو هضمولو پس دې ليکې ته را داخل شوی وي، دواړه به د قدر وړ وي، خو تفاوت بايد خامخا وي! والله اعلم.

لکه دامام ابو يوسف رح په (كتاب الخراج) دې عبارت کې چې راغلې:

أن أبا بكر رضي الله تعالى عنه قسم المال بين الناس بالسوية.... فلما كان عمر بن الخطاب رضي الله تعالى عنه وجاء الفتوح فضل وقال: لا أجعل من قاتل مع غير رسول الله صلى الله عليه وسلم كمن قاتل معه ففرض لأهل السوابق والقدم من المهاجرين والأنصار ممن شهد بدراً أو

لم يشهد بدرا أربعة آلاف درهم وفرض لمن كان إسلامه كإسلام أهل بدر دون ذلك أنزلهم على قدر منازلهم من السوابق

وفي القنية من باب ما يحل للمدرس والمتعلم: كان أبو بكر رضي الله عنه يسوي بين الناس في العطاء من بيت المال وكان عمر رضي الله عنه يعطيهم على قدر الحاجة والفقه والفضل والأخذ بما فعله عمر رضي الله عنه في زماننا أحسن فتعتبر الأمور الثلاثة اهـ

(الاشباه والنظائر/ج ١/ص ١٤٩)

/ژباړه او لنډ مطلب: حضرت امام يوسف رحمه الله په كتاب الخراج كې راغلې چې: حضرت ابوبكر صديق ؓ به بيت المال مساوي تقسيم او، چې خلك ورته راغلل او ورته يې وويل يا دالله ﷺ درسول خليفه انا دا مال داسې تقسيم كړ، چې ټولو ته يوشان ورکړ او اوځينې له خلكو څخه داسې دي، چې فضيلت، سوابق او قدامت لري، كه مو داسې كړي وي، چې اهل سوابق، اهل قدامت او اهل فضيلت ته مو په نورو تفصيل يا امتياز ورکړي وي؟ نو حضرت ابوبكر ؓ ورته وفرمايل: چې تاسو كومي ځانگړتياوې ذكر كړي، داداسې يوشئ دى، چې ثواب به يې الله ﷻ وركوي، اوزه دلته داسې نشم كولاى، ځكه دامعاش مسئله ده، او پدې كې مساوات له غوراوي نه ښه او غوره دى، نوهركله چې د حضرت عمر بن الخطاب دخلافت وخت شو، او فتوحات ډير شول، نو دې خلكو ته يې فضيلت او امتياز په نورو وركړ، او داسې يې وفرمايل چې: چې زه به هغه څوك چې د حضرت رسول الله ﷺ څخه په غير يې غزا او قتال كړى وي، دهغه چا سره برابره كړم، چې له حضرت رسول الله ﷺ سره يې غزوه كې برخه اخستې وي، نو دمهاجرينو او انصارو و اهل سوابقو، او د قدامت خاوندانو ته يې عام ددې څخه چې بدر يان وو، او كه نه، څلور زره درهمه مقرر كړل، او د چا چې اسلام د بدر يانو غوندې و، ددې څخه يې ورته كمې مقرر كړي، هر څوك يې په خپل منزلت او مقام ودرول، قنيه كې يې ليكلې چې حضرت ابوبكر ؓ به دبیت المال په عطياتو كې مساوات كاوه، او حضرت عمر ؓ به عطيات داړتيا، فقاها او فضيلت په مرتبو او درجاتو وركول، او زمونږ په زمانه كې د حضرت عمر ؓ په تگلاره عمل كول احسن دي، نو بايد چې دبیت المال په عطياتو كې دا درې مراتب په پام كې ونیول شي.

د بیت المال د تاسیس شرعي اړتیا

فقهاء د پدې صراحت كوي، چې يو اسلامي حكومت ته ددې شديده اړتيا محسوس ده، چې د مسلمانو فقراوو داړتياوو درفع لپاره هغوى چې نه خپلوان لري، نه پيسې لري، په نفقاتو كې

دا احتياج سره مخ وي بيت المال تاسيس او جوړ کړي ، نو بيت المال به يې د خوراک ، پوښاک ، درملنې او دمړيو د تکفين او تجهيز غوندې ضرورياتو انتظام کوي ، لکه د المکتبه الشاملة په لاندیني عبارت کې چې راغلي :

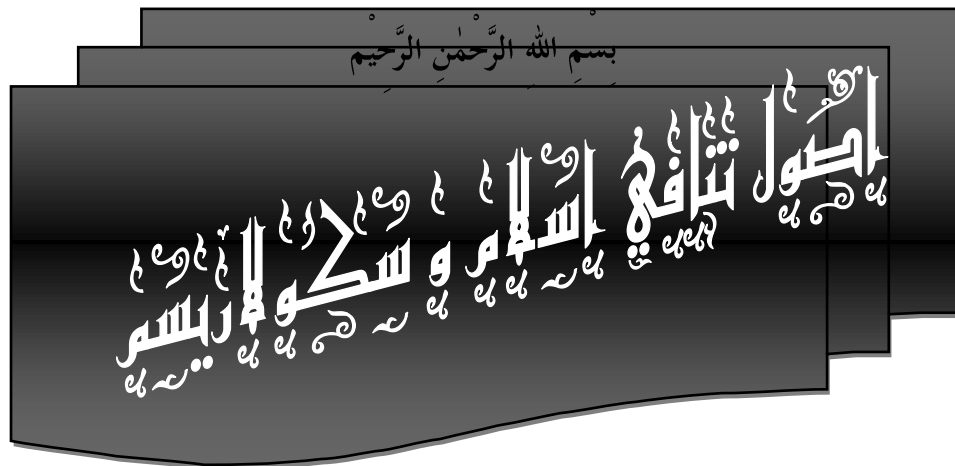
صرّح الفقهاء بأنّ على الدولة القيام بشئون فقراء المسلمين من العجزة واللقطاء والمساكين الفقراء ، الذين ليس لهم ما ينفق عليهم منه ولا أقارب تلزمهم نفقتهم ، فيتحمّل بيت المال نفقاتهم وكسوتهم ، وما يصلحهم من دواء وأجرة علاجٍ وتجهيز ميّتٍ ونحوها وللتفصيل المکتبه الشاملة / الموسوعة الفقهية

آيا اوس هم بيت المال شته ؟

لکه دهغه بل بحث په سر کې چې مو وويل : چې لومړی د بيت المال اطلاق په هغه ځای يا مکان کيده ، چې د مسلمانانو عامه اموال به پکې ساتل کيدل ، وروستيو اسلامي پيړيو کې پکې بدلون راغی ، تردې چې نن سبا يې په مکان نه ، بلکې په جهت اطلاق کيږي ، يعنې بيت المال نن داسې نه دی لکه پرون چې خونو کې به يې ساتنه کيده ، نن سبا ترې مراد جهت او يوازې دې ته ويل کيږي ، چې د مسلمانانو د عامو مالونو تمليک ولري ، او عام مال هغه دی ، چې په اسلامي هيوادونو کې پرې تصرف موجود وي ، او مالک يې معلوم نه وي ، بلکې دهر مسلمان برخه او سهم پکې وي ، لکه په لاندې عبارت کې چې مخکې مو هم ليکلی د موضوع د اهميت له مخې مو بيا دنوې اضافې سره رانقل کړې ، خو کاشکه چې که نور نه وي ، زمونږ گران هيواد افغانستان کې اسلامي واکمني راشي او د صحابه و ورض دا سنت پرځای کړي ، په هماغسې صفاتو متصف بيت المال تاسيس کړي ، همدا حقوق ، مستحقين او خونې ولري ، البته نن سبا اسلامي نړۍ کې د ماليې وزارت ځينې داسې وظيفې اجرأ کوي ، چې به بيت المال په صدر اسلام کې تر سره کول ، نو په نني تعريف بيت المال د مالونو د ساتلو او ټولولو جهت ته وايي ، نه کوم مشخص مکان ته ! والله تعالى اعلم لکه پدې عبارت کې :

. وتطوّر لفظ " بيت المال " في العصور الإسلامية اللاحقة إلى أن أصبح يطلق على الجهة التي تملك المال العام للمسلمين ..... ثم قال : وبيت المال عبارة عن الجهة لا عن المكان .

المکتبه الشاملة الموسوعة الفقهية / ج ۲ / ص ۲۲۰

۱ تفاوت در اندیشه

در اندیشه و ایدئولوژی اسلامی خداوند متعال «خالق»، «آمر»، «مدیر» و «هادی» توصیف شده است. خداوند متعال می‌فرماید:

(الاله الحق والامر تبارک الله رب العالمین) (اعراف: ۵۴).

«آگاه باش که آفریدگاری و (فرمانروایی امر و قدرت) فقط برای خدا است چه مبارک است خداوند پروردگار جهانیان.»

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأُمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (یونس: ۳).

«همانا پروردگار شما خدایی است که آسمانها و زمین را در شش روز آفریده، سپس بر عرش خود استوا (تکیه یا استیلا) پیدا کرده امور را اداره و تدبیر می‌کند هیچ شفيعي مگر بعد از اذن و اجازه‌ی او وجود ندارد. اوست پروردگار شما، پس او را عبادت کنید. آیا تذکر و یادآوری پیدا می‌کنی؟»

قَالَ قَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ، " قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ (طه: ۴۹-۵۰).

«گفت: کیست پروردگار شما ای موسی، گفت: پروردگار ما آن کسی است که همه چیز را آفریده سپس (به سوي هدف مورد نظر) هدایت کرده است

از این آیات و آیات کثیره دیگر استفاده می‌شود که «در ایدئولوژی اسلامی علاوه بر آفرینش، اداره، تدبیر، هدایت و حاکمیت بر ذره ذره‌ی اجزای هستی در حیطه‌ی قدرت، و خداوندی خداوند متعال است.»

اما در ایده و اندیشه‌ی سکولاریستی یا اصلاً ایمان به وجود خدا وجود ندارد چنانکه شاخه‌ی ماتریالیستی آن مدعی است، یا در صورت ایمان به وجود او [تحت تأثیر فلسفه‌ی یونانی] خداوند تنها خالق و آفریدگار است و کاری به هدایت و تدبیر و اراده‌ی هستی ندارد و این مسئولیت عظیم را حواله‌ی ماده و خود انسان کرده است و نظام حاکم بر هستی ناشی از خاصیت دینامیکی، زاده‌ی فعل و انفعالات فیزیکی و شیمیایی ماده و عناصر است و برترین موجود این عالم که انسان است با استفاده از نیروی عقل و در راستای منافع خود از آن بهره‌برداری می‌نماید.

۲. تفاوت در نگرش.

دومین تفاوت بنیادین اسلام با سکولاریسم در این است که سکولاریسم تنها به این جهان مادی می‌نگرد و می‌اندیشد و تنها برای این جهان نظام و قانون تنظیم می‌کند و هدف از هر تلاشی دسترسی به منافع این جهان است و جهان دیگر بطور کلی نادیده گرفته می‌شود یا رسماً انکار می‌شود و وجودش نفی می‌گردد یا عملاً توجهی به آن نمی‌شود. اما در اسلام به هر دو جهان مثل هم توجه می‌شود و برای هر دو جهان قانون و نظام تنظیم می‌گردد. در نصوص دینی (قرآن و سنت) به نسبتی که به این جهان و زندگی آن توجه شده به همان نسبت [بلکه بیشتر] به جهان آخرت و زندگی اخروی توجه شده است و این جهان مقدمه و مزرعه‌ی آخرت تلقی گردیده است. این جهان دارالعمل است و آن جهان دارالجزاء. این جهان دارفانی است و آن یکی دارباقی.

دکتر محمد عماره می‌گوید: «امتیاز فلسفه‌ی تشریع در اسلام، در این است که «منفعت» را به «اخلاق» ربط می‌دهد و «مصلحت» را به «مقاصد شریعت» و «سعادت دنیا» را به «نجات در آخرت» گره می‌زند. این فلسفه تشریعی راه را بر قانون وضعی سکولاریستی می‌بندد و مانع از امکان تعایش و همزیستی میان قانونی که ساخته‌ی دست انسان و سلطه‌ی توده‌ها است با شریعتی که از جانب خدا آمده است می‌شود.»

۳. تفاوت در هدف.

تفاوت بنیادین دیگر میان اسلام و سکولاریسم در هدف است. هدفی که سکولاریسم تعقیب می‌کند رضای جسد و تأمین خواسته‌های تن است. تنها سعادت این جهان مد نظر سکولاریسم است و کاری به روح و تأمین سعادت روحی ندارد. حتی شاخه‌ی ماتریالیستی آن منکر وجود روح است. لیکن در اسلام به جسم و جان، تن و روح مثل هم توجه می‌شود، دین اسلام به تربیت هر دو اهتمام می‌ورزد تا آنجا که تهذیب روح و تصفیه درون در اسلام به مراتب اهمیت بیشتری دارد تا توجه به بعد جسمی و مادی انسان. و در واقع به هر کدام از این دو به تناسب اهمیت و شایستگی توجه و اهتمام شده است.

از کتاب: جوانان، سکولاریسم و بحران هویت

امريکا په اوسنۍ نړۍ کې

(ل: م صاحبزاده)

يو وخت داسې وو چې امريکا به خلک په دې غلول چې گواکې د دوی په وينا دوی د نړۍ اصلي خواخوږي او د بشر اصلي مدافعين دي. په هغه وخت کې د امريکا په مقابل کې د شوروي اتحاد وو. نو په هر ځای کې به چې شورويانو تجاوز کاو نو امريکا به چغې کړې چې روسيان د بشر ضد کړه وړه کوي. او جانب مقابل سره به يې د مرستې اعلان کاو. خو دا په حقيقت کې د امريکايانو هغه پاليسي وه چې په دې سره يې له يوې خوا د خپل د هغه وخت مقابل يعنې د شورويانو مخه نيوله او له بلې خوا يې دا غوښتل چې خپله اصلي او کرغېړنه څه له نړۍ والو څخه پټه او مخفي وساتي. او د دې لپاره زمينه برابره کړې چې خپل استعمار په نورو نړۍ والو وروټي. له همدې وجې امريکايانو د افغانستان د مجاهدينو سره مرسته پيل کړه. او ظاهرآ به يې چغې وهلې چې مونږ خو افغانان د غلامۍ څخه ژغورو او د هغوی حریت او ازادي لپاره د شورويانو په مقابل کې له افغانانو سره ولاړ يو. اما په حقيقت کې امريکا غوښتل چې خپل جانب مقابل يعنې شورويان مات کړي.

په هم هغه وخت کې کله به چې علماو او د امريکا اصل څېر پيژندونکو به غږ راپورته کړ چې گوري! امريکا زموږ دوستان نه دي بلکه زموږ هغه دښمنان دي چې له روسيانو څخه ډېر خطرناک دي. نو بعضې خلکو به دا خبره نه منله. او په اوتو بوټو به لگيا شول. او داسې خبرې به يې کولې چې گواکې لکه چې دوی د امريکايانو ايجنټان دي. اما کله چې دوی د امريکا دا اوسنۍ سياست دوه مخي او خصوصاً په افغانستان او عراق د هغوی يرغل او تجاوز په سترگو وليد نو اوس هم هغه خلک چې د امريکا په خواخوږي بلل کېدل وايي چې رښتيا هم امريکا زموږ له غمه مړه نه وه بلکه هر څه يې د خپلو موخو دلاسه ته راوړلو لپاره کول او اوس هم که له چا سره د دوستي کوي نو اصل هدف يې د خپلو موخو حاصلول دي.

همداراز اوس ټولو نړۍ والو په ځانگړې توگه مسلمانانو درک کړې ده چې په رښتيا هم امريکا د ولسونو او د خلکو خواخوږي نه بلکه د خپلو گټو او موخو په غم کې ده. اوس ټول په دې خبره پوهيږي او ټول په يوه خله دي. حتي د امريکا ظاهري دوستان هم وايي چې امريکا زموږ دوست نه شي کېدی. او له همدې امله د گوداکۍ ادارې مزدور ولس مشر کرزي هم

په کراتو مراتو په رسنيو کې دا خبره غبرګه کړې ده چې امريکايان په خپله ګټه پسې ګرزي. چې يوه بيلګه يې د کرزي د امريکا سره د استراتيژيکي تړون نه امضاء کول دي.

زمونږ يو ملګری چې دا اوس اوس له بگرام د کرغېړ بند څخه خلاص شوی دی. خپله قيصه داسې بيانوي چې يوه ورځ د هالنډي عسکر پر مونږ پيره کوله. نو د دغه عسکر د ټوپک څله د زمکې پر خوا وه. کله چې زه ورباندې پوهه شوم چې دا امريکايي عسکر نه دی نو د پيغور په طور مې ورته وويل چې امريکايان که پر مونږ پيره کوي نو هغه خو ملامت نه دي ځکه زموږ ورسره عملاً جګړه روانه ده. تاته دې خبر وي! ته ولې دومره ځان کړوې. او شپه او ورځ مونږ ته نيغ ولاړ يې او ځان دې سترې کړی دی. هغه راته وويل چې مونږ پر دې ښه پوهيږو چې امريکايان دا هر څه د خپلې ګټې لپاره کوي. لکه څرنگه چې امريکايان ستاسو دښمنان دي همداراز مونږه پوهيږو چې زموږ هم دښمنان دي خو اوس مونږ څه نه شو ويلی. مونږه د افغانستان جګړې ته په انتظار يو چې ايا امريکا پر تاسو کاميابېدلی شي او که نه. نو کله چې امريکا په افغانستان کې ناکامه شي نو زموږ د ټوپک ځلې لکه څرنگه چې اوس ښکته دي بيا به داسې ښکته نه وي بلکه ستاسو په رنگ زموږ د ټوپک ځلې به هم د دوی په لور وي. او دغه عسکر يو خوا او بل خوا وکتل او خپل ټوپک يې راپورته کړ او مخامخ د ښې انځور يې جوړ کړ.

که د بصيرت په سترگو د نړۍ عمومي اوضاع ته وکتل شي نو ټول ولسونه د امريکا په اصلي مقصد او موخې پوهه شوي دي چې يو څو بيلګې به يې زه په لاندې ډول ذکر کړم.

(۱) په عربي نړۍ کې هغه عربي مطلق عنان حکمرانان چې ټوله اتکا يې په امريکا وه او دوی به خپلو ولسونو ته د امريکا په مټ ځواب ورکاوه. کله چې په دې يو څو کلونو کې د دوی پر ضد تظاهرات وشول. نو امريکا ته د محسوسه شوه چې اوس خو دوی په قدرت کې نه شي پاتې کېدی نو سره د دې چې امريکايانو ورسره د وفادارۍ او د مرستې ژمنې کړې وې. په هم هغه ساعت يې له دوی څخه لاس واخيست. او خپله بې وفايي يې اعلان کړه. له دې څخه دا سر ګنده شوه چې امريکا د تل لپاره دوه مخۍ سياست لري. او له هر چا سره چې دوستي کوي نو هغه يې په چل بناء وي. کله يې چې ګټه وي نو بد ته هم ښه وايي او کله يې چې ګټه نه وي نو بدو ته خو بد وايي؛ ښو ته هم بد وايي.

(۲) د ويکي ليکس په نامه يوې انټرنېټي ويب پاڼې د امريکا هغه ټول محرم اسناد د خپلې ويب پاڼې له لارې خپاره کړل چې له ورايه ورڅخه څرګندېده چې د امريکا ټول سياست په ټګۍ او برګۍ بناء دی. او دا يې وښوده چې د هر چا سره که امريکا دوستي غواړي نو اول مقصد يې د امريکا ګټه وي بيا ډېره خبره ده دښمنان ته پکې ګټه شته او که نه اما که جانب مقابل ته پکې تاوان هم وي نو امريکا ته بې تفاوته وه.

(۳) د دغه پيړۍ په دوهمه لسيزه کې د امريکا په بهرني سياست کې نړۍ والو ته داسې څه تر سترگو شول چې امريکا د يو داسې سياست پلي کول غواړي چې ټوله نړۍ خپله تابع وګرزي. او هيڅ چاته حق ور نه کړي چې د خپل مظلوميت غبر پورته کړي. امريکا خپل او پر دی نه لري بلکې هر هغه څوک يې خپل دي چې د امريکا لاس پوڅي وکړي. او

د تل لپاره د امریکا حلقه بگوش غلام پاتې شې. هر څه چې وغواړي باید ټول یې ورسره ومني. که پر چایرغل کوي یا څوک د دوی په اصطلاح د ترورسټ په لست کې حسابوي او یا چاته برائت ورکوي نو دا به ټول د امریکا په خوښه وي. نو همدا وجه ده چې که په اصطلاح د ملل متحد په شورا کې د امریکا په ضد کوم څوک غږ، پورته کوي نو امریکا یې ویتو کوي. که پر چایرغل کوي نو بیا نه د ملل متحد خبرې ته غوږ نیسي او نه د نورو نړۍ والو. دا ټول هغه څه دي چې په دې ټول نړیوال پوه شوي دي.

(۴) په نړیواله کچه څومره چې د ټول پوښتنې سروې گانې شوي دي. د هغه ټولو څخه دا ښه په ډاگه کیږي چې امریکا اوس د خلکو په زړونو کې بیخي ځای نه لري او ټول امریکا ته د یویرغلگر په سترگه گوري. آن تر دې پورې چې د امریکا دوستان هم په دې پوهه شوي دي چې پر ځای د دې چې په نړۍ کې عدالت پلي کړي هر ځای ته چې تللي ده بد نصیبي او ستونزې یې وړي دي. پر ځای د دې چې ستونزې کمې کړي نورې یې هم زیاتې کړي دي چې د دې مشاهده ټولو نړیوالو کړې ده او بیانولو ته یې ضرورت نشته.

(۵) کله چې یو سماوي افت یا کوم بل باورین په کوم هیواد راشي نو د نړۍ نور هیوادونه ورسره مرستې کوي او هغه هیواد هم د نړیوالو د مرستو په انتظار وي. او که څوک مرسته ورسره وکړي نو په ډېر خلاص تندي د هغو څخه مننه کوي. اما کله چې امریکا د مرستې وړاندیز ورته وکړي نو بیا زړه نازړه د امریکا مرستې قبلوي په دې گومان چې د امریکا هر یو عمل د نړیوالو په سترگو کې د فریب عمل معلومېږي. نو ځکه زړه نه ورته ښه کوي. که لږ د حقیقت په سترگو امریکا ته وگورو نو د ډېرو ولسونو پر وړاندې یې ثابته کړې ده چې امریکا د خلکو سره دوست هیواد نه دی. او په دوستۍ یې هېڅ څوک باور نه لري. بلک استعمار او یرغلگر یې بولي.

(۶) په افغانستان او عراق د امریکا یرغل دا هغه څه دي چې د نړیوالو باور یې نور هم زیات کړی دی چې د امریکا اصلي هدف د خپلو گټو تضمین، د خلکو وژنه، او ولسونو ته د بدبختۍ او د ستونزو څخه ډکه تحفه ډالۍ کول دي. هره ورځ په افغانستان او عراق کې مظلوم مسلمانان شهیدانوي او بیا د بشر دوستۍ لاپې وهي. خو نړۍ پر دې پوه شوې ده چې د امریکا اصلي څهره د خلکو وژنه، خلکو ته بدبختي بخښل دي. او د امریکا د بشر دوستۍ لاپې هسې ډرامه ده چې نور امریکا خلک پرې نه شي غولولی.

په لنډه توگه که د امریکا اوسني حالت ته په دقیقه وگورو نو تقریباً ټولې نړۍ اوس د امریکا اصلي څهره چې ډېره کرغېړنه او بد رنگه ده پیژاندلې ده. همدا وجه ده چې په نړۍ کې د امریکا ضد قوتونه غښتلي شوي دي. او ورځ په ورځ قوي کیږي. او د خلکو ملاتړ ورڅخه زیاتېږي. او که خدای کول نو هغه وخت اوس ډېر نږدې شوی دی چې امریکا به هم د هغه برخ لیک سره مخامخ شي چې روسیان ورسره مخامخ شوي وو. او لا تر اوسه په هم هغه تریخ حقیقت کې کړیږي.

پاتې دې نه وي چې د امريکا دا بدرنگه خهره اوس هر چا پيژندلې ده آن تر دې پورې چې د هغه خپل ملگري هم وايي چې د امريکا په دوستۍ بې باوره يو ځکه هره ژمنه يې چې له مونږ سره کړې ده په هغې کې پاتې راغلې ده. دوی د دې لپاره ډېر دلايل لري چې يو څو يې مونږ په دې ځای کې بيانول غواړو.

دوی وايي چې امريکا له دوی سره کړې ژمنې يوه هم نه ده پر ځای کړې. مثلاً امريکا په افغانستان کې د لاس پوڅې او مزدوري ادارې سره ژمنه کړې وه چې د دوی مخالفين به له منځه وړي. ان تر دې پورې چې په غرونو او غارونو کې به يې هم تعقيبوي. خو امريکا په دې کې پاتې راغله. ځکه په افغانستان کې د اسلامي امارت مجاهدين ورځ په ورځ غښتلي کيږي. د افغانستان په اکثره سيمو باندې د مجاهدينو ولکه پراختيا مومي. او د کرزي مزدوره اداره او د هغه ملگري دومره کمزوري دي او لا کمزوري کيږي چې اکثره منطقي او سيمو ته هسې ورکتي هم نه شي. اکثره سيمو کې تر خپلو مرکزونو پورې محدوده دي. د دوی د اړتيا او د ضرورت اشياء د طيارو له لارې پوره کيږي. بناءً ټولو ملگرو ته يې اوس دا ښه په ډاگه شوې ده چې د امريکا د ترورزم خلاف شعار هسې ډرامه او ډنډوره ده چې هيڅ څوک باور ورباندې نه لري او نه بايد باور ورباندې وکړي شي.

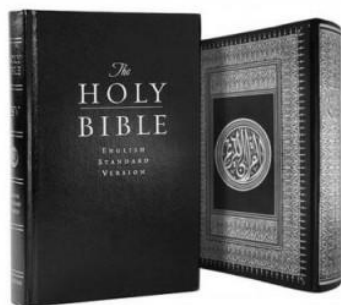
ځينو څو يې لا دا هم وايي چې د امريکا کړو ته په کتنو سره دا معلومېږي چې د امريکا د ضد تروريزم د شعار لاندې چې کومه مبارزه روانه ده هغه هسې تشه ټگي او برگي ده او دروغ او د خلکو تير ايستل دي.

د دوی بل دليل دا دی چې امريکا د خپلو دوستانو سره دا ژمنه کړې وه چې افغانستان به د مخدره موادو د کرکيلې، توليد او قاچاق څخه پاکوي. خو امريکا په دې ژمنې کې هم پاتې راغله. د افغانستان د اسلامي امارت د حکومت داري پر مهال د امير المومنين حفظه الله په يوه فرمان له ټول افغانستان څخه د مخدره موادو کرکيلې، توليد او قاچاق د صفر درجې ته راغی. او دا ټولې نړۍ په خپلو سترگو مشاهده کړل اما اوس د امريکايانو په وخت کې د مخدره موادو کرکيلې، توليد او قاچاق خپل هغه عوج ته ورسيدل چې مخکې يې ساری نه ليدل کېده. او اوس ټول په دې اعلان کوي چې افغانستان په نړۍ کې د مخدره موادو په کرکيلې، توليد او قاچاقو کې لومړۍ مقام گټلې دی. داسې راپورونه هم وجود لري چې خپله امريکايان او انگليسان د مخدره موادو په تجارت کې بوخت دي.

امريکايانو د کرزي ادارې او د نړۍ والو ملگرو سره دا وعده او ژمنه هم کړې وه چې په افغانستان کې به سالمه او د فساد څخه پاکه حکومت داري راولي. امريکا په دې ژمنې کې هم پاتې راغلې ده. ټول نړۍ وال په يوه ځله دي چې د کرزي ادارې په نړۍ کې يوه فاسده اداره ده چې د غټ نه يې واخلي تر کوچني پورې ټول د حکومت چارواکي په فساد کې ښکيل دي. او هريو يې په فساد کې نړۍ وال نوم او شهرت لري.

دې ټولو کړو وړو او سياست د امريکا ته چې وکتل شي ورڅخه په ډاگه کيږي چې امريکا اوس د نړيوالو په اند يوه داسې بدرنگه او د ټگۍ برگی څخه ډکه خهره لري چې خپل او پردي ټولو ورباندې پوهيږي. او له هيڅ چا څخه پټه

وقتی از دفاع انجیل به دفاع قرآن پرداخته

ربا قعوار - اردن

(حکایت جالب یک خواهر)

اشاره:

او در دانمارک بزرگ شده است. پدر او کشیش چهار کلیسا و مادرش یکی از رهبران گروه‌های تبشیری در خاورمیانه به شمار می‌رود. خودش نیز به عنوان یک مسیحی مخلص فعالیت‌های تبشیری فراوانی داشته است. او دارای معلومات فراوانی نسبت به انجیل و تورات است و در سن دوازده سالگی غسل تعمید شده است.

“من ربا قعوار هستم که در اردن به دنیا آمده‌ام و در دانمارک رشد کرده‌ام. پدر و مادرم به عنوان رهبران مسیحیت در اردن فعالیت تبشیری فراوانی دارند. داستان من از کودکی شروع می‌شود. من به شدت از اسلام متنفر بودم. در دوره‌ی دبیرستان دختری را در مدرسه مشغول نماز خواندن دیدم؛ از شدت غیض به طرف او آمدم و هنگامی که او در سجده بود او را لگد زدم. هنگامی که در دوره‌ی دبیرستان در اردن تحصیل می‌کردم با دختران فراوانی مشاجره داشتم، می‌خواستم به آن‌ها نشان بدهم که چقدر فرهنگی هستم به خاطر همین همیشه انجیل را با خودم حمل می‌کردم و با صدای بلند به طوری که دیگران بشنوند قرائت می‌کردم؛ مدرسه ما یک مدرسه حکومتی بود که اکثریت دانش‌آموزان آنجا مسلمان بودند و من به عنوان اقلیت

به شمار می‌رفتم. همیشه جمله‌ای از انجیل به عنوان حکمت روز بروی تخته سیاه می‌نوشتیم. یادم می‌آید در ماه رمضان برای اینکه لجاجت خود را به این دین نشان بدهم و بروی دانش آموزان دیگر که روزه بودند غذایم را می‌خوردم.

در کلاس یازدهم قبل از فارغ التحصیل شدن روزی تصمیم گرفتم در ترم فرهنگ اسلامی شرکت کنم تا از اظهار نظر سایر دانش آموزان در مورد مسیحیت معلومات کسب کنم؛ وقتی شنیدم آن‌ها در مورد انجیل صحبت می‌کنند و آن را تحریف شده می‌نامند بسیار عصبانی شدم با آن‌ها به جروب بحث پرداختم و از عقیده خود دفاع کردم به آن‌ها گفتم: انجیل معجزه‌ای است که از طرف خدا نازل شده است که همزمان در چهار کتاب و توسط چهار نفر در چهار جای مختلف نوشته شده است. اسامی آن‌ها نیز به ترتیب (متی، مرقس، یوحنا و لوقا) می‌باشد.

در این هنگام یکی از دختران با تمسخر به من جواب داد پس با این حساب جنها در نگارش انجیل با آن‌ها همکاری داشته‌اند! خیلی از حرف او عصبانی شدم به خاطر همین از کلاس خارج شدم. هر روز با دانش آموزان بحث و مناظره داشتم آن‌ها از من در مورد دینم سؤال می‌کردند من هم سعی می‌کردم آن‌ها را به دین مسیحیت بکشانم کتاب مقدس را به آن‌ها نشان می‌دادم و از آن کتاب جملاتی را برایشان می‌خواندم. روزی معلم زبان عربی مرا به کناری کشاند و از من خواست فعالیت‌هایم را در مدرسه متوقف کنم چون این کار مخالف قانون است.

من ابتدا منکر همه چیز شدم و اظهار بی‌اطلاعی کردم؛ اما وقتی او گفت: نوار بحث هایت موجود است. کوتاه آمدم. ولی خیلی عصبانی شدم به طوری که فعالیت‌هایم را بیشتر کردم حتی علناً از بعضی از دوستان مسلمانم می‌خواستم روز یک شنبه به کلیسا بیایند تا بیشتر با دین حق آشنا شوند! در سال ۱۹۹۹ به دانشگاه (مؤته) پیوستم ولی یک سال بیشتر ادامه ندادم زیرا مدارک مهاجرتم به آمریکا تقریباً آماده بود و توانستم بعدها به تگزاس سفر کنم. تصمیم داشتم زندگی ام را از صفر شروع کنم؛ آنجا به کلیسای دالاس که مخصوص معمدانیهای عرب بود می‌رفتم.

عمومی من کشیش آن کلیسا بود. از زندگی در آنجا خوشم نیامد به خاطر همین با درخواست من خانواده‌ام به خانواده‌ای در ایالت آریزونا تماس گرفتند و از من خواستند تا بروم با آن‌ها زندگی کنم ولی آنجا نیز نتوانستم دوام بیاورم به خاطر همین تصمیم گرفتم به تگزاس

برگردم و با خواهر و برادرم زندگی کنم. آنجا من بزرگترینشان بودم؛ خانواده‌ام نیز به اردن برگشتند تا فعالیت‌های تبشیری خود را از سر بگیرند. در آنجا به دانشکده رفتم و به ادامه تحصیل پرداختم هر چند که از فعالیت‌های تبشیری غافل نبودم. به بچه‌ها انجیل می‌آموختم و گهگاهی برنامه‌های جدید کلیسا را برای والدینم در اردن ارسال می‌کردم.

در سال ۲۰۰۳ پدرم به سبب مرض سرطان درگذشت البته این باعث نشد من فعالیت‌م را متوقف کنم بلکه آن را بیشتر کردم البته بیشتر هدف من اعراب مسلمان بود و می‌خواستم آن‌ها را به مسیحیت بکشانم زیرا عقیده داشتم در آمریکا به علت آزادی که وجود داشت بهتر می‌توانستم فعالیت کنم به خاطر همین همیشه با دوستان مسلمانم بحث و مناظره داشتم و چون در این راه بی‌نهایت تلاش به خرج دادم آن‌ها جوانی به من معرفی کردند که از نظر فهم قرآن و سنت در مقام بالاتری نسبت به خودشان قرار داشت.

اسم آن شخص مصطفی بالحور بود (او اکنون شوهرم است) او خیلی سمج‌تر از من در مناظره بود به طوری که بیشتر مواقع کم می‌آوردم، در بن بست عجیبی گیر می‌کردم؛ احساس تنگی نفس عجیبی می‌کردم؛ همیشه دنبال بهانه‌ای بودم تا عرصه را خالی کنم زیرا نمی‌خواستم اعتراف به شکست کنم، در یکی از جلسات مناظره مادرم داشت از سفر می‌آمد به خاطر همین فرصت را مغتنم شمردم و به دوستانم گفتم من باید به پیشواز مادرم بروم ولی در آخرین لحظه مصطفی اسمم را صدا کرد و گفت: من دلیل می‌خواهم از او پرسیدم در مورد چه چیزی صحبت می‌کند؟ او به من گفت: برو در انجیل جستجو کن و برایم دلیل بیاور که حضرت عیسی خود را خدا نامیده است.

اصلاً چنین چیزی در انجیل موجود نیست [من این فرصت را مغتنم شمردم و تمام سعی خود را به کار گرفتم تا او را به مسیحیت دعوت کنم زیرا معتقد بودم شفاعت کننده و نجات دهنده بشر است که پسر خداست.] به خاطر همین با تمسخر به او گفتم: چه می‌گویی حتماً آیات فراوانی مبنی بر خدا بودن حضرت عیسی وجود دارد. مصطفی به من گفت: برایم دلیل بیاور.

به خانه رفتم حرف‌های او در ذهنم معلق بود، به انجیل مراجعه کردم سعی کردم در این موضوع آیه‌ای را پیدا کنم موفق نشدم، به اینترنت مراجعه کردم سپس به کتب دیگر اما ناکام بودم.

این موضوع را با مادرم در میان گذاشتم مادرم به من گفتم: در واقع آیه ای به صراحت وجود ندارد که حضرت عیسی خود را خدا معرفی کند اما گفته است هر کس مرا ببیند مانند این است که پدر را دیده است. گفتم: ولی پسر و پدر با هم شبیه نیستند. گفت: ولی می دانی که آن ها از نظر قدرت در یک رده هستند آن ها یک در سه مبدأ مقدس هستند (پدر و پسر و روح القدس) با این حساب من در قضیه اول با شکست مواجه شدم؛ دنبال قضیه یی دیگری رفتم، در تعالیم مسیح آمده است مسیح پسر خداست در انجیل به جستجو پرداختم در انجیل یوحنا معادله ای مکتوب بود در آنجا آمده بود (در ابتدا کلمه بود و آن کلمه نزد خدا بود و آن کلمه خدا بود) ۱:۱ من تعجب کردم چگونه چنین چیزی ممکن بود! چگونه خداوند مسیح بود و در همان هنگام مسیح نزد خدا بود! این معادله ی ریاضی اشتباهی بود.

این آیه را ترک کردم و بر روی آیه ای دیگر در رساله یوحنا اول اصحاب پنجم آیه هفت به تحقیق پرداختم. در این آیه می گوید: "پس آن هایی که در آسمان شهادت می دهند همانا سه نفر می باشند که پدر و پسر و روح القدس می باشند که این سه نفر در یک می باشند." من خوشحال شدم چون به خیال خود جواب معادله را پیدا کرده بودم. پدر = پسر = روح القدس پس در واقع آن ها یک نفر می باشند.

ولی بلافاصله آیه بعدی تمام تفکرات مرا نقش بر آب کرد. در آیه شماره هشت می گوید: "و آن هایی که در زمین شهادت می دهند سه نفر هستند روح و آب و خون و آن سه در یک متجلی است." در این جا روح به معنی روح القدس و آب به معنی پدر و خون به معنی پسر می باشد.

اینجا این معادله به هم خورده است؛ سه در یک یعنی این که این سه در همه چیز با هم برابر باشند حتی در ماده تشکیل دهنده نیز باید برابر باشند مثلاً آب در طبیعت به سه صورت مایع، جامد و گاز موجود است.

این سه ماده از نظر شکل متفاوتند اما از نظر ترکیب مولکولی هیچ تفاوتی با هم ندارند یعنی آب از دو واحد هیدروژن و یک واحد اکسیژن تشکیل شده است.

اگر واقعاً خدا در سه متجلی شده است پس چرا مخلوقات او به یک سلیقه خلق شده اند. مثلاً اگر ما سه نقاش را بیاوریم و از آن ها بخواهیم طرح درخت را برایمان بکشند هر کدام به سلیقه خود درخت را نقاشی می کند حتی اگر هدف یک باشد.

هر لحظه که کتاب را مطالعه می‌کردم متوجه تناقضات بیشتری در این کتاب می‌شدم. مسیح خود را پسر خدا خوانده است یهود نیز خود را فرزندان خدا خوانده‌اند درحالی‌که آن‌ها بشری همانند ما هستند.

در جایی می‌خوانیم: "مسیح به تنهایی نشسته است و نماز می‌خواند" راستی او برای که نماز می‌خوانده است؟ برای خودش؟ او خدا را عبادت می‌کرده حتی در کتاب مقدس نیز این حقیقت اثبات شده است: "در آن هنگام یسوع پاسخ داد تو را سپاس می‌گویم ای پدر، خدای آسمان‌ها و زمین زیرا این چیزی است که تو از حکما پنهان کرده ای" (متی ۱۱: ۲۵) "هنگامی که جمعیت منصرف شدند او به کوه صعود کرد تا آنجا نماز بگذارد و وقتی شب فرا رسید او تنها آنجا بود" (متی ۱۴: ۲۲) " (و صبح زود او به پا خواست و به مکان خلوتی وارد شد و آنجا نماز گذارد) " (لوقا ۱: ۳۵) "و وقتی از آن‌ها خدا حافظی کرد به کوه رفت تا نماز را به پا دارد" (لوقا ۲: ۴۲) "اما او در صحراها کنج عزلت را بر می‌گزید تا نماز را به پا دارد" (لوقا ۵: ۱۶) "و در آن روزها به کوه رفت تا نماز را به پا دارد و همه شب در عبادت خداوند گذراند" (لوقا ۶: ۱۲).

این مثالهایی است که در کتاب مقدس در مورد عبادت حضرت عیسی آمده است. یادم می‌آید هنگامی که در دانشگاه واحد لاهوت دین نصرانی را می‌گذراندم یکی از اساتید بزرگ که بریتانیایی بود می‌گفت: "نمایشگاهی در انگلستان تشکیل شده بود که در آن متن اصلی انجیل به معرض نمایش گذاشته بود. وقتی به آنجا رفتم چیزی جز کاغذهای سوخته و پاره و مندرس چیزی نیافتم."

در آن هنگام من به کتابی که در دستم بود نگاه کردم؛ پس این کلمات از چه کسی به ما رسیده است؟ اگر من خدایی بی‌عیب و نقص می‌پرستم پس چگونه به کتابی ایمان بیاورم که کامل نیست و دچار تغییر شده است.

سؤالی در ذهنم شکل گرفت، اگر تمام کتب آسمانی را در زمین مدفون کنیم و آثارش را از بین ببریم آیا مسیحیان می‌توانند انجیل را جمع‌آوری کنند؟ جوابش مشخص است؛ این مسأله برای قرآن متفاوت است زیرا حداقل یک میلیون مسلمان پیدا می‌شود که قرآن را در سینه دارند و می‌توانند دوباره جمع‌آوری کنند اما مسیحیان نمی‌توانند انجیل را جمع‌آوری کنند چون هنوز که هنوز است متن‌های جدیدی از انجیل کشف می‌شود زیرا نسخه‌های متفاوتی از انجیل وجود دارد.

سؤال دیگری در ذهنم شکل گرفت آیا مسیح واقعاً به صلیب کشیده شده است؟ اشخاصی که انجیل‌های اربعه را نوشته‌اند یهودیهایی بودند که پیرو او بودند و سیرت او را نوشته‌اند؛ آن‌ها او را در هنگام به صلیب کشیده شده‌اند دیده‌اند؛ ولی آیا حتماً شخصی که به صلیب کشیده شده است خود مسیح بوده است؟ خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «وگفتار آن‌ها که می‌گفتند ما عیسی پسر مریم پیغمبر خدا را کشتیم در حالی که نه او را کشتند و نه بدار آویختند ولیکن برآنان مشتبّه شد و کسانی که دربارہی او اختلاف پیدا کردند راجع به او در شک و گمانند و آگاهی بدان ندارند و تنها به گمان سخن می‌گویند و یقیناً او را نکشته‌اند» [النساء: ۱۵۷]. پس با این حساب کسانی که شاهد قتل عیسی بوده‌اند کسی شبیه او را دیده‌اند پس این کتاب چیست که در بین ماست؟ من به این نتیجه رسیدم که بعد از این همه سال‌های می‌پرستیدم که خدای واقعی نبود.

بعد از گذشت بیست و چهار سال از زندگیم و تحقیق در انجیل و تورات احساس پوچی می‌کردم؛ دوست داشتم خودکشی کنم، احساس می‌کردم زمین زیر پایم شکافته است و می‌خواهد مرا بلعد، تصمیم گرفتم دوباره تحقیقاتم را از اول شروع کنم شاید نتیجه عکس باشد؛ اما کمی مکث کردم، به فکر فرو رفتم من به عیسی و تمام انبیاء قبل از او ایمان داشتم فقط من با پیامبر اسلام مشکل داشتم؛ در واقع من هرگز چیزی از زندگانی پیامبر اسلام نمی‌دانستم، معلوماتی که داشتم افکار مسمومی بود که از طریق کشیش‌های مسیحی در ذهنم گنجانده شده بود.

با خودم اندیشدم؛ گفتم چگونه ممکن است او آدم بدی بوده باشد در حالی که خداوند قرآن کریم را توسط او نازل کرده است. تمام مسلمانان جهان بلا استثنا او را ستایش می‌کنند، پس اگر به نبوت او ایمان می‌آوردم مشکلی پیش نمی‌آمد؛ زیرا انجیلی وجود دارد که از نظر کلیسا زیاد رسمیت ندارد و از دسترس مردم به دور است؛ در این انجیل که (برنابا) نام دارد به صراحت حضرت مسیح به قدم پیامبر بعد از خودش بشارت داده است همچنین در این انجیل آمده است که مسیح کشته نشده است بلکه کسی شبیه او را کشته‌اند و خداوند او را قبل از کشته شدن به آسمان برده است.

بعد از مدتها که در این قضایا به تحقیق پرداختم بالاخره تصمیم خودم را گرفتم و در اولین اقدام با دوستان مسلمانم تماس گرفتم.

حدود دوماهي مي شد که آن ها را ندیده بودم؛ مي خواستم آن ها را ببينم. در مسيري که مي رفتم به درگاه خداوند دعا کردم، گفتم: خدايا اگر راهي که انتخاب کرده ام صحيح است پس زندگيم را دگرگون کن اما اگر مسيرم اشتباه است پس قبل از اينکه به دوستانم برسم مرا بيران، خدايا من خواستار رضايت تويم و هدف من رسيدن به بهشت برين توست.

در اين افکار بودم و همچنان که در مسير مي رفتم اشک هايم نيز از چشمانم جاري بود تا اينکه به دوستانم رسيدم. آن ها در ابتدا جا خوردند فکر کردند حادثه اي براي رخ داده است.

مصطفي هم نشسته بود؛ همه چشم به دهان من دوخته بودند تا جريان را بفهمند، من بدون اينکه کلمه اي بر زبان بياورم شهادتين را تکرار کردم. سکوت همه جا را فرا گرفت، بعد از مدتي مصطفي به حرف درآمد و با تمسخر به من گفت: "ساکت باش! دروغگو" بغض شکست گفتم: من دروغ نمي گويم. مصطفي گفت: خودت آخرين بار به ما گفتي اگر حتي شهادتين هم بر زبان بياوري اما به آن ايمان نداشته باشي دليل ندارد که مسلمان شده باشي؛ مگر اين طور نيست؟ گفتم: فردا اولين روز ماه مبارک رمضان است و من از امروز مي خواهم تمام احکام دين را به فرا بگيرم. مصطفي که جديت مرا مشاهده کرد خيلي خوشحال شد و فهميد که من راست مي گويم و به من خوشامد گفت و از همان لحظه تمام فرائض دين را به من آموخت.

من يک روستري خريدم و عبادت هايم را دور از چشم والدين و خانواده ام انجام مي دادم؛ اين وضع تا دو هفته ادامه داشت. در آن هنگام من به دفتر دعوت و ارشاد اسلامي رفتم و اسلام خودم را اعلان کردم.

از همان ابتدا تعليم قرآن را سرلوحه کارهايم قرار دادم. اوائل هر موضوع يا مطلبي را در قرآن با انجيل مقايسه مي کردم اما بعدها توانستم براي مشکل فائق شوم و فقط به قرآن مراجعه مي کردم و به طور رسمي به تعليم سيره پيامبر پرداختم؛ من دينم را از خانواده ام پنهان کرده بودم و اوائل نيمه هاي شب در ساعت هاي دو و سه به عبادت و نماز خواندن مي پرداختم تا اينکه روزي وقتي داشتم به دانشکده مي رفتم كيف دستي ام از دستم افتاد و روستري و قرآني که در كيفم داشتم نمايان شد و اين باعث شد خواهرم متوجه موضوع شود، البته او ابتدا به روي خود نياورد اما وقتي نصف شب بيدار شد و مراد را در حال نمازديد متوجه جريان شد و از آن هنگام خانواده ام متوجه موضوع شد و مشکلات من نيز از آن موقع شروع شد.

آن‌ها با من دعوا کردند؛ با شدیدترین کلمات مرا سرزنش کردند حتی تا دم مرگ کتکم زدند، به شدت مرا تحت فشار قرار دادند حتی به مرگ تهدیدم کردند اما من هرگز با آن‌ها درگیر نشدم بلکه به آرامی با آن‌ها رفتار کردم و در آخر نیز آن خانه را ترک کردم اما به درگاه خداوند دعا کردم تا آن‌ها را هدایت کند، من برای سکونت به پیش یکی از دوستان مسلمانم رفتم و به مدت دو ماه آنجا زندگی کردم تا اینکه مصطفی از من خواستگاری کرد و من با او ازدواج کردم. با اینکه من کانون گرم خانواده‌ام را از دست داده بودم اما عضو خانواده‌ای به مراتب بزرگتر شده بودم.

در این مدت فشار زیادی را متحمل شدم به طوری که در این اواخر روزانه حداقل بیست و پنج تماس تلفنی و مقدار بیشمار پیام‌های الکترونیکی از نقاط مختلف جهان به دستم می‌رسید که در آن به بدترین نحو ممکن سب و توهین و تهدید می‌کردند. تا حالا افراد و شخصیت‌های دینی و فرهنگی مختلفی از اردن و آمریکا با من تماس گرفته‌اند و سعی داشته‌اند مرا به دین سابقم برگردانند.

این بار در مناظره‌هایم برعکس گذشته که با خود انجیل حمل می‌کردم با خود قرآن به همراه می‌برم و بحمدالله در این مدت کوتاه معلومات فراوانی را از دینم کسب کرده‌ام.

من یاد گرفته‌ام چگونه در مشکلات صبور باشم و این دردها و رنج‌ها که دیده‌ام در برابر شکنجه‌ها و دردهای پیامبر و اصحابش که از افراد قبیله‌اش دیده است هیچ به حساب می‌آید.

من حتی شغلم را از به خاطر حجابم از دست دادم اما در عوض یاد گرفته‌ام با مردم چگونه با حکمت رفتار کنم در برابر آزار و اذیت اطرافیان همیشه لب‌خند می‌زنم زیرا اسلام باعث یک آرامش درونی خالص می‌شود اگر عبادت انسان خالص و برای خدا باشد انسان احساس خوشبختی می‌کند اما اگر انسان دچار گناه شود باعث می‌شود انسان از این خوشبختی محروم شود و احساس ناخوشایندی به انسان دست می‌دهد؛ این حقیقتی است که در چهره تک‌تک افراد مشاهده می‌کنم آن‌هایی که نمی‌خواهند نور ایمان را در دل‌هایشان روشن کنند و به جای آخرت به دنیا چسپیده‌اند؛ قلب‌های آن‌ها در ظلمت می‌باشد زیرا از نور الهی به دور می‌باشند. الآن من زندگیم هدفمند شده است و تمام سعی خود را می‌کنم تا طبق رضای خدا و سنت مطهر نبی اکرم ع‌مل کنم تا به آن هدف اساسی که همانا رسیدن به بهشت برین می‌باشد برسم.

از کتاب: به سوی نور جلد دوم

د پوهانو خبرې

ژباړه: محمد خالد ملکزی

لوی خېستن تعالی د
یوه داده چې په
ومومي چې تاپه هر
بېگنې ته راوبولي.
مربي، معلم اویو
خلکو سره د
لاره ومومي، نو د

۱: پر تاباندې د
نعمتونو او لورینو څخه
ژوند کې یو داسې څوک
ډول حالاتو کې خبر او
۲: که چېرې ته یو
داعي ئې، او غواړې چې د
بر خور د او تعامل لنډه

هغوي د شخصي عاداتو او خویونو څخه ځان خبر کړه.

۳: پر لوی پروردگار باندې توکل د خپل مقصود (هدف) د لاس ته راوړلو لپاره تر ټولو آسانترینه لاره ده،
نو که غواړې چې پر خپل هدف کې (دنده ... واده... دشفاء په تر لاسه کولو... تجارت... درزق په گټلو
... سفر... دعوت... او پوهنتون ...) کې بریالی شې، نو راشه یو ځل د توکل خوند هم وڅکه!

۴: که چېرې دفتنو په زمانه کې دې د اسلام په سپېڅلي عقیده باندې د خپل اولاد فکري سالمه روزنه ونه
کړه، او ددې په نتیجه کې دې اولاد په وړوکتوب کې د شرک او الحاد په مزخرفه ایډیالوژۍ کې شول، نو د
خپل ځان پر ته نور مه ملامتوه!

۵: په ټولنه کې د خلکو سره دروغېر پر مهال غوره لاره د مینې څخه په ډکه خبرې سره مخامخ کیدل دي کله
چې پر دې باور ولرې چې دایوبهترین فن دی، نویا پر مخ کې کوم خنډ لرې چې ته هم له داسې خلکو څخه شې؟

۶: گرانه وروړه! ډېر ځله داسې شويدي چې گناه ته ور نژدې شوی ئې، او په مینې سره دې د گناه د تر سره کولو
پرېکړه هم کړې ده، خو لوی پروردگار ترې ژغورلی ئې، نو پر دې پوه شه چې لوی پروردگار دې ترې ژغوري، او په خپل
بې ساري مهربانۍ سره دې ترې خوندي ساتي، نویا ولې دیو داسې مهربان خدای شکر نه پر ځای کوی؟

۷: عجیبه ده!

ډېر ځل د خپلې ټولنې د ځوانانو څخه اورو چې په ډیر ویاړ سره وائي: چې فلانی هیواد د کرکټ او یا فوټبال په لوبه کې
بریالی شو... خواي کاش چې د خپلو ځوانانو څخه داهم واورو چې په ډېر ویاړ سره ووائي چې (نن مې قرآن ختم کړ)

۸: دروغجن انسان خپل ځان پخپله رسوا کوي، دا ځکه چې نوموړی د ډیر دروغ ویلو څخه پر دې نه
پوهیږي چې له فلاني سره ئې څه ډول ژمنه کړې وه، خو ځیر که مسلمان ور ته ځیر وي او نه غواړي چې له یوه غاره
دې دوه ځلي وچيچل شي.

٦: يو عالم وائي چې زه ستاله يوې خبرې څخه ستاهد، ايمان، اخلاق، فكري مستوي، پوهه، کلتور او ستاموځي او هدفونه، او ستا چاپيريال پېژنم.

نوپام مو وي چې د خبرو کولو پر مهال داسې څه ووايي چې ستاد سپېڅلو اهدافو ښکارندويه وکړي.

١٠: اي گرانه وروره!

هر کله دې چې ميرمن در څخه جلا کيږي، نو خپل ارزښتمن وخت دې په انتظار او اف اف ويلو سره مه ضايع کوه، بلکه په عبادت، دعوت، سالم تفکير، نورو ته د علم په ښودنه، د خپل اولاد په سالمه روزنه او د خپل چاپيريال په اصلاح کولو کې ئې مصرف کړه.

١١: خپله ژبه دې د خپلو مسلمانو ورونو پر وړاندې دومره په ښو خبرو لمده او جاري ساته، لکه څرنگه چې په ويالو کې رڼې اوبه جاري وي.

١٢: کله کله يو ورور لکه د پلار په څېر وي... او کله کله يوه خور لکه د مور.

١٣: ته د خپلې کورنۍ لپاره د خوښۍ او د سوکالۍ زېږي واوسه! دا په دې معنا چې دهغه چا په څېر شه چې کور ته پر داخلېدو سره ئې ټول د خوښۍ احساس وکړي، تر څنگ ئې راټول شي... خو دهغه چا په څېر مه کيږه چې په ليدو سره ئې خاموشه خاموشي خپره شي، او ټول ترې پر جدائي خوښي ښکاره کړي.

١٤: په يوه مبارک آيت او يوه حديث سره اسلامي روزنه کله کله دهغو اوږدو او غږېدلو خبرو څخه ډيره اغيزمنه وي چې دا دواړه پکې نه وي... تاسې ئې پخپله هم تجربه کړي.

١٥: انسان په ښايست کې دنړۍ تر ټولو ښکلۍ مخلوق دی، او په تعامل کې تر ټولو سختين هم.

١٦: د منافقو انسانانو او منافقو مېرمنو د ښو نښانو څخه دا دي چې: پر حجاب به ملنډې وهي، حياء او عفت ته به په بايزه نظر گوري، د ټولنې پر مخکښانو او په ځانگړې توگه پر علماء او صالحو وگړو باندې به ملنډې وهي... خو په دې اړه ته مه حيرانېږه، ځکه دوي د خپل رب او دهغه د رسول پر وينا پخوا هم ملنډې وهلې.

١٧: حياء د ښائست مالگه ده.

١٨: ستاد لباس څخه زه کولای شم چې ستافکري، ديني او کلتوري کچه د ځان لپاره معلومه کړم

سرچينه: صيد الفوايد

راغلاب لیکونه

د استشهاده په افق کې یو بل ستوری

دایو څرگند او منلی شوی حقیقت ده چې هر فرعون لره موسیٰ ډی په هر عصر کې چې کوم چاله ال ډی قانون څخه بغاوت کړی او د جبر و استبداد لاری غوره کړې الله تعالی د خپلو ریښتوني بندگانو په لاس له ذلت او شکست سره مخ کړي دا چې په نني عصر کې امریکا او د نړۍ سترو شیطاني طاقتونو په ټوله نړۍ د حاکمیت او د ال ډی قانون په مقابل کې د خپل شیطاني کرغیرن قانون د پلي کولو هوډ کړی نو په همدې موخه یې په دې وروستي لسیزه کې د افغانستان په اسلامي هیواد یرغل وکړ او په افغانستان کې قائم سوچه اسلامي خلافت یې له منځه یووړ او د افغانستان په مسلمان ملت یې داسې ظلمونه وکړل چې په دې نړۍ تاریخ کې یې ساری نه لیدل کېږي خو الله الحمد افغان شاهنامه ځوانانو چې په ایماني وسله او افغاني غیرت سمبال وو ددې فرعوني طاقت په وړاندې ډیر په میړانه او جرأت سره ودریدل او دغه شیطاني لښکر د داسې ذلت سره مخ شو چې هیچا طمعه نه کوله امریکا او د دوی پلویان اگر چې له فریبه ډکو دعوو وغولیدل خو وروسته د امریکایي وحشي ځناورو د بشر ضد او اسلام ضد جنایتونو دا جوت ته کړه چې امریکایي ایتلاف د دوستۍ یا بیارغونې لپاره نه بلکه د اسلام او مسلمانانو په له منځه وړلو پسې راغلي چې وروسته د افغانستان مسلمان ملت د هیواد د اصلو بچیانو تر څنګ ودریدل آن تر دې چې د امریکایي رژیم په لیکو کې ډیر و افغاني عسکرو چې په امریکایي بودیجه روزل شوي او سمبال شوي وو د حقایقو په درک کولو سره د خپل ټوپک شپیلۍ په همدغه اشغالګرو را وړولې او د جهنم کنډې ته یې ورسول او نړیوالو ته یې یو ځل بیا ثابته کړه چې د افغانستان پاکه خاوره د نیواکګرو لپاره نه ده د همداسې شاهنامه او میرني ځوانانو له جملې څخه یو هم غازي محمد ابراهیم طوطاخیل وو، محمد ابراهیم گل بت ځوی او د پکتیا ولایت د سید کرم ولسوالۍ د کندر خیلو د کلي اوسیدونکی وو محمد ابراهیم (۲۳) دروېشت کلن تنکی ځوان وو او تر شپږم ټولګي پورې یې عصري زده کړې هم کړې وې خو ایماني او افغاني غیرت یې په خپل ځای وو د محمد ابراهیم په مخ کې د شهادت او ایمان نور له پخوا څخه ښکاره

وو د یو عیني شاهد وینا ده چې یوه ورځ د دوی د کلي سره د کندر خیلو په خوږ کې یوه سپین ږیری ساز او سرود غږاوه چې ناڅاپه د ابراهیم ور ته پام شو ورځی او سپین ږیری ته یې وویل چې: سپین ږیری سپری یې ساز مه ږغوه گناه ده سپین ږیری چې ابراهیم ته وکتل نو بې اختیاره یې ور ته وویل چې ځوانه ته خوماته انسان نه ښکاري بلکه ماته یو نور ښکاري یقیناً دا هغه د ایماني غیرت او د شهادت نور وو چې د نوموړي په مخ کې له ورايه ښکارېده.

محمد ابراهیم اگر چې د دښمن په لیکو کې د یو عسکر په صفت کار کاوه خو چې کله یې د امریکایانو ظلمونه او د اسلام ضد جنایتونه ولیدل او دا حقیقت ور ته څر گند شو چې امریکایان یواځې او یواځې د اسلام دښمنان دي نو د امریکایانو نه یې د غچ آخستلو او د ځان لپاره د شهادت د لوړ مقام لاس ته راوړلو کلک هوډ وکړ او د مجاهدينو سره د رابطې په لټه کې شو چې بالاخره یې د سید کرم ولسوالۍ د مجاهدينو د یو تن ډلگۍ مشر سره رابطه جوړه کړه په دې وخت کې محمد ابراهیم هم په سید کرم کې د ملي اردو دمخ په قرار گاه کې وظیفه درلوده چې په همدې وجه د محمد ابراهیم لپاره د نوموړي ډلگۍ مشر سره د مخامخ لیدو زمینه هم برابره شوه کله چې مجاهدينو د محمد ابراهیم میرانه شجاعت او ایماني جذبه ولیدله نو مشوره یې ور کړه چې تا ته ښه فرصت په لاس درغلی ته کولای شي چې له استشهادي عملیاتو پرته د دښمن په لیکو کې مجاهدينو ته ډیر کار وکړې لهذا ته له استشهادي عملیاتو تیر شه خو ابراهیم د شهادت شوق داسې مست کړی وو چې دا خبرې هیڅ هم ور ته نه ښکارېدې یواځې او یواځې یې د شهادت تمنا او آرزو لرله.

د ۲۲/اپریل/۲۰۱۳ میلادي کال په همدغه ورځ د مجاهدينو له هدایت او پلان سره سم مازدیگر مهال په امریکایي افسرانو چې د طیارې نه د کوزېدو په حال کې وو د خپل ټوپک شپېلۍ راواړوله چې په نتیجه کې (۷) تنه خارجیان یې ځای پر ځای ووژل او نوموړی هم وروسته د دښمن په متقابلو ډزو د شهادت لوړ مقام ته ورسید

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ البقرة ۱۵۶

د شهید محمد ابراهیم مبارک جسد سید کرم ته راوړل شو او په خپل پلرنۍ هدیره کې خاورو ته وسپارل شو روح دې ښاد او یاد دې تل وي.

ابومحمد(جواد)